

Innehåll

Skanska i korthet	Fliken
År 2002 i korthet	Fliken
Koncernchefens kommentar	2
Affärsidé, vision och strategi	4
Projekt – Hälsosamma utsikter för PFI i Storbritannien	6
Talent Management	8
Forskning och utveckling	9
Hållbar utveckling	10
Projekt – Nytt liv i bortglömt citykvarter	12
Organisation	14
Affärsenheter	16
Finansiella mål	22
Riskhantering	23
Projekt – Att lyckas med det omöjliga	24
Aktien	26
Förvaltningsberättelse	28
Koncernens resultaträkning	36
Kommentarer till resultaträkningen	37
Koncernens balansräkning	38
Kommentarer till balansräkning	40
Koncernens kassaflödesanalys	41
Moderbolagets resultaträkning	42
Moderbolagets kassaflödesanalys	42
Moderbolagets balansräkning	43
Redovisnings- och värderingsprinciper	44
Noter	48
Koncernen kvartalsvis	63
Koncernen kvartalsvis – Marknader och segment	64
Affärsenheter – Marknader och segment	66
Fem år i sammandrag	68
Definitioner	68
Vinstdisposition	70
Revisionsberättelse	71
Styrelse	72
Koncernens ledningsgrupp	73
Bolagsstämma	74
Mer information om Skanska	75
Ordlista, förkortningar och definitioner	76
Adresser	77

EKONOMISK INFORMATION

Koncernens delårsrapporter 2003 kommer att publiceras följande datum:

Första kvartalet	6 maj, 2003
Andra kvartalet	24 juli, 2003
Tredje kvartalet	30 oktober, 2003
Bokslutskommuniké	12 februari, 2004

Mer information om Skanska-koncernen finns på:

www.skanska.se
www.skanska.com

Skanska ger även ut en Hållbarhetsredovisning. I denna finns mer information om koncernens arbete inom områdena hållbar utveckling och miljö.

Vid frågor beträffande finansiell information, kontakta Skanska AB, Investor Relations, Box 1195, 111 91 Stockholm.
Telefon: 08-753 88 00
Fax: 08-755 06 54
E-post: investor.relations@skanska.se

År 2002 i korthet

- Nettoomsättningen för 2002 uppgick till 146 miljarder kronor. Rörelseresultatet i byggrelaterade tjänster förbättrades successivt under året liksom kassaflödet från löpande verksamhet.
- År 2002 valdes Sverker Martin-Löf till ny styrelseordförande i Skanska AB och Stuart Graham utsågs till ny VD och Koncernchef.
- En strategisk översyn av samtliga enheter genomfördes under hösten 2002.
- Koncernens rörelseresultat uppgick till 976 miljoner kronor. Nedskrivningar och omstruktureringkostnader belastade rörelseresultatet med 2,0 miljarder kronor föranledda av den strategiska översynen.
- För helåret redovisade koncernen en förlust efter skatt om -837 miljoner kronor.

2002

	Förändring	Mkr	M EUR
Orderingång	-10%	137 590	15 021
Orderstock	-13%	137 940	15 075
Nettoomsättning	-12%	145 576	15 893
Rörelseresultat före jämförelsestörande poster	+4%	2 621	286
Jämförelsestörande poster		-1 645	-180
Rörelseresultat	-57%	976	107
Resultat efter finansnetto	-93%	73	8
Resultat per aktie, kronor		-2,00	
Avkastning på eget kapital		neg	neg
Avkastning på sysselsatt kapital		4,3%	4,3%

Skanska i korthet

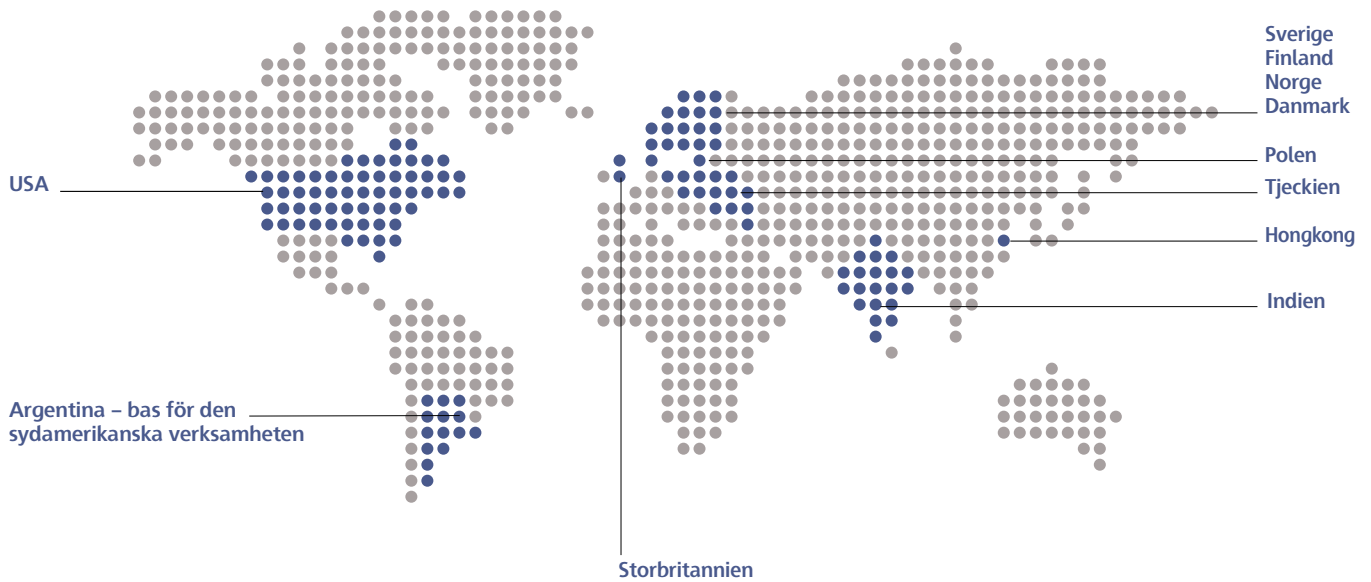
- Skanska är ett av världens ledande bolag inom byggrelaterade tjänster och projektutveckling.
- Skanska omsätter cirka 146 miljarder kronor.
- Verksamhet bedrivs på 11 hemmamarknader.
- Skanska har 76 000 anställda.
- Tidningen Fortune har rankat Skanska som världens mest ansedda företag inom byggbranschen samt som Europas tredje mest ansedda företag, alla kategorier.

Verksamhetsgrenar

Byggrelaterade tjänster och Service	Projektutveckling bostäder	Projektutveckling kommersiella lokaler	BOT
<p>Byggrelaterade Tjänster omfattar husbyggnads- och anläggningsverksamhet. Ungefär 60 procent av omsättningen avser husbyggnadsverksamheten. Anläggningsverksamheten består i huvudsak av infrastrukturprojekt som järnvägar, broar, tunnlar, vägar och kraftverk.</p> <p>Skanska Services huvudsakliga verksamhet, Facilities Management (FM), omfattar ett brett spektrum av olika tjänster med anknytning till drift och underhåll av fastigheter liksom individuellt utformade kontrakt för fastighetsförvaltning.</p> <p>Byggrelaterade tjänster och Service svarade vid årsskiftet för 51 procent av det sysselsatta kapitalet.</p>	<p>Projektutveckling av bostäder bedrivs i de nordiska länderna samt i Polen och Tjeckien. Verksamheten omfattar hela kedjan från markförvärv till försäljning av lägenheter. Vid utgången av 2002 var över 6 000 enheter under produktion. Skanska hade vid samma tidpunkt drygt 19 000 outnyttjade byggrätter.</p> <p>För att lyckas i projektutveckling av bostäder ställs andra krav än i byggverksamheten.</p> <p>Utveckling av bostäder är en verksamhet i sig själv som måste utvärderas utifrån avkastning på sysselsatt kapital. Från och med det andra kvartalet 2003 kommer denna verksamhet att rapporteras separat från byggverksamheterna i Europa.</p> <p>Projektutveckling bostäder svarade vid årsskiftet för 13 procent av det sysselsatta kapitalet.</p>	<p>Skanska bedriver kommersiell projektutveckling på ett antal marknader i Skandinavien och Centraleuropa. Verksamheten är fokuserad på kontors- och handelsprojekt, där målsättningen är att hela utvecklingscykeln; markköp, planläggning, projektering, uthyrning, byggnation samt försäljning inte ska överstiga tre år i genomsnitt.</p> <p>Även fortsättningsvis ska fokus ligga på de mest värdeskapande delarna i fastighetens livscykel, där planläggning, uthyrningsarbete samt transaktionsarbete är de viktigaste.</p> <p>Denna verksamhet svarade vid årsskiftet för 33 procent av det sysselsatta kapitalet.</p>	<p>BOT – Build-Operate-Transfer – är infrastrukturprojekt som finansieras privat i stället för via allmänna medel eller skatter. BOT-projekt kan omfatta allt från rena infrastrukturprojekt som vägar och broar till fastigheter för skolor, sjukhus och fängelser.</p> <p>Skansas kompetens inom BOT omfattar hela kedjan från finansiering, design och byggande till drift och underhåll av den färdiga anläggningen.</p> <p>BOT-verksamheten svarade vid årsskiftet för 3 procent av det sysselsatta kapitalet.</p>

Skanskas verksamhet är huvudsakligen fokuserad till elva hemmamarknader. Byggverksamhet bedrivs på samtliga dessa marknader. I de nordiska länderna samt i Polen och Tjeckien bedrivs även projektutveckling av bostäder. Skanska har även viss verksamhet i andra länder. Kommersiell projektutveckling bedrivs av specialiserade enheter i Sverige, Polen, Tjeckien och Ungern. BOT-verksamheten är fokuserad till Skanskas hemmamarknader men har även projekt i Chile, Brasilien och Moçambique.

De största globala byggbolagen¹⁾
Total omsättning 2001²⁾

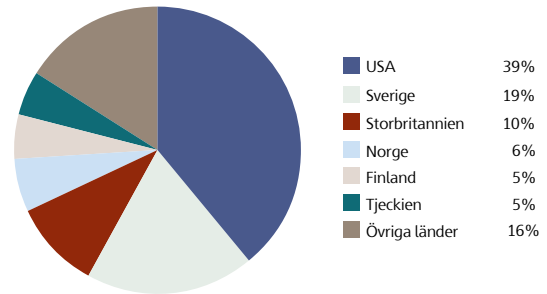
Bolag	Land	Mdr USD
Vinci	Frankrike	15,4
Skanska AB	Sverige	14,3
Bouygues	Frankrike	12,8
Hochtief AG	Tyskland	11,7
Bechtel Group Inc.	USA	11,3
Fluor Corp.	USA	7,2
Centex	USA	6,3
Halliburton KBR	USA	5,9
China State Const.	Kina	5,8
EIFFAGE	Frankrike	5,6

Källa: Engineering News Record, ENR Sourcebook, December 2002

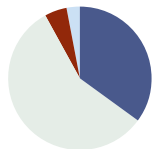
1) Exklusive japanska byggbolag.

2) Data saknas för 2002.

Omsättningens geografiska fördelning

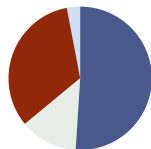

Orderstockens fördelning

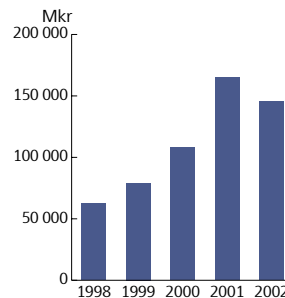
Anläggningsbyggande	35%
Husbyggande	57%
Bostadsutveckling	5%
Services	3%

Fördelning av sysselsatt kapital

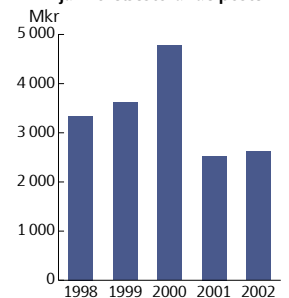

Byggrelaterade tjänster och Services	51%
Projektutveckling bostäder	13%
Projektutveckling kommersiella lokaler	33%
BOT	3%

Nettoomsättning

Rörelseresultat exkl. jämförelsestörande poster

Koncernchefens kommentar

2002

Vår strategi har potentialen att betydligt öka intjäningen utan att öka den geografiska spridningen

Återblick 2002

Resultatet i byggverksamheten förbättrades jämfört med 2001. De flesta affärsenheter inom byggrelaterade tjänster visade en positiv rörelseresultatutveckling före goodwillnedskrivningar. De som uppnådde bäst resultat inom byggverksamheten var Skanska CZ, den Tjeckiska verksamheten, och Skanska USA Civil. Affärsenheten Projektutveckling Sverige behöll en förut-hyrningsgrad överstigande 85 procent i pågående projekt.

Trots att Skanska Services fortfarande är relativt litet, och trots den negativa inverkan neddragningarna hos den största kunden hade, förbättrade affärsenheten sin marginal och minskade det sysselsatta kapitalet.

Resultatutvecklingen i Skanska Danmark och Skanskas verksamhet i Norge, Selmer Skanska, förbättrades. Vår verksamhet i Sydamerika, Sade Skanska, visade en stark resultatutveckling trots mycket svåra ekonomiska förhållanden. Denna affärsenhet är ett utmärkt exempel på sann entreprenöranda och beslutsamhet, egenskaper som alltid har varit karaktäristiska för Skanska.

Vi fortsatte att göra framsteg inom BOT (privatfinansierade projekt) och vi ser fram emot en försäljning av ett av våra projekt under 2003, något som visar på den långsiktiga potentialen inom detta område. Våra byggande enheter uppvisar också en god lönsamhet i BOT-projekten vilket gör dessa än mer attraktiva.

De nödvändiga nedskrivningarna av goodwill i Selmer Skanska, Skanska Polen och Gammon Skanska (Hongkong) och avsättningarna för att täcka avvecklingskostnader uppgick sammantaget till cirka 2,0 miljarder kronor. Tyvärr innebär detta att Skanska redovisar en förlust för helåret. I resultatet ingår ej försäljningen av projektet CityCronan i Stock-

holm, som kommer innebära en vinst överstigande 1 miljard kronor.

2002 fortsatte vi förstärkningen av den interna kontrollen och integrationen av våra tidigare förvärv i Skanska-koncernen. Det kommer att reducera risken och skapa möjligheter att generera en stabil resultatutveckling i framtiden.

Skanska visade sitt ledarskap inom branschen genom att introducera och påbörja genomförandet av en sträng uppförandekod, Code of Conduct. Det är av yttersta vikt för företagets framtid att Skanska uppträder med en oklanderlig etisk standard. Utbildning och upprätthållande kommer att vara viktiga byggstenar i det fortsatta arbetet med uppförandekoden. Överträdelse av Code of Conduct kommer inte att tolereras.

I Sverige, där vi har haft flera besvikelser de senaste åren, har vi dels initierat "Turn the Tide"-programmet för att förbättra kvalitén och kundfokuseringen. Vi är, och vi har för avsikt att förbli, det ledande företaget inom byggrelaterade tjänster och projektutveckling i Sverige.

Under 2002 bibehöll vi vår ISO 14001-certifiering och förblev ledande inom byggbranschen när det gäller miljöhänsyn i utförandet av arbetet. Vårt miljö- och etikarbete presenteras utförligt i den separata Hållbarhetsredovisningen.

Slutligen intensifierade vi under 2002 fokuseringen på att utveckla chefer och ledare för att bättre kunna bistå våra kunder och för att åstadkomma bra resultat för våra aktieägare. Vi etablerade ett förbättrat utvärderingssystem och moderniserade Skanska Management Institute som vi nu kallar Skanska Leadership Institute – SLI. Vi kommer att fortsätta att förbättra vår chefsutveckling under 2003.

Vi gjorde många framsteg under 2002 som under 2003 och framgent kommer att komma våra aktieägare tillgodo.

Framtiden

Under sommaren 2002 beslutade styrelsen att Skanskas strategiska inriktning skulle kvarstå. Under hösten 2002 förtydligade vi vår strategi och analyserade varje affärsenhet mot denna.

Som ett resultat av denna analys fann vi att vår strategi, om den genomförs fullt ut, har potentialen att betydligt öka intjäningen utan att öka den geografiska spridningen. Vi fann att två affärsenheter inte längre passar i Skanska; Skanska International Projects (på grund av hemmamarknadsstrategin) och vår verksamhet inom bostadsbyggande i USA (eftersom vi inte är ledande inom denna sektor). Ett antal mindre verksamheter på andra marknader ska också fasas ut.

Översynen ledde också till initiativ för att stärka balansräkningen. Med början under 2003 kommer underutnyttjade tillgångar att avyttras, det sysselsatta kapitalet inom projektutveckling (bostäder och kommersiella lokaler) att minskas samt skulder reduceras. Bostadsutveckling kommer att rapporteras som en separat verksamhetsgren i förhållande till byggrelaterade tjänster, för att förbättra transparensen i Skanska.

När vi blickar framåt, vill vi att Skanska ska uppfattas som ett decentraliserat/integrerat företag. Detta koncept uttrycker vår starka övertygelse att byggande och utveckling är lokal verksamhet som kräver lokal styrning och lokalt kunnande. Erfarenheten visar att detta är en modell förknippad med lägre risk än att exportera byggrelaterade tjänster internationellt från centralt håll. Det är orsaken till att vår strategi är baserad på att nå ledande positioner i de länder som vi kallar hemmamarknader. Men det är också ett stort värde i Skanskas varumärke vilket kräver vissa gemensamma standarder och

kontrollprocesser för att de olika affärsenheterna skall integreras i ett enda företag – Skanska. Vi kommer att fortsätta denna process med integration under 2003 för att göra Skanska till en enhetlig, igenkänd ledare på alla våra marknader.

Vi vill också att Skanska ska bli lättare att förstå för våra aktieägare. Därför påbörjar vi flera förändringar som kommer att förbättra insynen och motivera det sysselsatta kapitalet i de olika verksamhetsgrenarna. Vår avsikt är att ta fram information som är så tydlig och transparent att våra aktieägare ska förstå Skanska och kunna sätta redovisade resultat i sitt sammanhang inom verksamheten. Vi tror att detta kommer att uppmuntra investerare som är intresserade av solida långsiktiga investeringar.

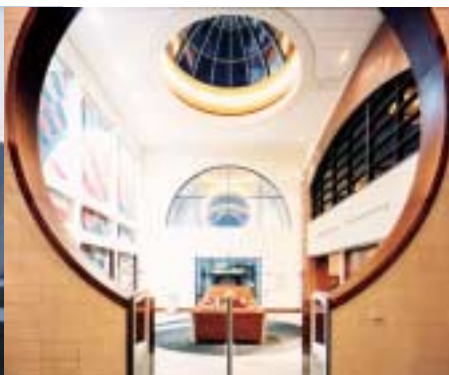
Slutligen vill jag tacka min föregångare och långvariga kollega, Claes Björk för hans 35 år långa tjänst i Skanska. Claes initierade och utvecklade vår mycket framgångsrika verksamhet i USA. Som VD ledde han Skanskas expansion genom de många förvärven i Europa. Plattformen som utvecklades under hans tid ger oss fantastiska möjligheter. Det är nu upp till oss att ta vara på dessa.

Stockholm i mars 2003

STUART E. GRAHAM
Koncernchef och Verkställande direktör

Affärsidé, vision och strategi

Affärsidé

Skanskas affärsidé är att utveckla, bygga och underhålla den fysiska miljön för att bo, resa och arbeta.

Vision

Skanska ska vara världsledande – kundens första val – inom byggrelaterade tjänster och projektutveckling.

Maximering av strategin

Skanskas mål är att:

- Vara nr 1 eller nr 2, avseende storlek och lönsamhet, på alla de byggande affärsenheternas hemmamarknader.
- Vara den ledande projektutvecklaren i utvalda länder och inom utvalda produktområden såsom bostäder, kontor, handel och utvalda typer av BOT-projekt.
- Ha en värdeskapande Service-verksamhet.

Fokusering på genomförandet

Resultat

Vara helt igenom kundfokuserade

Kundfokus är först och främst att leverera förväntad kvalitet på utlovad tid. Genom att addera värde och överträffa förväntningar vinner Skanska kundernas långsiktiga förtroende. Det krävs mycket tid och arbete för att vinna bra kunder, men bara en dålig erfarenhet för att förlora dem.

Ha ett förstklassigt chefsutvecklingsprogram

Framgång i projekt och kundrelationer är beroende av bra ledare. Möjligheter till vidareutbildning och personlig utveckling är förutsättningar för att behålla dessa medarbetare. Skanska har ett system för att utveckla ledare som har potential, belöna bra prestationer och vidta åtgärder mot dem som inte uppfyller förväntningarna. En bred bas av kompetenta ledare är en avgörande tillgång i arbetet med att maximera strategin.

Optimera balansen mellan decentralisering och integrering

Byggande och projektutveckling är lokala verksamheter och för Skanska är det viktigt att bibehålla det decentraliserade, entreprenöriella sättet att arbeta. Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att Skanska är ett företag och måste ha de rutiner, standarder och processer som krävs för att kunna försvara sin finansiella ställning och sitt varumärke. Därför är den decentraliserade/integrerade modellen det bästa sättet att skapa mervärde för kunder, anställda och aktieägare.

Agera för förändring

Skanska ska utnyttja sin ledande position för att påverka branschen i positiv riktning. Byggbranschen behöver bli mer förändringsbenägen och i ökad utsträckning värdesätta etik och kvalitet. Att bidra till detta är Skanskas ansvar som ledande företag och det kommer i sin tur att attrahera både kunder och kompetenta medarbetare.

Stadigt stigande värde för aktieägarna.

Genom att fokusera på genomförandet blir resultatet att Skanska, förutom nöjda kunder och medarbetare, även genererar värde för aktieägarna.

**“Vi arbetar mycket hårt
för att förstå och tillgodose
våra kunders behov”**

Simon Hipperson, Skanska UK

Hälsosamma utsiker för PFI i Storbritannien

Skanska UK är marknadsledande inom PFI efter 15 framgångsrika projekt.

Den brittiska infrastruktursektorn utnyttjar i allt större omfattning privatfinansiering för infrastrukturprojekt, så kallade PFI-projekt. Risker i samband med byggnation och drift av nya sjukhus, skolor, fångvårdsanstalter och andra infrastrukturprojekt övergår därmed till den privata sektorn. Det förutsätter att byggföretagen förstår användarnas behov. Det krävs också att man bygger anläggningar med hög driftkapacitet som är billiga att driva och underhålla. Arbetet blir framgångsrikt först när man kan erbjuda kunden en integrerad process från finansiering via planering och byggnation till drift och underhåll. Skanska UK är marknadsledande inom detta segment efter att ha genomfört 15 PFI-projekt, där samtliga har varit framgångsrika.

Under 2002 färdigställde Skanska, före utsatt tid, den första fasen i ombyggnaden av King's College-sjukhuset – en ny byggnad med 7 våningar om sammanlagt 23 000 kvadratmeter. Skanska tecknade också avtal om finansiering, byggande och drift av det nya Coventry-sjukhuset uppgående till 6,9 miljarder kronor. Detta är den största order Skanska tagit hem för ett privatfinansierat projekt. Tack vare denna affär och den därpå följande

utnämningen till "preferred bidder" för ett liknande sjukhusprojekt i Derby har Skanska definitivt säkrat sin ställning som ledande på marknaden för privatfinansierade hälsovårdsanläggningar med en marknadsandel på cirka 25 procent.

Att bli en vinnare är inte bara en fråga om ett fördelaktigt pris och goda kundrelationer. För det krävs att man har en genuin förståelse för kundens behov och de risker som projektet medför samt att man kan erbjuda tekniskt och operationellt avancerade lösningar för byggnaden och den efterföljande förvaltningen.

– Vi arbetar mycket hårt på att förstå och uppfylla kundernas behov. Vårt mål är att säkerställa hög kvalitet både i själva byggnaden och i den framtida driften, säger Simon Hipperson på Skanska Integrated Projekts i Storbritannien. Det breda, samlade kunnandet inom Skanska är mycket viktigt i detta arbete. Där det är lämpligt kan Skanska BOT delta som investerare i det konsortium som finansierar och äger projektet. Skanska Financial Services medverkar till att hitta den bästa finansiella och operationella lösningen för projektet. Skanska UK är entreprenör och står även för förvaltningen av byggnaden under hela kontraktets

livslängd. När kontrakten uppgår till flera miljarder kronor är det av yttersta vikt att ha en förstklassig riskhantering, de bästa medarbetarna och en utomordentligt stark ekonomisk ställning. Skanska skiljer sig från sina många konkurrenter genom att kunna erbjuda allt detta.

– Skanska har arbetat med första klassens tekniska lösningar i ett intimt samarbete med sina kunder för att undvika att överraskningar dyker upp. Det är vad det handlar om, säger Simon Hipperson som förklaring till varför Skanska har varit så framgångsrika i Storbritannien inom Private Finance Initiative, PFI.

Av en nyligen utförd studie av den brittiska regeringen framgår det att PFI-anläggningarna är tre till fyra gånger bättre på att leverera i tid och att följa budgetramarna än konventionellt upphandlade anläggningar. Detta bekräftar att affärstillfällena för privatfinansierade infrastrukturprojekt kommer att öka för Skanska UK som står väl rustat att anta utmaningen.

Private Finance Initiative, PFI

är en modell för hur privat kapital finansierar investeringar i olika former av offentlig service som traditionellt finansierats med offentliga medel. PFI-modellen har vuxit snabbt i Storbritannien under de senaste fem åren då den frigör knappa samhällsliga resurser. De största PFI-projekten har varit sjukhus där privata intressenter svarar för finansiering, design, uppförande och drift av den fysiska sjukhusbyggnaden under kontraktstiden som kan sträcka sig upp till 40 år. Påpekas bör att själva kärnverksamheten, sjukvården, inte ingår i de PFI-finansierade sjukhusprojekten.

Andra vanliga PFI-projekt i Storbritannien är skolor, fängelser och vägar. Hittills har PFI-projekt för sammanlagt cirka 27 miljarder GBP genomförts i Storbritannien – pengar som inte belastar skattesystemet. PFI-investeringarna i Storbritannien beräknas att fördubblas under de kommande fem åren.

En fördel med PFI-projekt är att man på planerings- och byggstadiet kan investera mer i en byggnad för att få en framtida billigare drift. Vid traditionell upphandling vinner lägsta anbud utan hänsyn till framtida driftkostnader. Denna totala kostnadsbesparing över kontraktstiden kommer också uppdragsgivaren/samhället till del i form av lägre hyra under kontraktstiden.

Talent Management

Goda ledare är en viktig förutsättning för Skanskas fortsatta framgång. Sedan några år tillbaka har arbetet intensifierats för att skapa system för att identifiera, utveckla och behålla ledande medarbetare.

Skanskas verksamhet, som bygger på lokalt kunnande och lokal styrning, kräver mycket av Skanskas ledare på olika nivåer. Ett bra chefskap utgör grunden för resultatuppfyllelse och nöjda kunder. För att Skanska ska kunna attrahera och behålla dugliga ledare är det viktigt att satsa på utbildning och chefsutveckling. Här spelar koncernen en viktig integrerande roll.

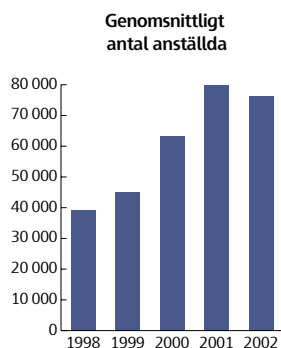
Skanska förstärker därför insatsen när det gäller att utveckla de enskilda individerna i företaget. Under hösten 2001 genomfördes en omfattande global undersökning för att utvärdera hur Skanska arbetade med utveckling av personal och ledare. För att förbättra Skanskas ledarutveckling började Koncernstab Personal under 2002 att arbeta med data från denna undersökning. Målet var att fastställa och införa nya program och

processer. Ett av de mest påtagliga resultaten blev definitionen av Skanska Leadership Profile. Där analyserades hur verksamheten kunde förbättras genom bättre kundkontakter, personalledning och arbetseffektivitet.

Med införandet av en enhetlig utvärderingsmetod av de 250 högsta befattningarna inom koncernen har det också blivit möjligt att värdera enskilda prestationer mot Leadership Profile liksom att identifiera och utveckla de bästa förmågorna till dessa toppbefattningar. Med början under sommaren 2002 har alla högre ledningsförändringar i Skanska gjorts med utgångspunkt från utvärderingar enligt Leadership Profile.

Ett betydelsefullt inslag i koncernens ledarskapsutveckling är Skanska Leadership Institute (SLI) som ger utbildningsmöjligheter för såväl nuvarande ledare som

för de som visat förmåga för en framtida chefsbefattning. Under året har nära 500 chefer deltagit i program producerade och ledda av SLI. Utöver att förse de anställda med värdefull utbildning bidrar SLI också till utvecklandet av nätverk för utbyte av kunskap mellan anställda från olika delar av koncernen. Utbildningarna och de nätverk som bildas stärker engagemang och gemensamma värderingar.

Forskning och utveckling

Som ett ledande företag i branschen har Skanska en central roll för att driva den tekniska utvecklingen framåt. Utöver grundläggande forsknings- och utvecklingsarbete gäller det även att se till att erfarenheter och kunnande säkras och sprids vidare mellan de olika affärsenheterna.

För att befästa och utveckla Skanskas position som ledande byggföretag med många hemmamarknader spelar forskning och utveckling en allt väsentligare roll. Med en organisation som innehåller elva skilda geografiska hemmamarknader på fyra olika kontinenter är också en effektiv överföring av kunskap mellan de olika affärsenheterna av strategisk betydelse. Skanska satsar därför på forskning i såväl egen regi som externt och förmedlar så snabbt och effektivt som möjligt ny kunskap ut i hela organisationen.

Forskning och utveckling motsvarar uppskattningsvis 0,2 procent av koncernens nettoomsättning årligen. Detta omfattar koncernens direkta kostnader för vetenskaplig forskning och de utvecklingsinsatser i olika affärsenheter, ofta kopplat till pågående projekt, som finansieras internt eller externt i samarbete med Skanska. Nationella och Europeiska forsknings- och utvecklingsfonder är ofta delfinansierare i verksamhet som bedrivs i samarbete med vetenskaplig institution.

Sammanlagt har Skanska-koncernen i dag åtta professorer och över 50 doktorer inom olika discipliner samt cirka 25 dokto-

rande under utbildning inom strategiska områden.

Genom egen och sponsrad forskning har Skanska byggt upp ett strategiskt forskningsnätverk innefattande de flesta kända forskningsinstitutionerna över världen.

Bland projekt Skanska Teknik drivit under 2002 kan nämnas teknik för förstärkning av tunnlar i New York för att klara eventuella terroristattentat. Initiativet till projektet kom från affärsenheten Skanska USA Civil.

Vidare har en fullskalig pilotbro av kompositmaterial byggts av Skanska UK i England som en slutfas i ett sameuropeiskt forskningsprojekt. Projektet som väckt stort mediainteresse i England har nu förts in i sin kommersialiseringsfas.

På uppdrag av koncernledningen, driver och utvecklar Skanska Teknik ett koncern-gemensamt system för att sprida och överföra kunskap, information och erfarenheter.

Systemet kallas Skanska Knowledge Network och består av ett antal databaser som finns tillgängliga och sökbara på det gemensamma intranätet. Databaserna innehåller information om personer, projekt, kontor och bolag i Skanska.

För att uppmuntra och stödja intern kunskapsöverföring har Skanska byggt upp så kallade Networks for Excellence. Idag finns tre sådana;

- Underground construction – Skanska Technology (UK)
- Fuktproblematik i 4M – Moisture, mould, materials and methods – Skanska Teknik
- Risk management – Skanska Teknik

Inom området underjordsarbete har Cementation Skanska (UK) tillsammans med NSA Engineering (USA) utvecklat RockVision3DTM som är ett tomografiskt system som utnyttjar seismisk energi för att framställa tredimensionella bilder av underjord och berggrund och därmed ge byggaren bättre kunskap för till exempel tunnelbyggen och grundläggning.

Ett av de problemområden Skanska fokuserat sina forskningsinsatser på är fukt och mögel i byggnader. Skanska har här initierat ett forskningsprojekt och tillsatt en arbetsgrupp – Mold Task Force.

Hållbar utveckling

Skanska och hållbar utveckling

En hållbar utveckling är en utveckling där man balanserar ekonomiska, miljömässiga och sociala aspekter i syfte att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Att arbeta för en hållbar utveckling innebär att såväl ekonomiska som miljömässiga och sociala hänsyn tas i både strategiska och operativa beslut.

Skanska har sedan flera år tillbaka arbetat aktivt med att integrera miljöarbetet i verksamheten. I takt med detta har man också utvecklat arbetet för en hållbar utveckling.

Det arbete som bedrivits har bland annat resulterat i att Skanska varit upptaget på Dow Jones Sustainability Index (DJSI) fyra år i rad. Indexet lyfter fram företag som anses skickliga på att kombinera höga och långvariga vinster med långsiktigt hållbar utveckling.

Skanskas Code of Conduct

I februari 2002 fastställdes Skanskas koncernövergripande Code of Conduct. Denna utgör plattformen för koncernens agerande inom områdena miljö, affärsetik, mänskliga rättigheter, relationer med anställda och andra intressenter. Dokumentet baseras på ett antal grundläggande internationella överenskommelser och konventioner från bland andra Förenta Nationerna (FN), International Labour Organization (ILO) och the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). Skanskas Code of Conduct integrerar också det avtal företaget ingått med The International Federation of Building and Wood Workers (IFBWW).

Skanskas Code of Conduct implementeras i nära samarbete med respektive affärsenheters VD och ledning. Under 2003 satsas än mer på koncernövergripande implementering genom utbildning och integrering av frågorna i de befintliga ledningssystemen.

I Skanskas Hållbarhetsredovisning 2002 presenteras företagets Code of Conduct i sin helhet. Där går också att finna mer djupgående beskrivningar kring hur Skanska arbetar med respektive område, vilka resultat som uppnåtts under 2002 samt de målsättningar som finns för arbetet med hållbar utveckling.

Även om Skanska under flera år arbetat med tydliga riktlinjer för affärsetik kan händelser ur det förflutna åter komma att bli föremål för diskussion. Under 2001 och 2002 blev Skanska och flera andra byggföretag i Sverige, Norge och Finland föremål för undersökningar om påstådd inblandning i kartellverksamhet i asfaltbranschen. Dessa undersökningar är ännu inte avslutade.

Olika initiativ har tagits för att implementera Skanskas Code of Conduct och som exempel kan nämnas att utbildning i affärsetik av fler än 2000 chefer inom Skanska i Sverige påbörjades under 2002. Vid avslutad utbildning skriver varje chef under ett personligt avtal som kommer att följas upp årligen med start 2003. Ytterligare koncernövergripande satsningar på utbildning och information kring Skanskas Code of Conduct står på agendan för kommande år.

Arbetsmiljö

Hög prioritet för Skanskas ledning är varje medarbetares hälsa och säkerhet. Varje affärsenhet har det övergripande ansvaret för samtliga arbetsmiljörelaterade frågor. I detta ansvar ingår att fastställa policies baserade på Skanskas Code of Conduct, implementering av ledningssystem samt uppföljning och redovisning av resultaten.

Den viktigaste insatsen gällande god och säker arbetsmiljö är utbildning. Majoriteten av Skanskas anställda har genomgått grundläggande arbetsmiljöutbildning. Då Skanska ansvarar för all personal som arbetar på företagets byggprojekt världen över bidrog koncernen även med utbildning av fler än 70 000 anställda hos underleverantörer under året som gick.

Den största delen av arbetsmiljöarbetet sker på lokal nivå och ett flertal initiativ och projekt har fått utmärkelser för gott arbetsmiljöarbete under 2002. Goda exempel bör spridas och under 2003 utvecklas ett "best practice"-system för erfarenhetsutbyte inom koncernen. En systematisk uppföljning av arbetsmiljöfrågor kommer också att ske mellan affärsenheterna och koncernledningen.

Miljö Helhetssyn

Skanskas miljöarbete är inriktat på att all verksamhet inom koncernen ska omfattas av samma grundläggande krav. Det är en förutsättning för att uppnå trovärdighet, såväl internt som externt. Det klargör också att Skanska arbetar utifrån gemensamma värderingar och arbetssätt. Ett tydligt exempel är att samtliga affärsenheter har haft samma tidsram för certifiering och registrering av miljöledningssystem. Certifierade miljöledningssystem infördes i hela koncernen före utgången av 2000 och de bolag som förvärvats sedan dess har alla fått två år på sig att etablera ett miljöledningssystem och certifiera dessa enligt ISO 14001. Eftersom en del ytterligare förvärv skett på senare tid är cirka 95 procent av den totala andelen av Skanskas nettoförsäljning knuten till certifierade bolag.

En jämförelse med företagets internationella huvudkonkurrenter visar att Skanska är ensamma om att ha infört certifierade miljöledningssystem i hela koncernen. Ett utvecklingsarbete i denna riktning pågår dock inom flera av dessa företag. Skanska välkomnar en sådan utveckling eftersom det skulle skapa ett mer aktivt miljöarbete inom branschen och en mer effektiv samverkan med såväl kunder som leverantörer.

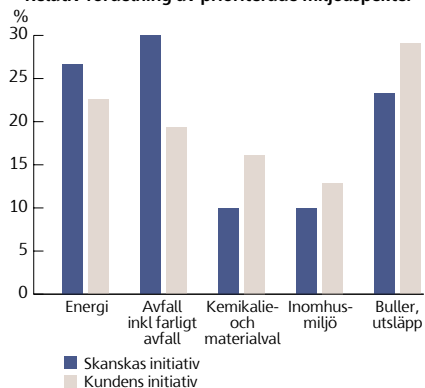
Högre miljökrav

Miljöaspekterna i bygg- och anläggningsprojekt är ofta långsiktiga och indirekta, vilket innebär att det bara är en mindre del av den totala miljöpåverkan som uppstår i samband med byggprocessen. En betydande del uppstår istället vid användningen av byggnaden eller anläggningen. Skanskas förmåga att motivera och inspirera kunden till en ökad miljöanpassning är därmed kanske den viktigaste framgångsfaktorn.

Flera av Skanskas byggprojekt genomförs med miljökrav som är mer långtgående än lag- och myndighetskraven. Den årliga analysen av alla byggprojekt med ett ordervärde som överstiger 10 miljoner kronor (1 miljon USD) visar att såväl Skanska som kunderna har tagit initiativ till en utökad miljöanpassning. Under 2002 genomfördes hela 667 byggprojekt med höga miljömässiga krav. Det är färre än år 2001 och detta förklaras av en lägre affärsvolym i koncernen som helhet. Andelen av det totala ordervärdet är därför ungefär detsamma som för 2001.

Analysen visar att de vanligast prioriterade miljöaspekterna i dessa projekt är energieffektivitet och avfallshantering men även lokal påverkan från byggprojekten i form av buller och utsläpp till luft och vatten är viktiga.

Relativ fördelning av prioriterade miljöaspekter

Byggprojekt med högre miljökrav, 2000–2002

	Antal projekt			Ordervärde Mdr kr		
	2002	2001	2000	2002	2001	2000
Kundens initiativ	350	350	156	27	18	19
Skanskas initiativ	317	424	391	35	53	41
Totalt	667	774	547	62	71	60

Ökad kunskap

Under flera år har Skanskas affärsenheter satsat på att ge medarbetarna en grundläggande miljöutbildning. Vid utgången av 2002 hade 67 procent av koncernens mer än 76 000 medarbetare erhållit denna typ av utbildning, jämfört med 55 procent 2001. Skanska genomför också specialistutbildningar inom områden som exempelvis miljörevision, miljölagstiftning, miljöanpassad projektering, miljöeffekter av byggmaterial och farligt avfall. Även dessa utbildningar har haft en god utveckling.

Miljöutbildning inom Skanska, antal anställda

Typ av utbildning	2002	2001	2000
Specialistutbildning	2 730	1 254	1 804
Miljörevisorsutbildning	318	393	289

Uppföljning

På projektnivå sker en systematisk uppföljning och utvärdering genom interna miljörevisioner. Resultaten av de interna miljörevisionerna följs regelbundet upp inom respektive affärsenhet.

Antal genomförda revisioner

	2002	2001	2000
Intern revision	1 753	1 431	1 234
Extern revision	204	185	125

Antalet revisioner har ökat i takt med att affärsenheterna har certifierats. De 204 externa revisionerna i 2002 resulterade i ett antal mindre och sju större avvikelser. Huvuddelen av dessa åtgärdades omedelbart. De avvikelser som rapporterades i Skanskas miljöredovisning 2001 och

som avsåg bristande målformulering och åtgärdsprogram på projektnivå, har åtgärdats genom bland annat ett ökat utbyte av erfarenheter.

Fortsatta utmaningar

Att kontinuerligt utveckla miljöledningssystem, initiera höga miljökrav i byggprojekt, genomföra miljöutbildningar och ständigt skapa nya förbättringar med stöd av interna och externa revisioner är en liten del av det arbete som pågår inom koncernen på miljöområdet. Högprioriterade områden är bland annat en ökad energieffektivitet i byggnader, sanering av förorenad mark och framtagande av verktyg för att stödja miljöanpassad projektering.

Mer information

Hållbarhetsredovisningen och Skanskas Code of Conduct finns tillgängliga på Skanskas hemsida: www.skanska.se

“CityCronan har varit motorn i stadsförnyelsen och nya kunder är intresserade av liknande projekt”.

Tomas Hermansson, Skanska Projektutveckling Sverige

Nytt liv i bortglömt citykvarter

Med den snart avslutade försäljningen av CityCronan i centrala Stockholm avslutas ett av Skanskas mest framgångsrika fastighetsprojekt någonsin.

Framgången ligger inte bara i det ekonomiska utfallet för Skanska utan även i att projektet blåst nytt liv i en tynande stadsdel genom att skapa en levande miljö med en attraktiv blandning av kontor, bostäder, butiker och restauranger.

När Skanska i början på 1970-talet byggde kvarteret Grävlingen i centrala Stockholm var det utifrån den tidens arkitektoniska tänkande med bostäder utanför stadskärnorna och strikta, funktionella kontorsfastigheter i citylägen. Med avfolkningen efter kontorstid började området successivt förslummas. För Skanska som ägare till kvarteret Grävlingen var detta en oacceptabel utveckling.

I mitten på 1990-talet tog Skanska därför initiativet till en dialog med Stockholms Stad och andra fastighetsägare i området. "Vi diskuterade med dem om hur förändringar i stadsbilden skulle kunna återskapa en levande miljö i den här centrala stadsdelen" förklarar Tomas Hermansson, projektchef på Skanska Projektutveckling Sverige. Det inledda samarbetet med Stockholms Stad resulterade i att affärsenheten Skanska Sverige år 2000, med Jan Selberg som projektchef, kunde sätta igång projektet CityCronan med en genomgripande ombyggnad av kvarteret Grävlingen.

När CityCronan under våren 2003 är på väg att avslutas har Skanska för en byggkostnad om cirka 700 Mkr adderat 21 000 kvm till en befintlig fastighet på 32 000 kvm. Nya kontorsytor, liksom ytor för butiker och restauranger har tillförts genom att två nya byggnader byggs in på ledig gårdsyta. De ursprungliga huskropparna har tillförts två nya våningsplan med kontorsytor och ovanpå dessa har sedan dessutom två våningsplan med sammanlagt 47 bostadslägenheter uppförts. Det unika

med bostadsplanen är att de inte vilar på den underliggande byggnaden utan, likt en oljeplattform, står på "styltor" som gömms i den underliggande byggnaden. Under hela den treåriga byggtiden har dessutom de ursprungliga hyresgästerna, två bankers dataavdelningar och Sveriges största bokhandel arbetat vidare i sina lokaler. De två underliggande biltunnlarna har också kunnat fortsätta att trafikeras av 22 000 bilar per dygn och tunnelbanan har kunnat gå på tidtabell.

"Vi byggde på en ås som går genom stadskärnan, så innan vi började bygga testade vi hela området och kom fram till att vi på vissa ställen inte kunde riskera att öka lasten med ett enda kilo" säger projektchefen Jan Selberg. "Så vi byggde en stålstomme under, över och inuti den befintliga stommen för att kunna bära den extra lasten."

"Stålstommen motsvarade nästan ett halvt Eiffeltorn", tillägger Tomas Hermansson. "Och våra hyresgäster fortsatte att arbeta som om ingenting hänt. Till och med SEBs datorhall kunde behålla sina lokaler i källaren under byggtiden."

Det är inte bara ett internt samarbete och de två Skansabolagens gemensamma kontakt med Stockholms Stad som gjort projektet till en så stor framgång. Eftersom kontorhyresgäs-

terna i fastigheten stannade kvar under ombyggnadstiden var det extremt viktigt att hela tiden planera så att de blev så lite drabbade som möjligt. "För den saken har vi haft fler möten med hyresgästerna än egna byggmöten", förklarar Jan Selberg.

För Skanska resulterade projektet CityCronan i att man kunde teckna sitt största hyreskontrakt någonsin där samtliga kontorsytor, 30 000 kvm, har hyrts av Nordea på tio år. Med det kontraktet i botten och den nya attraktiva stadsbild som CityCronan skapat kunde Skanska också teckna avtal om försäljning av fastigheten till den öppna tyska fastighetsfonden DEKA för 2,3 miljarder kronor med en vinst på 1,1 miljarder kronor vilken väntas redovisas under första halvåret 2003 – den största enskilda fastighetsförsäljning Skanska någonsin gjort.

Organisation

Skanskas organisation bygger på insikten att allt byggande är lokalt. Arbetskraften finns lokalt, liksom underleverantörerna. Kunderna är ofta lokala och kunskap om lokala förhållanden och regler är en förutsättning för att lyckas.

En decentraliserad integrerad koncern

Skanskas strategi är att stärka och utveckla den lokala kompetensen genom att integrera de lokala affärsenheterna till ett företag – Skanska. Koncernens roll är att addera värde till de lokala verksamheterna samtidigt som de finansiella resurserna och varumärket värnas.

Under 2002 har flera av de affärsenheter som förvärvats under de senaste åren bytt namn till Skanska. Till exempel samlas Skanskas amerikanska husbyggnadsverksamheter under namnet Skanska USA Building, den tjeckiska verksamheten har bytt namn till Skanska CZ. Selmer Skanska byter år 2004 namn till Skanska A/S och Sade Skanska till Skanska SA.

Från och med det andra kvartalet 2003 kommer rapporteringen av verksamheten att förändras. De tre segmenten Byggrelaterade tjänster, Projektutveckling & BOT samt Service delas upp på fyra verksamhetsgrenar – Byggrelaterade tjänster och Service, Projektutveckling bostäder, Projektutveckling kommersiella lokaler samt BOT.

Detta innebär inte någon organisatorisk förändring utan syftar endast till att tydliggöra de olika verksamhetsgrenarnas särart och resultat.

Ledningsfunktioner och ansvarsområden

Samtliga 16 affärsenheter rapporterar till Koncernens ledningsgrupp som utgörs av sju personer. Utöver VD samt ekonomi- och finansdirektören består ledningsgruppen av fem vice VD:ar, var och en med ansvar för ett antal affärsenheter samt en eller flera stabsfunktioner.

Ledningsgruppens viktigaste uppgift är att koordinera koncernens verksamheter, allokera kapitalresurser, se till att koncernens kompetenser utnyttjas optimalt, att synergier uppnås och kunskapsöverföringar sker. Gruppen är också ansvarig för utvecklingen och uppföljningen av de 250 personer som ingår i Talent Management-projektet. Ledningsgruppen kontrollerar också att verksamheten i affärsenheterna utvecklas enligt plan och att affärsenheterna styrs och

kontrolleras på ett effektivt sätt. Ledningsgrupp och affärsenhetschefer presenteras på sidan 73.

Support-enheter

Skanska Teknik är en teknisk konsult för koncernens affärsenheter. Här samordnas koncernens forsknings- och utvecklingsarbeten. Skanska Teknik har byggt upp ett omfattande nätverk av externa kontakter med olika specialister, högskolor och forskningscentra. Specialister inom Skanska Teknik medverkar också regelbundet i koncernens internutbildningsprogram som leds av Skanska Leadership Institute.

Skanska Teknik arbetar också med koncernens riskhantering och kunskapsöverföring.

Skanska Financial Services, SFS, ansvarar för koncernens finansiella verksamheter. Huvuduppgiften för SFS är att stödja affärsenheterna med specialistkompetens, ta ansvar för koncernens upplåning, projektfinansiering och försäkringsfrågor samt att utvärdera och hantera finansiella risker i koncernens verksamheter.

Skanskas 16 affärsenheter, ovan visade i grått, är verksamma inom fyra olika verksamhetsgrenar. Sex av affärsenheterna har verksamhet både inom Byggrelaterade tjänster och Projektutveckling av bostäder.

Byggrelaterade Tjänster och Service

Projektutveckling bostäder

Projektutveckling kommersiella lokaler

BOT

SKANSKAS FYRA VERKSAMHETSGRENAR

Byggrelaterade Tjänster och Service

Byggrelaterade Tjänster omfattar husbyggnads- och anläggningsverksamhet. Ungefär 60 procent av omsättningen avser husbyggnadsverksamheten. Anläggningsverksamheten består i huvudsak av infrastrukturprojekt som järnvägar, broar, tunnlar, vägar och kraftverk. Allmänt karakteriseras husbyggnadsverksamheten av hög kapitalomsättning, begränsat sysselsatt kapital och låga marginaler. Under senare år har andelen direktförhandlade kontrakt ökat. Dessa kontrakt har låg marginal, men också en lägre risk än andra upphandlingsformer.

Marginalen på uppdrag inom anläggningsbyggande är traditionellt högre än inom husbyggande, en avspeglning av att anläggningsverksamheten kräver mer kapital än husbyggnadsverksamheten. En växande trend inom anläggningsverksamheten är Design/Build-uppdrag där Skanska tar ansvar för större del i värdekedjan än bara byggandet (se även BOT). Denna typ av uppdrag kräver en helt annan expertis och det gör att antalet konkurrenter är färre. Design/Build-uppdrag svarar idag för cirka 20 procent av orderstocken.

Skanska Services huvudsakliga verksamhet, **Facilities Management (FM)** omfattar ett brett spektrum av olika tjänster med anknytning till drift och underhåll av fastigheter liksom individuellt utformade kontrakt för fastighetsförvaltning.

Genom att minska kostnaderna för fastighetsskötsel och arbetsplatsrelaterade tjänster skapas värde för kunderna. Kontrakten är i genomsnitt treåriga och förnyas baserat på det ekonomiska utfallet.

Marknaden för FM-tjänster växer snabbt. Intresset i näringslivet ökar när det

gäller att ta extern hjälp för skötsel av verksamheter som ligger utanför kärnverksamheten. I kombination med marginaler som är högre än i byggverksamheten är den en intressant marknad att utveckla för Skanska. I dag svarar den för mindre än två procent av koncernens totala omsättning. Målsättningen är att den ska bli större för att bli värdeskapande för koncernen totalt sett.

Byggrelaterade Tjänster och Service svarar för cirka 98 procent av koncernens totala omsättning och 51 procent av det sysselsatta kapitalet.

Projektutveckling bostäder

För att lyckas i projektutveckling av bostäder ställs andra krav än i byggverksamheten.

Utveckling av bostäder är en verksamhet i sig själv som måste utvärderas utifrån avkastning på sysselsatt kapital. Från och med det andra kvartalet 2003 kommer denna verksamhet att rapporteras separat från byggverksamheterna i Europa. Projektutveckling bostäder svarar idag för 13 procent av det sysselsatta kapitalet.

Projektutveckling kommersiella lokaler

Skanska bedriver kommersiell projektutveckling på ett antal marknader i Skandinavien och Centraleuropa. Denna verksamhet svarar för 33 procent av sysselsatt kapital.

Verksamheten är fokuserad på kontors- och handelsprojekt, där målsättningen är att hela utvecklingscykeln; markköp, planläggning, projektering, uthyrning, byggnation samt försäljning ej ska överstiga tre år i genomsnitt.

Även fortsättningsvis ska fokus ligga på de mest värdeskapande delarna i fastighetens livscykel, där planläggning, uthyrningsarbete samt transaktionsarbete är de viktigaste.

För att kunna bedriva ett långsiktigt framgångsrikt projektutvecklingsarbete krävs en portfölj av färdigställda fastigheter. Förvaltningen och vidareutvecklingen av denna portfölj är ett viktigt inslag i projektutvecklingsarbetet. Den ger en daglig kontakt med hyresmarknaden, vilket både befäster Skansas position som ett intressant alternativ för hyresgäster samt genererar intressenter till projektportföljen. Vidare ger det en flexibilitet i försäljningsarbetet att kunna bestämma avyttringstidpunkt utifrån marknadsmässiga bedömningar. Dessa fördelar kan uppnås även med en mindre portfölj av färdigställda fastigheter.

Storleken på portföljen av färdigställda fastigheter kommer att minska, samtidigt som vi genom en hög omsättningstakt realiserar vinsterna från vår projektutveckling. Över en konjunkturcykel kommer andelen kapital bundet i projektutveckling att öka jämfört med andelen bundet i färdigställda projekt.

BOT

BOT – Build-Operate-Transfer – är infrastrukturprojekt som finansieras privat i stället för via allmänna medel eller skatter. BOT-projekt kan omfatta allt från rena infrastrukturprojekt som vägar och broar till skolor, sjukhus och fängelser.

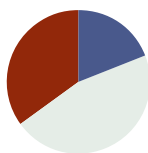
Skansas kompetens omfattar hela kedjan från finansiering, design och byggande till drift och underhåll av den färdiga anläggningen. Skansas affärsenhet Services kan också ta hand om vissa tjänstedelar i ett BOT-projekt. BOT-projekten drivs gemensamt med de byggande enheterna men BOT-enhetens investering ska bära sig ekonomiskt på egna förutsättningar. Skansas BOT-projekt genomförs i samarbete med en eller flera partners. Projekten ägs under kontraktstiden av Skanska eller det konsortium Skanska ingår i. När kontraktet utgår efter 20–40 år tillfaller hela anläggningen den ursprungliga beställaren gratis eller till ett kontrakterat restvärde. Det betyder att färdigställda BOT-projekt har en jämn intäktström för investerare som kräver en säker och stadig inkomst som till exempel pensionsfonder. Skansas målsättning är att avyttra BOT-projekten i takt med att de efter färdigställandet börjar generera stabila intäktströmmar. BOT-verksamheten svarar idag för 3 procent av sysselsatt kapital.

Orderstock, 138 Mdr kronor

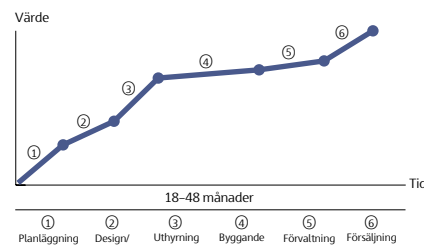
Tidsfördelning

Ersättningsform

Värdeskapande i Projektutveckling

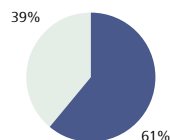

Affärsenheter

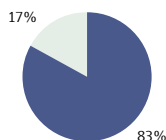
Diagrammen visar orderstockens fördelning vid årsskiftet

■ Husbyggnande
■ Anläggningsbyggnande
■ Service

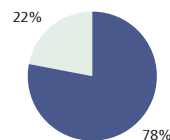
Skanska Sverige

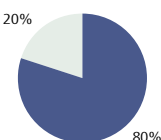
Selmer Skanska

Skanska Danmark

Skanska Oy

De byggande enheterna på de nationella hemmamarknaderna utgör kärnan i Skanskas verksamhet. Under året slutförde bolagen en rad projekt som bidrar skapa goda miljöer för att bo, resa och arbeta.

Skanska Sverige

	Förändring	2002	2001
Orderingång, Mdr kr	-11%	24,4	27,3
Nettoomsättning, Mdr kr	-10%	25,5	28,4
Rörelseresultat, Mkr	-39%	456	745

Verksamheten är inriktad på byggande av bostäder och kommersiella fastigheter samt väg- och anläggningsprojekt. Den konjunkturavmattning som inleddes under hösten 2001 har fortsatt under hela 2002. Stora reserveringar i ett fåtal väg- och anläggningsprojekt i Stockholm samt oförutsedda merkostnader och senarelagda projekt inom bostadsenheten i Stockholm drog ned resultatet.

Under året har ett villkorat avtal träffats med Banverket angående fortsättningen av tunnelbygget under Hallandsås. Projektet drivs i konsortium och skulle, om det genomförs, innebära en ordersumma om cirka 2,2 miljarder kronor. Projektet är inte inkluderat i 2002 års orderingång.

Den svenska byggmarknaden väntas minska under 2003.

Selmer Skanska

	Förändring	2002	2001
Orderingång, Mdr kr	-9%	8,8	9,7
Nettoomsättning, Mdr kr	-6%	8,6	9,1
Rörelseresultat, Mkr		95	-128

Verksamheten är inriktad på byggande av bostäder och kommersiella fastigheter samt väg- och anläggningsprojekt. Den norska byggmarknaden har haft en svag tillväxt de två senaste åren.

Efter en betydande förlust under 2001 har verksamheten omstrukturerats med färre men lönsammare projekt.

Byggmarknaden i Norge väntas växa något under 2003.

Skanska Danmark

	Förändring	2002	2001
Orderingång, Mdr kr	+6%	4,3	4,1
Nettoomsättning, Mdr kr	-20%	4,6	5,8
Rörelseresultat, Mkr		-198	-1 030

Verksamheten är inriktad på byggande av bostäder och kommersiella fastigheter samt väg- och anläggningsprojekt. Efter att ha legat stabilt sedan 1999 föll marknaden tillbaka under 2002.

Skanska Danmark har genomgått en omstrukturering de senaste två åren. Verksamheten har koncentrerats till färre divisioner med fokus på färre men mer lönsamma uppdrag. Under det fjärde kvartalet 2002 belastade omstrukturingskostnader efter den strategiska översynen resultatet med 162 miljoner kronor.

Nedgången på den danska byggmarknaden väntas fortsätta under 2003.

Skanska Oy

	Förändring	2002	2001
Orderingång, Mdr kr	+10%	9,2	8,3
Nettoomsättning, Mdr kr	+10%	9,7	8,8
Rörelseresultat, Mkr	-85%	18	122

Verksamheten är inriktad på byggande av bostäder och kommersiella fastigheter samt väg- och anläggningsprojekt i Finland, Ryssland och Estland.

Den finska byggmarknaden har fortsatt att utvecklas starkt vad gäller bostadsbyggnande. På marknaden för kommersiella byggnader var utvecklingen fortsatt svag. Verksamheten i Ryssland präglades av en fortsatt stark byggmarknad.

Rörelseresultatet minskade på grund av nedskrivningar av fastigheter samt vissa kundfordringar. Under det fjärde kvartalet 2002 belastades även rörelseresultatet med strukturkostnader om 44 miljoner kronor avseende avveckling av verksamheter i Lettland, Litauen och Ungern.

Byggmarknaden väntas under 2003 krympa i Finland men växa i Ryssland.

Skanska UK

	Förändring	2002	2001
Orderingång, Mdr kr	-26%	19,5	26,2
Nettoomsättning, Mdr kr	-4%	21,0	21,8
Rörelseresultat, Mkr		350	-23

Skanskas verksamhet i Storbritannien är inriktad på hus- och anläggningsbyggnande men har även olika specialkompetenser inom byggrelaterade tjänster. Skanska UK har också ansvaret för två delägda bolag i Asien – det börsnoterade bolaget Skanska Cementation India (80 procent) och Gammon Skanska i Hongkong (50 procent). I Skanska UK ingår också fyra kvarvarande samarbetsprojekt med det brittiska byggbolaget Costain. Skanska UK ansvarar även för Cementation Africa som är verksamt inom schaktsänkning för gruvindustrin. Tillväxten på marknaden har drivits av Private Finance Initiative (PFI) projekt.

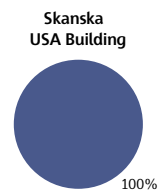
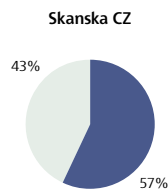
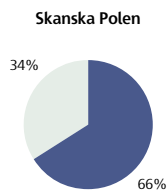
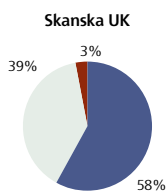
Rörelseresultatet ökade väsentligt jämfört med 2001. Förbättringen kan till stor del förklaras med bättre utfall i de med Costain samägda projekten samt i egna PFI-projekt.

Den brittiska byggmarknaden väntas vara stabil under 2003.

Skanska Polen

	Förändring	2002	2001
Orderingång, Mdr kr	-11%	5,0	5,6
Nettoomsättning, Mdr kr	-25%	4,8	6,5
Rörelseresultat, Mkr		-121	-700

Verksamheten är inriktad på hus- och anläggningsbyggnande i Polen. Under två år i rad har den polska ekonomin fallit tillbaka. Nedgången på byggmarknaden med 10 procent under 2001 följdes av en nedgång på ytterligare 10 procent 2002.

Reliant Stadium i Houston, Texas, som färdigställdes under 2002 är en arena för alla typer av arrangemang – mässor, fotboll och rodeo. Av anläggningens många finesser kan nämnas ett öppningsbart tak och en flyttbar gräsplan.

Ett nytt uppdrag under 2002 var Skanska Polands kontrakt på Zlote Tarasy för 1,8 miljarder kronor. Zlote Tarasy med över 200 000 kvadratmeter kontorsytor, affärer och restauranger i centrala Warszawa är det största flerfunktionella byggprojektet i Polen.

För att återställa lönsamheten i affärsenheten rekonstruerades och reorganiserades verksamheten med början under 2001.

Även om den polska marknaden förväntas minska 2003 så förväntas minskningstakten plana ut jämfört med tidigare år.

Skanska CZ

	Förändring	2002	2001
Orderingång, Mdr kr	+10%	9,7	8,8
Nettoomsättning, Mdr kr	-10%	7,2	8,0
Rörelseresultat, Mkr	+68%	362	215

Skanska CZ, tidigare IPS Skanska, är det nya namnet på Skanskas verksamhet i Tjeckien och Slovakien. Verksamheten är inriktad mot hus- och anläggningsbyggande.

Den tjeckiska marknaden som har vuxit kraftigt med omkring 10 procent per år de senaste åren började mattas av under 2002. Den slovakiska marknaden har haft en tillväxt på 5–6 procent de senaste åren. Bland nya order tecknade under 2002 märks ett nytt huvudkontor i Prag för RadioMobil Telecom för 437 miljoner kronor.

Den tjeckiska marknaden förväntas under 2003 att växa något.

Skanska USA Building

	Förändring	2002	2001
Orderingång, Mdr kr	-10%	35,3	39,2
Nettoomsättning, Mdr kr	-20%	42,7	53,6
Rörelseresultat, Mkr	+0,2%	539	538

Verksamheten är inriktad på husbyggande över hela USA. Affärsenheten är en ledande leverantör till en rad amerikanska branscher såsom läkemedel, bioteknik, utbildning, hälsovård, transporter och sport. Affärsenheten har en betydande marknadstäckning i de viktiga delstaterna på öst- och västkusten.

Investeringarna i nya husbyggnadsprojekt fortsatte att minska i USA som följd av den svagare ekonomiska tillväxten i landet. Skanska USA Building har intensifierat sina ansträngningar att reducera sina omkostnader.

Konsolideringen av de tidigare separata bolagen i ett enda – Skanska USA Building – gör det möjligt för affärsenheten att skapa ytterligare synergivinster från 2003 och framöver.

Affärsenheten har skapat ett gott utgångsläge för en gynnsam utveckling när byggmarknaden i USA börjar växa igen.

Skanska USA Civil

	Förändring	2002	2001
Orderingång, Mdr kr	+9%	14,8	13,6
Nettoomsättning, Mdr kr	-7%	13,3	14,3
Rörelseresultat, Mkr	+63%	856	524

Verksamheten är inriktad på anläggningsbyggande och infrastrukturprojekt. Affärsenheten bedriver verksamheten via bolagen Slattery Skanska, Koch Skanska samt Tidewater Skanska. I september 2002 förvärvades Yeager Skanska med verksamhet i Kalifornien, varför Skanska är ett av de få amerikanska infrastrukturbolag med nationell täckning.

Under de tre senaste åren har Skanska USA Civil ökat försäljningen med i genomsnitt 16 procent per år.

Affärsenheten har en stark marknadsposition inom komplicerade infrastrukturprojekt i storstadsmiljö.

Trots att den amerikanska ekonomin fortsatt att utvecklas svagt under 2002 har anläggningsbyggandet utvecklats väl. Den amerikanska marknaden för anläggningsbyggande beräknas under 2002 ha vuxit med cirka 3 procent. Bland de nya uppdragen märks ett kraftverk för Consolidated Edison i New York för 1 400 miljoner kronor.

De marknader och segment i USA i vilka Skanska USA Civil är verksamma väntas vara stabila under 2003.

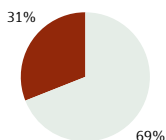
Projektutveckling bostäder, antal enheter

	Under produktion	Varav sålda	Outnyttjade byggrätter	Optioner
Sverige	1 572	66%	10 741	5 043
Norge	663	73%	1 924	948
Danmark	138	64%	50	439
Finland	1 755	74%	4 286	3 650
Polen	0	e.t.	575	0
Tjeckien	904	69%	1 556	206
Ryssland	1 520	48%	236	0
Totalt	6 552	65%	19 368	10 286

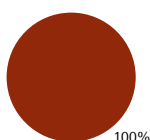
Diagrammen visar orderstockens fördelning vid årsskiftet

■ Husbyggnad
■ Anläggningsbyggnad
■ Service

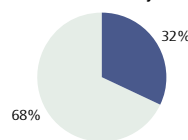
Sade Skanska

Skanska Services

Skanska International Projects

Facilities management innebär att ta ett helhetsansvar för att utveckla och utföra service åt företag. Skanska Services facilities management-verksamhet omfattar bland annat kontorservice, catering, IT-service, fastighetservice och även produktionsservice åt tillverkningsindustrin.

Skanska Projektutveckling USA

	Förändring	2002	2001
Nettoomsättning, Mdr kr		1,1	1,0
Rörelseresultat, Mkr	+32%	147	111

Verksamheten är inriktad på utveckling av bostadsprojekt i nordöstra USA. Affärsenheten kommer, som ett resultat av den strategiska genomgång som Skanska genomförde under hösten 2002, att avyttras.

Sade Skanska

	Förändring	2002	2001
Orderingång, Mdr kr	-15%	2,1	2,5
Nettoomsättning, Mdr kr	-38%	2,3	3,7
Rörelseresultat, Mkr	+37%	179	131

Verksamheten är inriktad på byggrelaterade tjänster inom framför allt kraftindustrin, olje- och gasindustrin samt anläggningsbyggnad i Sydamerika. Verksamheten i Argentina svarar för mindre än 15 procent av orderstocken.

Sade Skanska har framgångsrikt kunnat överbrygga både en svagare regional marknad och den ekonomiska krisen i Argentina.

I Chile bygger Sade Skanska landets hittills största motorväg som entreprenör åt Skanska BOT, det är också Sade Skanskas hittills största BOT-projekt. Denna typ av uppdrag är en snabbt växande marknad i Sydamerika.

Minskningen i orderingång beror på försvagningen av den argentinska peson. Utifrån de ekonomiska problemen i Latinamerika utvecklades Sade Skanska väl under 2002.

De segment och marknader i vilka Sade Skanska är verksamma väntas växa något 2003.

Skanska Services

	Förändring	2002	2001
Orderingång, Mdr kr	-3%	2,7	2,8
Nettoomsättning, Mdr kr	-7%	2,5	2,7
Rörelseresultat, Mkr	+14%	99	87

Under 2002 tecknade Skanska Services Facilities Management-avtal med sex bolag inom läkemedels- och bioteknikindustrin i Sverige, varav det största var ett 3-årigt avtal med Pharmacia. Nettoomsättningen påverkades negativt av neddragningar hos Skanska Services största kund.

Skanska Services har stärkt sin roll som en av de största aktörerna inom Facilities Management i Norden. Det har skett genom att etablera ett dotterbolag i Finland, och genom att i Danmark förvärva Facilities Management-enheten från fastighetsbolaget Datea.

Skanska Telecom Networks

Verksamheten i Skanska Telecom Networks lades ned under året. Strukturkostnader och nedskrivningar av goodwill påverkade resultatet negativt. Rörelseresultatet uppgick till -246 (25) miljoner kronor.

Skanska International Projects

	Förändring	2002	2001
Nettoomsättning, Mdr Kr		1,9	2,4
Rörelseresultat, Mkr		-111	-25

Verksamheten är inriktad på att utveckla stora internationella infrastrukturprojekt. Affärsenheten kommer, som ett resultat av den strategiska genomgång som Skanska genomförde under hösten 2002, att avvecklas. Påbörjade projekt, nio stycken, kommer att färdigställas men inga nya anbud kommer att lämnas. Rörelseresultatet belastades med omstrukturingskostnader om 165 miljoner kronor till följd av den strategiska översynen.

Skanska Projektutveckling Sverige

Verksamheten är inriktad på att initiera, utveckla, driva och sälja kommersiella fastighetsprojekt med fokus på kontor och köpcentra i Stockholm, Göteborg samt Öresundsregionen.

Efter en period av stark efterfrågan på kommersiella ytor försvagades marknaden under 2002, speciellt i Stockholmsregionen. Pågående projekt vid utgången av 2002 omfattade totalt 116 000 kvadratmeter uthyrningsbar yta jämfört med 160 000 kvadratmeter vid årets ingång. Av utgående projektyta vid årsskiftet var 81 procent tecknat för uthyrning. Vid årets slut hade Skanska sammanlagt investerat 1,4 miljarder kronor i de pågående projekten.

Skanska Projektutveckling Sverige sålde färdigutvecklade projekt med en vinst om 0,3 (1,3) miljarder kronor.

Under hösten 2002 tecknade Skanska kontrakt om försäljning av ett av sina största pågående projekt, CityCronan i centrala Stockholm, för 2,3 miljarder kronor. Det var Skanskas största enskilda fastighetsaffär någonsin. Försäljningsvinsten, om 1,1 miljarder kronor förväntas redovisas under första halvåret 2003.

Utvecklingen av kontorsfastigheter kommer även under 2003 att vara den viktigaste delen av verksamheten. Skanska kommer dock att fortsätta utvecklingen av shoppingcentra och andra specialiserade koncept. Hyresmarknaden bedöms fortsätta präglas av försiktighet medan intresset fortfarande är starkt för färdigutvecklade fastigheter. Fastighetsförteckningen och ytterligare information om Skanskas fastighetsbestånd finns på www.skanska.se

Renoveringen av delar av Slottet i Prag var ett av de mer prestigefyllda uppdragen under 2002 för Skanska CZ som är Tjeckiens största byggbolag.

Skanska Projektutveckling Europa

Verksamheten är inriktad på att initiera, utveckla, driva och sälja kommersiella fastighetsprojekt med fokus på kontor och köpcentra. Tyngdpunkten i verksamheten ligger i utvecklingsmarknaderna Budapest, Prag och Warszawa.

Det har skett en generell avmattning av efterfrågan på kontorsyta vilket har lett till en hyresmarknad med överutbud och vikande hyresnivåer. Intresset från investerare är fortsatt stort för färdigutvecklade projekt med god uthyrningsgrad och låg hyresrisk. Köparna till Skanskas produkter är främst institutionella fastighetsinvesterare.

Under 2002 har ett kontorsprojekt i Budapest samt ett volymhandelsprojekt i Prag färdigställts. Den totala investeringen för dessa projekt uppgår till cirka 260 miljoner kronor med ett bedömt marknadsvärde om ungefär 360 miljoner kronor. Uthyrningsgraden i fastigheterna uppgår till 90 procent.

Ytterligare tre volymhandelsprojekt, två i Budapest och ett i Prag är under produktion och kommer att färdigställas under 2003. Uthyrningsgraden i dessa projekt uppgår till 100 procent.

Projekten som startats under året har varit handelsprojekt med god uthyrningsgrad redan vid projektstart. På grund av den svaga hyresmarknaden för kontor har inget nytt kontorsprojekt initierats under året. Under 2002 såldes exploateringsmark med en vinst om 16 miljoner kronor. Under 2001 såldes färdigutvecklade projekt med en vinst om 810 miljoner kronor. 2003 väntas bli ett år med fortsatt fallande hyresnivåer och låg omsättning av fastigheter. Fastig-

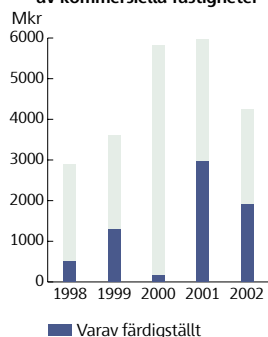
hetsförteckningen och ytterligare information om Skanskas fastighetsbestånd finns på www.skanska.se

Avkastning på fastighetskapital i förvaltning och projektutveckling¹⁾

%	2002	2001	2000	1999	1998
Totalavkastning	5	16	18	19	18
varav värdeförändring	-7	-1	9	9	11

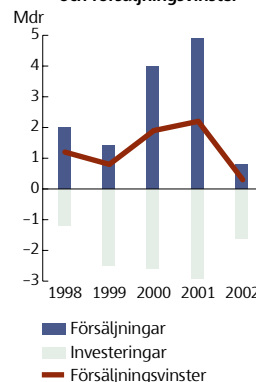
1) Inkluderar driftnetto och värdeförändring i förvaltningsbeståndet samt bedömda utvecklingsvinster i färdigställda projekt.

Volym i projektutveckling av kommersiella fastigheter¹⁾

1) Avser bokfört värde i färdigställda projekt och bedömt bokfört värde vid färdigställandet i pågående fastighetsprojekt.

Fastigheter Investeringar, försäljningar och försäljningsvinster

Skanska Projektutveckling – Bokförda värden och marknadsvärden

Mdr kr	2002	Bokfört värde vid färdigställande	Bedömt marknadsvärde 2002-12-31	Övervärde	Uthyrbar area kkv	Ekonomisk uthyrningsgrad	Driftnetto	Avkastning bokfört värde	Avkastning marknadsvärde	Beräknat hyresvärde fullt uthyrt	Genomsnittlig löptid, år
Färdigställda fastigheter	7,2	7,2	11,1 ¹⁾	3,9	964	87%	782 ⁴⁾	10,9%	7,0%	1 199 ⁶⁾	3,8
Färdigställda projekt 2002	1,9	1,9	2,5	0,6	160	95%	217 ⁵⁾	11,4%	8,7%	242 ⁶⁾	7,8
Pågående projekt	1,6	2,4	3,8 ²⁾	1,4	137	84%	257 ⁵⁾	10,9%	6,8%	279 ⁷⁾	10,1
Summa	10,7	11,5	17,4	5,9	1 261						
Exploateringsfastigheter ³⁾	1,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTALT	12,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

1) Inklusive andel av fastigheter i delägda bolag om 0,3 mdr.

2) Intern värdering med värdetidpunkt vid respektive färdigställande.

3) Exploateringsfastigheter avser mark med byggrätter för kommersiellt bruk omfattande cirka 1 028 kkv.

4) Beräknat driftnetto före centrala bolags- och områdesomkostnader år 2002 på årsbasis utifrån aktuell uthyrningsgrad.

5) Beräknat driftnetto före centrala bolags- och områdesomkostnader fullt uthyrt år 1 när fastigheterna är färdigställda.

6) Summa av kontrakterad hyra och beräknad hyra för outhyrda ytor.

7) Beräknat hyresvärde fullt uthyrt år 1 när fastigheten är färdigställd.

King's College Hospital i London är ett av Skanskas första stora projekt inom ramen för PFI. Skanska kunde i år leverera den första etappens förlossningsklinik två månader före tidplan. När projektet avslutas 2004 nästa år kommer sjukhusets kapacitet att ha ökat med 21.000 patienter per år.

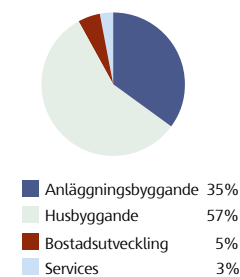
Skanska BOT

Verksamheten är inriktad på att utveckla och investera i privatfinansierade infrastrukturprojekt i samarbete med de byggande enheterna. För närvarande driver Skanska BOT projekt i Brasilien, Chile, Finland, Storbritannien och Moçambique.

Under hösten 2002 erhöll Skanska UK sitt största BOT/PFI projekt någonsin med uppdraget att bygga och driva Coventry Hospital för 6,9 miljarder kronor under 35 år. Skanska UK är en av de största aktörerna på den brittiska PFI-marknaden med en marknadsandel inom sjukhussektorn på cirka 25 procent.

Totalt hade Skanska vid utgången av 2002 sex BOT-projekt i byggfasen och tre pågående drift. Vid årets utgång uppgick det bokförda värdet av aktier, andelar och efterställda fordringar till cirka 1,0 miljarder kronor. Skanskas återstående investe-

Orderstockens fördelning

ringsåtagande uppgår till cirka 1,4 miljarder kronor.

Under året avyttrades inget BOT-projekt jämfört med 2001 då projekt avyttrades med en vinst om 39 miljoner kronor.

Skanskas hemmamarknader

USD	BNP/ Capita	Byggande/ Capita	Byggandets andel av BNP, %
USA	34 637	1 663	4,8
Sverige	25 903	1 943	7,5
Storbritannien	24 058	1 804	7,5
Norge	36 198	3 439	9,5
Finland	23 377	3 273	14,0
Tjeckien	4 942	534	10,8
Danmark	30 141	2 954	9,8
Polen	4 082	498	12,2
Hongkong	23 571	1 886	8,0
Argentina	7 678	369	4,8
Indien	476	29	6,0

Källor: FN, CIA World Factbook 2001, US Department of Commerce, Bureau of Economic Analysis.

BOT-portföljen

Investeringar och förlagslån

BOT projekt	Ägarandel, %	Bokfört värde vid årets slut, Mkr	Bedömt totalt investerat kapital, Mkr	Tas i drift, år	Koncessionens längd t o m år	Bedömd avkastning på investerat kapital
Bridgend-fängelset, Storbritannien	9	15,1	15	I drift	2022	
Nelostie motorväg, Finland	23 ¹⁾	10,3	23	I drift	2012	
Breitener-kraftverket, Brasilien	35	103,8	160	I drift	2004	
Totalt i drift		129,2	198			>22%
Pågående projekt						
Hamn i Maputo, Moçambique	33	0,2	50	2003	2017	
Ponte de Pedra, Brasilien	50	82,4	180	2004	2036	
Betalmotorväg, Chile	48	725,8	1 800	2004	2031	
King's College Hospital, Storbritannien	33	39,9	50	2002/2004	2037	
Coventry & Rugby Hospital, Storbritannien	25	0,1	122	2005	2035	
LLC Nordvod, reningsanläggning, Ryssland	14	1,4	20	2005	2017	
Totalt pågående projekt		849,8	2 222			>20%
Totalt		979,0	2 420			>20%

1) Avser Skanska BOT's andel. Skanska-koncernens totala ägarandel uppgår till 46 procent.

Skanska Oy är ledande på den finska bostadsmarknaden som fortsätter att utvecklas starkt. Bolaget har även verksamhet på den växande ryska marknaden och i Estland.

Affärsenheter, marknader och segment

	Nettoomsättning, Mkr		Rörelseresultat, Mkr		Rörelsemarginal		Ordergång, Mkr		Orderstock, Mkr		Antal anställda	
	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001
Kärnverksamheten												
Skanska Sverige	25 510	28 358	456	745	1,8%	2,6%	24 352	27 332	14 536	15 727	13 359	14 092
Selmer Skanska	8 551	9 145	95	-128	1,1%	neg	8 813	9 710	6 116	6 207	4 694	4 721
Skanska Danmark	4 624	5 764	-198	-1 030	neg	neg	4 341	4 111	1 761	2 051	2 005	2 894
Totalt Skandinavien	38 685	43 267	353	-413	0,9%	neg	37 506	41 153	22 413	23 985	20 058	21 707
Skanska Oy	9 656	8 781	18	122	0,2%	1,4%	9 193	8 345	5 564	5 443	4 943	4 517
Skanska Poland	4 832	6 453	-121	-700	neg	neg	5 004	5 593	3 917	4 510	6 220	9 996
Skanska CZ	7 181	7 989	362	215	5,0%	2,7%	9 672	8 764	8 467	6 049	6 513	7 428
Skanska UK	15 179	15 438	202	278	1,3%	1,8%	15 496	18 468	17 969	18 932	13 262	9 199
Skanska J/V Projects UK	815	1 057	38	-409	4,7%	neg	140	785	448	1 197		
Övrigt	27	162	-53	-110	neg	neg	0	131	0	0	5	11
Totalt Europa	37 690	39 880	446	-604	1,2%	neg	39 505	42 086	36 365	36 131	30 943	31 151
Skanska USA Building	42 730	53 585	539	538	1,3%	1,0%	35 257	39 186	45 489	62 631	5 427	5 216
Skanska USA Civil	13 293	14 307	856	524	6,4%	3,7%	14 792	13 625	22 252	20 964	3 870	4 634
Skanska Projektutveckling USA	1 145	1 050	147	111	12,8%	10,6%	1 145	1 050	0	0	153	173
Totalt USA	57 168	68 942	1 542	1 173	2,7%	1,7%	51 194	53 861	67 741	83 595	9 450	10 023
Övriga marknader												
Skanska International Projects	1 912	2 362	-111	-25	neg	neg	170	2 548	2 137	4 056	3 926	4 151
Sade Skanska	2 277	3 672	179	131	7,9%	3,6%	2 102	2 475	2 040	3 634	4 178	3 999
Gammon Skanska	4 323	4 833	86	83	2,0%	1,7%	2 965	4 711	2 775	4 820	3 660	4 999
Skanska Cementation India	657	467	24	25	3,7%	5,4%	885	2 256	1 997	2 129	2 072	1 837
Totalt Övriga marknader	9 169	11 334	178	214	1,9%	1,9%	6 122	11 990	8 949	14 639	13 836	14 986
Totalt Byggrelaterade tjänster	142 712	163 423	2 519	370	1,8%	0,2%	134 327	149 090	135 468	158 350	74 287	77 867
Skanska Projektutveckling Sverige	1 304	1 182	1 087	1 859	e.t.	e.t.	-	-	-	-	113	102
Skanska Projektutveckling Europa	132	205	-37	898	e.t.	e.t.	-	-	-	-	64	61
Skanska BOT	38	0	-41	-9	e.t.	e.t.	-	-	-	-	24	20
Totalt Projektutveckling och BOT	1 474	1 387	1 009	2 748	e.t.	e.t.	-	-	-	-	201	183
Skanska Services	2 490	2 684	99	87	4,0%	3,2%	2 672	2 760	2 386	213	1 354	1 249
Skanska Telecom Networks	15	377	-246	25	neg	6,6%	15	55	0	0	35	138
Totalt Services	2 505	3 061	-147	112	neg	3,7%	2 687	2 815	2 386	213	1 389	1 387
Centralt och eliminerings	-1 115	-2 934	-760	-707	e.t.	e.t.	576	602	86	80	481	487
	145 576	164 937	2 621	2 523	1,8%	1,5%	137 590	152 507	137 940	158 643	76 358	79 924
Jämförelsestörande poster			-1 645	-65								
Totalt kärnverksamheten	145 576	164 937	976	2 458	0,7%	1,5%	137 590	152 507	137 940	158 643	76 358	79 924
Ej kärnverksamhet				-165								
Totalt Skanska-koncernen	145 576	164 937	976	2 293	0,7%	1,4%	137 590	152 507	137 940	158 643	76 358	79 924

Finansiella mål

Styrelsen i Skanska har fastslagit nya finansiella mål för koncernens fyra verksamhetsgrenar samt för koncernen som helhet. Liksom tidigare är ökad operationell effektivitet och effektivare kapitalanvändning nyckelord för att driva och utvärdera verksamheten.

Ökad operationell effektivitet

- förbättra utvärderingen och prissättningen av risk i offertstadiet
- öka produktiviteten på projektnivån
- minska försäljnings- och administrationsomkostnaderna som andel av omsättningen

Effektivare kapitalanvändning

- minska det sysselsatta kapitalet i färdigställda kommersiella fastigheter
- öka omsättningstakten i projektutveckling av kommersiella lokaler och bostäder
- strikt kapitalallokering efter risknivå och avkastning

Mål för koncernens kapitalallokering mellan de fyra verksamhetsgrenarna vid utgången av år 2004 har också fastställts. Likaså har kapitalstrukturen per verksamhetsgren, dvs det sysselsatta kapitalets finansiering från eget kapital respektive räntebärande skulder, fastställts.

Sammantaget bedöms koncernens sysselsatta kapital kunna minskas till 30 miljarder kronor och samtidigt ge en tillräckligt stor kapitalbas för att bibehålla – eller i vissa fall öka – affärsvolymen.

Utöver detta kommer kapital att frigöras genom försäljning eller avveckling av rörelser och verksamheter som inte långsiktigt kan leva upp till koncernens strategi och avkastningskrav.

Rörelsemarginal

Rörelsemarginalen för Byggrelaterade tjänster uppgick under 2002 till 1,8 procent. Målsättningen är att rörelsemarginalen ska överstiga 2,5 procent.

Rörelsemarginalmålet är ett viktigt effektivitetsmått i byggrelaterade tjänster och Services. Den optimala nivån kan variera beroende på marknad samt vilken typ av verksamhet som bedrivs. Varje enhet har satt ett mål för detta. Den konsoliderade rörelsemarginalen kan variera över tiden beroende på fördelningen mellan anläggnings- respektive husbyggande.

Rörelsemarginalmålet är endast meningsfullt för den byggrelaterade verksamheten och Services. För Projektutveckling och BOT är avkastning på sysselsatt kapital det relevanta resultatmålet.

Avkastning

Målsättningen för Byggrelaterade tjänster och Service är att uppnå en avkastning på sysselsatt kapital om lägst 25 procent, uppnå en rörelsemarginal om 2,5 procent samt ha en kapitalomsättningshastighet om minst 10 gånger. Målsättningen för Projektutveckling bostäder är en avkastning på sysselsatt kapital om lägst 14 procent. Motsvarande mål för Projektutveckling kommersiella lokaler är lägst 15 procent. Detta mål inkluderar även den årliga värdeförändringen på det färdigställda fastighetsbeståndet och upparbetade utvecklingsvinster.

För BOT ska den genomsnittliga avkastningen ligga på 16 procent. Detta avser avkastning på av Skanska investerat kapital, dvs eget kapital och efterställda lån. Avkastningen är en sammanvägning av nuvarande projektportfölj där avkastningen på de brit-

tiska PFI-projekten är lägre då riskprofilen är lägre än för koncessionerna eftersom den brittiska staten garanterar driftintäkterna.

Kapitalstruktur

Koncernens kapitalstruktur, det vill säga fördelningen mellan eget kapital och räntebärande skulder, är en funktion av kapitalallokeringen till olika verksamheter och dessas skuldsättningskapacitet. Skanska ska ha en god finansiell ställning som tillgodoser kredit-, försäkringsgaranti- och aktiemarknadernas krav. I takt med att koncernen säljer tillgångar och verksamheter kommer belåningsbara tillgångar att minska och kassaflödet kan användas till att minska skuldsättningen. För att Skanska-koncernen ska anses ha en finansiellt god ställning bör skuldsättningsgraden, när målet för den nya kapitalstrukturen uppnåtts, ligga i intervallet 0,1–0,3 i förhållande till synligt eget kapital. Detta ska ses mot ambitionen att ha en kreditrating BBB+/BBB. Skanska har i dagsläget inte ansökt om någon officiell kreditrating.

Måluppfyllelse 2002

I slutet av 2001 fastställde Skanskas styrelse nya finansiella mål för treårsperioden 2002–2004. De operationella målen var att till år 2004 visa en genomsnittlig årlig organisk tillväxt i nettoomsättning på 4–5 procent och att ha en rörelsemarginal för Byggrelaterade tjänster och Services på 2,5–3,0 procent. Till följd av den strategiska översynen som genomfördes 2002 och det nu rådande världsekonomiska läget är de finansiella målen som sattes upp 2001 inte längre tillämpliga

För det första året av målplanen, 2002, uppgick den organiska tillväxten i omsättningen till –9 procent och rörelsemarginalen till 1,8 procent.

Kapitaleffektivitetsmålet var att nå en avkastning på sysselsatt kapital på minst 16 procent för koncernen. För 2002 blev avkastningen före jämförelsestörande poster 9,1 procent.

I planen för perioden 2002–2004 ingick också att koncernens skuldsättningsgrad, dvs räntebärande nettoskuld i förhållande till synligt eget kapital, skulle ligga i intervallet 0,4–0,6. Vid utgången av verksamhetsåret 2002 uppgick skuldsättningsgraden till 0,6.

Finansiella mål per verksamhetsgren

	Byggrelaterade tjänster och Services	Projektutveckling bostäder	Projektutveckling kommersiella lokaler	BOT ³⁾	Koncernen
Sysselsatt kapital, Mdr kronor	16,0 ¹⁾	3,0	8,0	3,0	30,0
Avkastning på sysselsatt kapital, %	25	14	15 ²⁾	16	16 ²⁾
Rörelsemarginal, %	≥2,5	-	-	-	-
Skuldsättningsgrad, ggr.	-	-	-	-	0,1–0,3
Avkastning på eget kapital, %	-	-	-	-	16 ²⁾

1) Inklusive 1 Mdr kronor inom Services.

2) Inklusive årlig förändring av marknadsvärdet i fastighetsportföljen.

3) Mål för avkastning på sysselsatt kapital är egentligen avkastning på investerat kapital.

16 procent är ett genomsnitt av den lägre avkastningen på PFI-projekt och den högre för koncessioner.

Riskhantering

Skanskas verksamhet bedrivs över hela världen och omfattar många typer av projekt. En effektiv och systematisk bedömning och uppföljning av affärsrisker och finansiella risker är därmed väsentlig för Skanska. Skanska-koncernens generella beslutsordning, Procedural Rules, tillämpas inom detta område. Beroende på projektets storlek och riskprofil fattas beslut om bindande avtal med kunden antingen av linjechefer inom affärsenheten, Skanskas koncernledningsgrupp eller Skanskas styrelse.

När det gäller större projekt som löper under lång tid sker även en regelbunden uppföljning av riskbedömningen.

Skanskas riskhanteringsmodell innebär inte att risk undviks utan syftar till att identifiera, hantera och prissätta dessa risker. En god riskmedvetenhet och bra system för att identifiera risker innebär en möjlighet för Skanska att ta större risker om de kan hanteras korrekt, och därmed öka koncernens konkurrenskraft.

Affärsrisker

Skanskas verksamhet skapar en systematisk riskspridning genom att

- det genomförs ett stort antal projekt av varierande storlek och typ
- verksamhet bedrivs på ett stort antal geografiska marknader
- arbeta med många olika kundkategorier

För att säkerställa en systematisk och enhetlig bedömning av byggprojekten används Skanskas modell för riskbedömning, Operational Risk Assessment (ORA), inom hela koncernen.

ORA utvärderar större och mer riskbetonade byggprojekt med avseende på tekniska, juridiska och finansiella risker. Dessutom analyseras ett antal generella omvärldsfrågor, bland annat etiska, sociala och miljömässiga aspekter på det planerade projektet.

Identifierade risker begränsas eller elimineras med olika metoder, genom överföring av risker till annan part än Skanska eller genom riskbegränsningar i kontraktståganden. Riskbedömningen påverkar också Skanskas prissättning på det aktuella projektet. I vissa fall medför analysen av risker förenade med ett projekt att Skanska avstår från att delta.

Finansiella risker

Koncernbolagens finansiella behov tillgodoses i samarbete med Skanska Financial Services, SFS, som i sin tur agerar samordnare gentemot externa aktörer på finansmarknaderna.

Skanskas Financial Policy reglerar ansvarsfördelningen mellan styrelsen, koncernledningen, SFS och affärsenheterna. I finanspolicyn anges de fastställda ramarna för koncernens finansiella riskhantering.

Skanska-koncernen hade vid årsskiftet en räntebärande bruttoskuld på 17,1 (18,1) Mdr. Likvida medel och räntebärande fordringar uppgick till 8,1 (11,3) Mdr, vilket innebär att koncernens nettoskuld uppgick till 9,0 (6,8) Mdr.

Valutarisker

Trots att Skanska har en stor internationell närvaro, så är Skanskas verksamhet av lokal natur avseende valutarisker. Projektens intäkter och kostnader möts i huvudsak i samma valuta, varför transaktionsriskerna vid växling mellan olika valutor är mycket begränsade.

Kända och budgeterade finansiella flöden valutasäkras. Det egna kapitalet i Skanskas USA-bolag är valutasäkrat medan det egna kapitalet i övriga utländska verksamheter inte är valutasäkrat. Det egna kapitalet i USA-verksamheten säkras på grund av dess betydande påverkan på koncernens nyckeltal vid valutafluktuationer. Investeringar i projektutveckling och BOT, som kommer att avyttras efter färdigställandet, finansieras normalt i lokal valuta.

Ränterisker

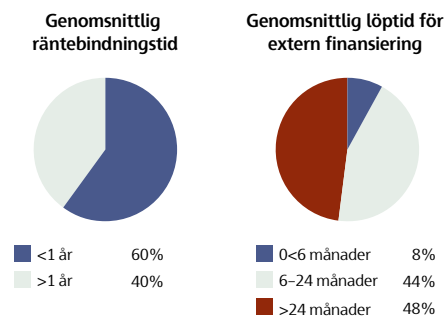
Ränterisk är definierad som möjlig negativ inverkan vid en enprocentig ökning av räntenivån över alla löptider. Denna risk får aldrig överstiga 100 miljoner kronor på årsbasis. Räntebindningstiden för nettoskulden ska ligga inom intervallet 1,5 +/-0,5 år. Vid årsskiftet uppgick den genomsnittliga räntebindningstiden för bruttoskulden till 0,8 (0,9) år.

Refinansieringsrisker och likviditet

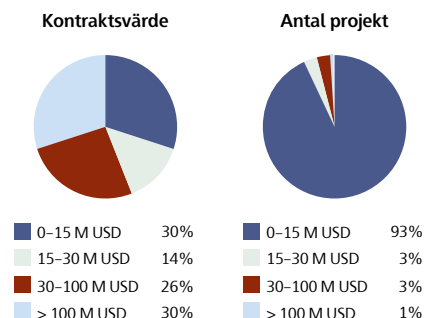
Refinansieringsrisk är definierad som den risk som orsakas av bristande likviditet eller av svårigheter att ta upp, eller omsätta,

outnyttjade externa lån. Målsättningen är att ha minst 4 miljarder kronor tillgängliga genom likviditet eller bindande kreditlöften. Vid årsskiftet hade koncernen 6,0 (5,8) miljarder kronor i likviditet och bindande kreditlöften.

Den genomsnittliga löptiden för lånestocken ska ligga inom intervallet 2–4 år. Vid årsskiftet uppgick den genomsnittliga löptiden till 2,4 (2,5) år.

Orderstock, 138 Mdr kr

Räntebärande skulder och tillgångar

Mdr kr	2002-12-31	2001-12-31
Räntebärande bruttoskuld	17,1	18,1
Likvida medel och räntebärande fordringar	8,1	11,3
Räntebärande nettoskuld	9,0	6,8

A photograph of two men standing in front of a large industrial facility. The man on the left is wearing a white hard hat with the 'SKANSKA' logo and a dark jacket. The man on the right is wearing a blue hard hat, glasses, a white shirt, a red patterned tie, and a green trench coat. They are both looking towards the camera. In the background, there are two tall, grey industrial chimneys with ladders, and a complex network of yellow metal scaffolding. The sky is blue with scattered white clouds.

**“Våra kunder betyder allt för oss.
När vi lovar dem något
så lever vi upp till det.”**

Mike Lembo, Skanska USA Civil

Att lyckas med det omöjliga

På två år har Skanska tagit nära 100 procent av kraftverkskontrakten i New York-området – en prestation som bygger på utomordentligt förtroende och utförande.

För Mike Lembo, chef för Slattery Skanskas kraftverksgrupp, är det enkelt att förklara varför Skanska har lyckats ta positionen som New Yorks kraftverksbyggare nr 1. "Vi antog en otrolig utmaning, och vi levererade vad vi lovat" säger han.

Det var december 2000, och New York Power Authority – NYPA, behövde hantera en kris under uppsegling. "De räknade med ett elkraftsunderskott på 400–600 megawatt" förklarar Lembo. "Och om du har strömavbrott i New York så är det ett mycket allvarligt problem."

Med bara fem månader till sommarens värmebölja behövde NYPA bygga inte mindre än elva kraftverk på sju olika platser. John Grzan, senior projektledare på NYPA, vände sig till Skanska för att få hjälp.

"De litade på oss. De visste att om vi lovade någonting så skulle vi vara klara på utsatt tid", förklarar Lembo. "Och vi visste att om vi klarade det så skulle vi verkligen hjälpa befolkningen i New York."

Skanska och NYPA var från början överens om att projektet måste drivas på ett okonventionellt sätt. Skanska började arbeta redan innan alla ritningar och uppdragets omfattning var fastställda.

"Vi pratade med varandra hela tiden och nådde överenskommelser. Vi var tvungna att lita på varandra och göra vad som var nödvändigt. NYPA-projektet var en Herkulisk uppgift. Vårt team arbetade dygnet runt, sju dagar i veckan under åtminstone tre av de fem månaderna – vi faxade in ritningar och sprang ut med dem på bygget", fortsätter Lembo.

Skanska använde det första bygget för att effektivisera processen. "Hell Gate-enheten i Bronx var alltid tre till fyra veckor före de andra. Så vi brukade ha möten klockan fem eller sex på morgonen och tala om potentiella problem och dela erfarenheter", förklarar Lembo. Och med tre specialiserade Skanska-företag – Slattery, Gottlieb och Underpinning, arbetande mer än

övertid klarade Skanska den omöjliga tidplanen.

Lembo minns med stolthet då den första enheten färdigställdes. "Klockan var ett på morgonen när vi startade den och där fanns anställda vars skift för länge sedan var slut. De fick inte betalt för att vara där men de skulle inte byta bort den stunden för någonting."

Ryktet om Skanskas prestation spred sig. Under 2002 beställde både Key-Span Energy Development Corporation och Calpine Corporation design och byggande av totalt fem kraftverk med samma extremt korta tidplan. Samtliga färdigställdes lönsamt och på utsatt tid. Sammanlagt har Skanska byggt 19 kraftverk av olika storlek för fyra olika kunder i New York-området.

"Det är en liten värld. Ditt rykte, ärlighet och förmåga att leverera är mycket viktigt – nästan mer viktigt än priset", avslutar Mike Lembo. "Och vi har den sortens attityd. Våra kunder betyder allt för oss – när vi lovar dem något så lever vi upp till det."

Aktien

- Skanskas börsvärde uppgick till 21,3 miljarder kronor vid utgången av 2002.
- Skanskas aktiekurs minskade under 2002 med 26 procent till 51 kronor.
- Genomsnittlig omsättning per börsdag under 2002 minskade med 22 procent till 1 164 405 aktier.
- Föreslagen utdelning per aktie för 2002 är 2,00 kronor.

Förändringar i utestående aktier (miljoner) och aktiekapital

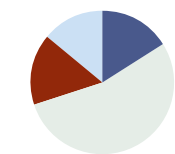
Tidpunkt och händelse	Ned-sättning	Fond-emission	Ny-emission	Ute-stående aktier	Nom. aktie-kapital, Mkr
1991 1:1		63,0		125,9	1 259,2
1994 konv.				125,9	1 259,2
1997 inlösen 1:10	-12,0			113,9	1 255,6
2001 indragning återköpta aktier	-9,2			104,7	1 255,6
2001 split 4:1		314,0		418,6	1 255,6

De största aktieägarna i Skanska AB, innehav per 2003-01-31

Aktieägare	A-aktier	B-aktier	% av kapital	% av röster
Industrivärden	22 302 756	11 000 000	8,0	31,6
AMF Pension	0	32 800 000	7,8	4,4
Alecta	0	25 640 060	6,1	3,5
Robur fonder	0	16 897 055	4,0	2,3
AFA Försäkring	0	11 614 160	2,8	1,6
IKEA Investment AB	7 549 396	3 678 672	2,7	10,7
SHB fonder	0	9 932 609	2,4	1,3
SEB fonder	0	8 838 541	2,1	1,2
Nordea Fonder	0	7 955 256	1,9	1,1
AMF Pension Fonder	0	7 590 200	1,8	1,0
10 största ägarna	29 852 152	135 946 553	39,6	58,7
Övriga aktieägare i Sverige	5 750 449	186 871 982	46,0	33,1
Aktieägare i utlandet	77 368	60 054 568	14,4	8,2
Totalt	35 679 969	382 873 103	100,0	100,0

Källa: VPC, SIS Ägarservice.

Aktiekapitalets fördelning per ägarkategori, kapital

Svenska aktiefonder	16%
Svenska företag och institutioner	54%
Privatpersoner	16%
Aktieägare i utlandet	14%

Större marknadsnoterade byggbolag

Procentuell förändring, totalavkastning samt börsvärde 2002

%	Procentuell förändring	Total avkastning	Börsvärde, Mdr kr
AMEC (Storbritannien)	-64	-61	7,9
Dragados (Spanien)	7	8	27,1
Ferrovial (Spanien)	23	25	30,3
Fluor Corp. (USA)	-25	-23	19,5
Hochtief (Tyskland)	-18	-12	8,2
NCC (Sverige)	-24	-21	5,4
Skanska (Sverige)	-26	-21	21,3
Vinci (Frankrike)	-18	-15	43,9

Uppdelning per aktieslag per 2002-12-31

Aktieslag	Antal aktier	% av kapital	% av röster
A	35 681 909	8,5	48,2
B	382 871 163	91,5	51,8
Totalt	418 553 072	100,0	100,0

Skanskas B-aktier är noterade på Stockholmsbörsens A-lista och handlas under symbolen SKAb i poster om 200 aktier. Aktuell kursinformation kan återfinnas på Skanskas hemsida www.skanska.com eller i Reutersystemet under symbolen SKAb.ST och i Bloombergssystemet under symbolen SKAB SS.

Vid utgången av 2002 fanns totalt 418 553 072 aktier utestående med ett nominellt värde på 3 kronor styck. Av utestående aktier var 35 681 909 A-aktier med tio röster vardera och 382 871 163 B-aktier med en röst vardera. Av utelöpande aktier svarar B-aktierna för 91,5 procent av kapitalet och 51,8 procent av rösterna. Under 2002 omsattes totalt 291 101 248 (371 031 580) aktier i Skanska på Stockholmsbörsen till ett värde om 18,5 (31,7) miljarder kronor. Den genomsnittliga omsättningen per börsdag uppgick till 1 164 405, en minskning med 22 procent från genomsnittsoomsättningen på 1 484 126 aktier under 2001. Omsatt antal aktier under året motsvarar 76 (97) procent av det totala antalet B-aktier vid året utgång.

Värdeutveckling

Under 2002 minskade börskursen med 26 procent till 51 kronor per aktie som sista betalkurs för 2002. Det samlade marknadsvärdet på Skanska minskade därmed under året till 21,3 miljarder kronor. Som högst betalades aktien under året till 83,50 kronor och som lägst till 41,20 kronor. Stockholmsbörsens All Share Index, SAX, minskade under 2002 med 37,4 procent och Dow Jones Heavy Construction Industry Group Index, som innehåller de största europeiska byggbolagen minskade med 31 procent.

Skanskas B-aktier ingår även i Dow Jones Stoxx 600 och Dow Jones Sustainability Index.

Ägarförändringar

Vid utgången av 2002 uppgick antalet aktieägare till 82 066 (72 701). Svenska aktieägarers andel av kapitalet minskade under året från 85,5 procent till 83,6 procent och från 91,8 procent till 90,6 procent av rösterna. Av utländska aktieägare utgjorde ägare bosatta i USA den största gruppen med omkring 25 miljoner aktier motsvarande cirka 6 procent av kapitalet.

Av de svenska aktieägarna svarade institutionella ägare för 70 procent medan 30 procent ägdes direkt av privatpersoner. Som framgår av vidstående tabell är AB Industri-

värden bolagets dominerande ägare med 31,6 procent av rösterna.

Den så kallade Free floaten i Skanskas aktier anses utgöra ca 373 miljoner aktier motsvarande 89 procent av antalet utelöpande aktier.

Återköp av egna aktier

Bolagsstämman 2002 bemyndigade styrelsen att, fram till nästa bolagsstämma den 6 maj 2003, återköpa egna aktier upp till maximalt 10 procent av utelöpande aktier. Fram till utgången av februari 2003 har inga återköp av egna aktier skett.

Utdelning

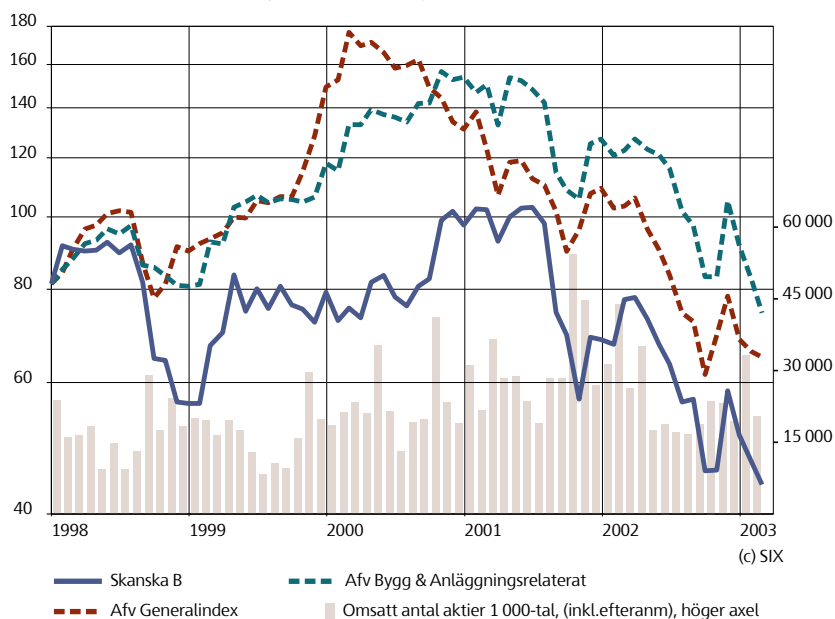
Den av styrelsen föreslagna utdelningen uppgår till 2,00 (3,00) kronor per aktie eller totalt 837 (1 256) miljoner kronor. Utdelningsförslaget faller inom ramen för gällande utdelningspolicy. Den ordinarie utdelningen ska motsvara 35–45 procent av koncernens, av styrelsen bedömda, uthålliga vinst efter skatt eller minimum fem till sex procent av av koncernens, av styrelsen bedömda, justerade egna kapital. Överskott som inte behövs för att utveckla koncernens kärnverksamhet ska överföras till aktieägarna på ett skattemässigt effektivt sätt.

Totalavkastning

En akties totalavkastning beräknas som värdet förändringen i aktiekursen tillsammans med värdet av utdelningar. Skanska-aktiens totalavkastning under 2002 uppgick till minus 21 procent. Stockholmsbörsens avkastningsindex, SIX Return Index, minskade under året med 36 procent.

Under femårsperioden 1 jan 1999 till 31 dec 2002 har totalavkastningen på Skanska-aktien uppgått till 13 procent. SIX Return Index minskade under samma period med 7 procent.

Kursutveckling Skanska-aktien 1 januari 1998–28 februari 2003

Historik Skanska-aktien

	2002	2001	2000	1999	1998
Aktiekurs årets utgång, kr	51,00	68,50	97,50	79,25	56,25
Börsvärde, miljarder kronor	21,3	28,7	41,5 ¹⁾	36,1	25,6
Genomsnittligt antal aktier, miljoner	418,6	420,0	444,6	455,4	455,4
Utestående aktier, miljoner	418,6	418,6	426,1	455,4	455,4
Högsta aktiekurs under året, kr	83,50	106,40	106,13	86,75	79,00
Lägsta aktiekurs under året, kr	41,20	57,00	68,50	53,25	49,75
Direktavkastning, procent ³⁾	3,9 ²⁾	4,4	3,5	3,8	5,3

1) Exklusive återköpta aktier, motsvarande 2,9 miljarder kronor

2) Baserat på styrelsens utdelningsförslag

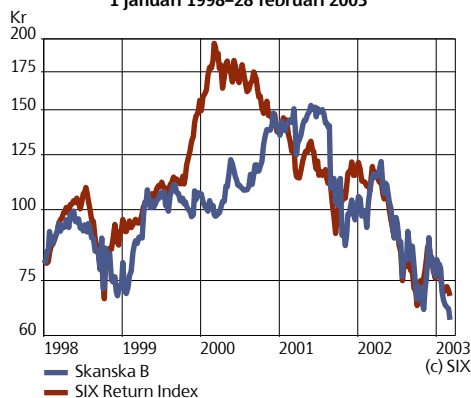
3) Utdelningen dividerad med slutkursen för respektive verksamhetsår. Drott exkluderas i beräkningen avseende 1998

Överföring av kapital till aktieägarna

	Totalt	2003	2002	2001	2000	1999
Ordinarie utdelning per aktie, kr		2,00 ¹⁾	3,00	3,38	3,00	3,00
Extrautdelning per aktie, kr					1,00	
Totalt per aktie, kr		2,00	3,00	3,38	4,00	3,00
Utdelning, Mdr kr	6,7	0,8 ¹⁾	1,3	1,4	1,8	1,4
Återköp av aktier, Mdr kr	3,4			0,8	2,6	
Totalt	10,1	0,8	1,3	2,2	4,4	1,4

1) Styrelsens förslag

Effektiv avkastning i Skanska-aktien jämfört med SIX Return Index (avkastningsindex) 1 januari 1998–28 februari 2003

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Skanska AB får härmed avge redovisning för såväl bolagets som koncernens verksamhet för 2002.

Strukturella förändringar och viktiga händelser

Prioriterade uppgifter under året har varit konsolidering och lönsamhetsfokusering av verksamheten.

I överensstämmelse med koncernens strategi med byggverksamhet på utvalda hemmamarknader, fokuserad projektutveckling och facilities management har bolaget genomfört en analys av hur affärsenheterna bedöms kunna uppfylla de strategiska målen.

Som en följd av analysen har ett antal beslut tagits om åtgärder för att anpassa verksamheten till de strategiska målen.

Inom byggverksamheten avvecklas enheter som inte är i linje med den strategiska inriktningen på hemmamarknader eller som är verksamma på vissa mindre marknader. Projektexportverksamheten inom affärsenheten Skanska International Projects och verksamheterna i Ungern, Litauen och Lettland avvecklas. Mot bakgrund av strategin att vara nr 1 eller 2 på varje delmarknad och för att reducera det sysselsatta kapitalet kommer projektutveckling av bostäder i Danmark successivt att upphöra. Av samma skäl avses projektutvecklingsverksamheten i USA att avyttras.

Efter en noggrann analys har även beslut tagits om en anpassning av förvärvsgoodwill till nu bedömda lönsamhetsförutsättningar. Tillsammans med nedskrivningar av goodwill med 1 495 Mkr och nedskrivningar av förvärvsovervärden i fastigheter med 150 Mkr, uppgår kostnaden till totalt 1 645 Mkr.

Nedskrivning av goodwill

Miljarder Skanska Polen Skanska Gammon Skanska Totalt Övriga cernen						
Effekt på sysselsatt kapital	-0,5	-0,6	-0,4	-1,5	-1,5	
Återstående goodwill	0	1,7	0,2	1,9	3,7	5,6

Kvarvarande goodwill i koncernen uppgår efter nedskrivning till cirka 5,6 mdr kronor

De omstruktureringprogram som inleddes förra året har fortsatt under året och gett resultat i de enheter som omfattas.

I den danska verksamheten fortlöper programmet för minskade omkostnader och förbättrade kontroll- och uppföljningssystem enligt plan, även om verksamheten fortfarande redovisar en mindre förlust i rörelsen.

Den polska verksamheten går fortfarande med förlust, bland annat orsakat av fortsatt nedgång i byggmarknaden och av rörelsefrämmande verksamheter som ska avyttras.

De förlustreservationer som gjordes under förra året i de joint-venture projekt som bedrevs tillsammans med Costain Plc i Storbritannien har befunnits vara tillräckliga. Merparten av dessa projekt avslutades under 2002.

Mot bakgrund av den minskade aktiviteten inom byggandet av telekom- och IT-infrastruktur, har verksamheten i Skanska Telecom Networks successivt avvecklats.

Förvärv

Affärsområdet Skanska Services, där koncernens verksamhet inom s k facilities management bedrivs, har fortsatt att bredda sin kundbas. I april erhölls ett treårigt serviceuppdrag från Pharmacia med en sammanlagd omsättning på cirka 660 Mkr. Överenskommelsen innebär att Skanska tar över Pharmacias enhet för services. Verksamheten består av restauranger, kontors-, grafisk-, och teknisk service samt laboratorie- och produktionservice. Samtliga 220 anställda erbjöds fortsatt anställning.

Genom förvärvet av E L. Yeager Construction Company – ett anläggningsföretag baserat i södra Kalifornien – blev Skanska en av få amerikanska infrastrukturbyggare med nationell täckning.

Yeager är främst inriktat på byggande av väg- och anläggningsprojekt och har ett betydande innehav av välbelägna berg- och grustäkter. Huvuddelen av verksamheten i USA finns i södra Kalifornien men Yeager har även projekt i Arizona, Nevada, New Mexico och Utah.

Bolaget omsatte 2001 knappt 3 000 Mkr med ett rörelseresultat om drygt 100 Mkr.

Investeringen, inklusive övertagen nettoskuld, uppgick till cirka 430 miljoner kronor.

Yeager ingår i koncernen från och med tredje kvartalet.

Avyttring av aktier

Aktieinnehavet i hotellfastighetsbolaget Pandox AB, motsvarande 6 procent av kapitalet och rösterna, avyttrades i februari. Försäljningspriset uppgick till 125 Mkr med en realisationsvinst om 47 Mkr.

I samband med börsnoteringen på Stockholmsbörsen av kökstillverkaren Nobia AB såldes cirka en tredjedel av koncernens aktieinnehav i bolaget till ett försäljningspris om 170 Mkr med en realisationsvinst om 41 miljoner kronor. Efter försäljningen uppgår koncernens ägarandel i Nobia AB till 12,5 procent av kapital och röster.

CityCronan

Avtal om försäljning av fastigheten CityCronan i centrala Stockholm ingicks under hösten med den tyska fastighetsfonden, DEKA Immobilien Investment GmbH. Försäljningen är villkorad av bland annat myndighetsbeslut i Tyskland och affären förväntas att redovisas under första halvåret 2003.

Försäljningspriset uppgår till cirka 2 330 Mkr med en realisationsvinst om cirka 1 100 Mkr.

Avsättningar för pensioner

En fortsatt negativ utveckling på aktiemarknaderna föranledde kostnader om -322 miljoner kronor för att trygga åtaganden enligt gällande pensionsplaner i de svenska pensionsstiftelserna.

Tillsammans med avsättningar tidigare år finns därmed 411 miljoner kronor skuldförda i balansräkningen för att täcka värdenedgången. Inklusivt avsättningar för ordinarie nyintjänande har totalt 683 Mkr, varav 417 Mkr under året, skuldförts i egna böcker för att trygga dessa åtaganden. Stiftelsernas förmögenhet uppgick till 2 192 miljoner kronor per den 31 december. Totalt tryggas befintliga åtaganden av stiftelsernas förmö-

genheter och skuldfört belopp per den 31 december.

Undersökning av vissa marknadsförhållanden

Det svenska konkurrensverkets undersökning av ett antal bolag, däribland Skanska, gällande inblandning i misstänkt kartellbildning vid upphandling av asfalts- och beläggningsentreprenader fortsatte under året. Skanska bistår Konkurrensverket med att få tillgång till den information som krävs för utredningens slutförande.

Även i Norge och Finland pågår konkurrensmyndigheternas utredningar rörande Skanska-medarbetares eventuella inblandning i konkurrenshämmande aktiviteter inom asfalts- och anläggningsektorn.

Etik

Skanska arbetar aktivt sedan flera år med att höja affärsetiken i koncernen. Under året initierade Skanska Sverige ett utbildningsprogram för cirka 1 500 chefer rörande affärsetik. Utbildningen resulterar i ett avtal om affärsetik mellan bolaget och deltagande chefer.

Återköp av egna aktier

Med syfte att justera bolagets kapitalstruktur gavs styrelsen vid Skanskas ordinarie bolagsstämma i april 2002 mandat att återköpa egna aktier. Beslutet innebar att bolaget kan förvärva egna B-aktier, maximerat till högst 10 procent av antalet aktier i bolaget. Förvärven kan ske på Stockholmsbörsen fram till nästa ordinarie bolagsstämma i maj 2003. Under året utnyttjades inte mandatet att återköpa egna aktier.

Händelser efter bokslutsperiodens utgång

Koncernen avser att tillämpa Redovisningsrådets rekommendation nr 29 "Ersättningar till anställda" från och med den 1 januari 2003. Engångseffekten av detta byte av redovisningsprincip kommer att redovisas direkt mot eget kapital och har ingen engångspåverkan på resultaträkningen. Övergången till RR29 innebär att koncernens pensions-

skuld ökar med cirka 1 600 Mkr. Det egna kapitalet, efter avdrag för uppskjuten skatt, minskar med netto cirka 1 100 Mkr. Den årliga påverkan på resultat före skatt, som inte har någon effekt på kassaflödet, beräknas bli marginellt positiv. Koncernens förpliktelser avseende pensionsförmåner i varje enskilt land påverkas inte av förändringen.

Koncernen sålde i februari 2003 en portfölj om tio fastigheter i Stockholms- och Öresundsregionen. Försäljningspriset var drygt 2 000 Mkr och realisationsvinsten uppgick till cirka 490 Mkr. Köpare är den amerikanska investmentbanken The Blackstone Group.

Skanska AB:s styrelse beslutade vid sitt februarimöte 2003 om försäljning av den amerikanska enheten för bostadsutveckling, Skanska Project Development USA. Köpare är ledningen för densamma. Försäljningen är villkorad av bolagsstämmans godkännande den 6 maj 2003 enligt reglerna i den så kallade Leo-lagen. Försäljningspriset för aktierna är lika med bokfört värde på eget kapital om 177 Mkr. I affärsenheten fanns vid årsskiftet räntebärande lån om 802 Mkr och räntebärande tillgångar om 266 Mkr, vilka tas över av köparen.

Marknad

Byggkonjunkturen var under året fortsatt svag med minskande volymer av bygginvesteringar på flertalet av koncernens huvudmarknader.

På den viktiga nordamerikanska marknaden var utvecklingen för koncernens verksamheter blandad.

Investeringsnivån i byggandet av infrastruktur var fortsatt stark och utsikterna ser stabila ut för kommande år. En viss osäkerhet föreligger dock om nivån på den offentliga sektorns investeringsvolym kan bibehållas.

Efterfrågan på kommersiellt byggande, avseende kontors och industrilokaler, var svag och osäkerheten om kraften i återhämtningen har ökat under året. Efterfrågan inom hälso- och utbildningssektorerna var stabil.

Den svenska byggmarknaden kännetecknades av en försvagning under året, fram-

förallt inom kommersiellt byggande i de större svenska städerna. Marknaden för infrastruktur visade en mindre ökning, främst beroende på ett ökat utbud av större projekt. Efterfrågan på bostadsbyggande fortsatte att öka, om än med lokala variationer och med en lägre tillväxt.

Även på de danska och norska marknaderna fortsatte det kommersiella byggandet att försvagas medan bostadsbyggandet var stabilt och infrastrukturbyggandet visade tecken på att förbättras.

På den finska marknaden minskade bygginvesteringarna totalt under året. Det kommersiella byggandet minskade medan efterfrågan på bostäder och infrastruktur var stabil.

Efterfrågan på den ryska marknaden ökar, speciellt avseende bostadsbyggande i S:t Petersburgsområdet. Marknaden bedöms dock fortfarande vara riskfylld vilket hämmar investeringsviljan.

Det polska marknadsläget försämrades ytterligare inom samtliga sektorer med undantag för infrastrukturbyggande.

Ökningstakten på den tjeckiska byggmarknaden avtog under året. Bygginvesteringarna ökade med cirka 3 procent drivet av nyinvesteringar och renoveringar av infrastrukturprojekt. Även investeringar i bostadsbyggande var fortsatt på en hög nivå.

På den brittiska marknaden ökade investeringarna i privatfinansierade projekt inom den offentliga sektorn medan kommersiellt byggande visade tecken på avmattning.

Marknaden i Hong Kong var fortsatt svag medan den indiska byggmarknaden var stabil.

Trots Argentinas ekonomiska kris och politisk oro på flera av de marknader där det argentinska dotterbolaget Sade Skanska är verksamt var orderingången god. Av orderstocken var drygt 80 procent hänförlig till projekt utanför Argentina.

Efterfrågan på välbelägna projekt med hög uthyrningsgrad och en bra hyresgäststruktur är fortfarande god på den svenska fastighetsmarknaden. Intresset kommer i första hand från utländska institutionella köpare.

Ledtiderna för att sälja och hyra ut har dock ökat jämfört med förra året.

Marknaden på de övriga europeiska projekt- och fastighetsmarknader där koncernen är verksam var svag med ett utbud som översteg efterfrågan.

Orderingång och orderstock

Mkr	Orderingång		Orderstock	
	2002	2001	2002	2001
Skandinavien	37 506	41 153	22 413	23 985
Europa	39 505	42 086	36 365	36 131
USA	51 194	53 861	67 741	83 595
Övriga marknader	6 122	11 990	8 949	14 639
Totalt byggrelaterade tjänster	134 327	149 090	135 468	158 350
Services	2 687	2 815	2 386	213
Centralt och eliminerings	576	602	86	80
Totalt Skanska-koncernen	137 590	152 507	137 940	158 643

Koncernens orderingång minskade med 10 procent till 137 590 Mkr (152 507). Av minskningen avsåg cirka 4 000 Mkr, motsvarande 3 procent, effekter av ändrade valutakurser. Valutaeffekten hänförs till de nord- och sydamerikanska verksamheterna, till följd av det ökade värdet på den svenska kronan gentemot dollarn och den argentinska pesos försvagning.

Verksamheter utanför Sverige svarade för 81 procent av orderingången.

För jämförbara enheter, inklusive valutaeffekter, minskade orderingången med 10 procent.

Orderstocken minskade med 20 703 Mkr till 137 940 Mkr (158 643), vilket innebar en minskning med 13 procent. Av minskningen utgjordes cirka 17 000 Mkr motsvarande 11 procent, av valutaeffekter, främst från USA och Storbritannien. Totalt avsåg 88 procent av orderstocken verksamheter utanför Sverige. Den nordamerikanska verksamheten svarade för 49 procent av den totala orderstocken.

För jämförbara enheter, inklusive valutaeffekter, minskade orderstocken med 16 procent.

Nettoomsättning

Nettoomsättningen minskade till 145 576 Mkr (164 937), en minskning med 12 procent. I minskningen ingår valuta-effekter med cirka 5 000 Mkr, motsvarande 3 procent. Av nettoomsättningen avsåg 19 procent verksamheter i Sverige. För jämförbara enheter, inklusive valutaeffekter, minskade nettoomsättningen med 13 procent.

Nettoomsättning och rörelseresultat

Mkr	Nettoomsättning		Rörelseresultat	
	2002	2001	2002	2001
Skandinavien	38 685	43 267	353	-413
Europa	37 690	39 880	446	-604
USA	57 168	68 942	1 542	1 173
Övriga marknader	9 169	11 334	178	214
Summa Byggrelaterade tjänster	142 712	163 423	2 519	370
Projektutveckling & BOT	1 474	1 387	1 009	2 748
Services	2 505	3 061	-147	112
Centralt och eliminerings	-1 115	-2 934	-760	-707
	145 576	164 937	2 621	2 523
Jämförelsestörande poster			-1 645	-230
Totalt Skanska-koncernen	145 576	164 937	976	2 293

Rörelseresultat

Rörelseresultatet uppgick till 976 Mkr (2 293).

I bruttoresultatet 11 872 Mkr (9 396) ingår resultatet av den löpande verksamheten samt resultatet av försäljning av projektutveckling bostäder (övriga omsättningsfastigheter). Försäljnings- och administrationskostnader ökade jämfört med föregående år och uppgick till 9 471 Mkr (9 063).

Ökningen hänförs till stor del till kostnader för strukturåtgärder i affärsenheterna International Projects, Danmark och Finland (Ungern, Lettland och Litauen).

Försäljningar av fastigheter i fastighetsrörelsen gav ett resultat om 294 Mkr (2 155).

Bokfört värde på under året sålda fastigheter i fastighetsrörelsen uppgick 486 Mkr (2 804).

Nedskrivningar i fastighetsrörelsen gjordes med 103 Mkr (0), reverseringar av tidigare gjorda nedskrivningar uppgick till 40 Mkr (0). I jämförelsestörande poster för 2001 ingick reversering av nedskrivningar i fastighetsrörelsen om 435 Mkr. Årets nedskrivningar avsåg fastigheter i Tyskland, Norge och Sverige medan reverseringen avsåg en fastighet i Danmark.

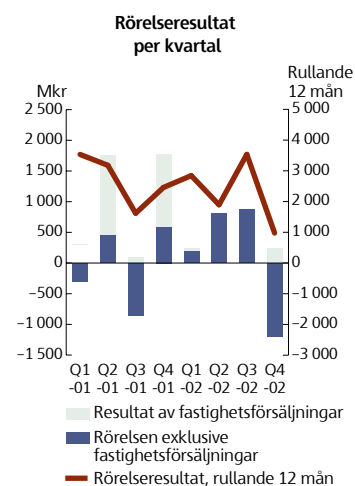
Med samma tillämpning av redovisningsprinciper som tidigare år skulle rörelseresultatet ha påverkats negativt med 180 Mkr (se not 1).

Jämförelsestörande poster ingår med -1 645 Mkr (-230). Dessa avser nedskrivningar hänförliga till beslutade strategitåtgärder.

Jämförelsestörande poster, MSEK

Affärsenhet	Nedskrivning		Summa
	Goodwill	övriga byggnader	
Selmer	610		610
Gammon	364		364
Polen	521	150	671
Totalt	1 495	150	1 645

Här ingår nedskrivning av förvärvsgoodwill med 1 495 Mkr och nedskrivningar av förvärvsövervärden på fastigheter med 150 Mkr.

Rörelseresultatet uppgick till 976 Mkr jämfört med 2 293 Mkr föregående år.

Resultat efter finansiella poster

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 73 Mkr (1 116).

Finansnettot uppgick sammantaget till -903 Mkr (-1 117).

Räntenettot förbättrades från -924 Mkr till -626 Mkr. Under året aktiverades dessutom räntor om 144 Mkr (0) i projektutveckling i egen regi. En lägre genomsnittlig räntesats på koncernens bruttoskuld innebär att räntenettot minskade trots att den genomsnittliga räntebärande nettoskulden varit högre än under föregående år.

Resultatet av försäljningar av aktier och andelar uppgick till 92 Mkr (0). Här ingår försäljning av aktieinnehavet i Pandox AB och delar av aktieinnehavet i Nobia AB.

Vid förtidsinlösen av en finansiell fordran avseende tomträtt uppgick realisationsvinsten till 81 Mkr.

Av övriga finansiella poster avser 322 Mkr (170) kostnader för att täcka värdenedgången i de svenska pensionsstiftelserna. Vidare ingår bland annat valutaförluster om 51 Mkr och övriga finansiella poster om 77 Mkr.

Årets resultat

Efter avdrag för årets skattekostnad 856 Mkr (1 094) och minoritetsintressen om 54 Mkr uppgick årets resultat till -837 Mkr (22).

Den höga skattebelastningen förklaras bland annat av nedskrivningar av goodwill som inte är skattemässigt avdragsgilla samt av att vissa förlustavdrag inte aktiverats.

Resultatet per aktie uppgick till -2,00 kronor (0,05).

Fastigheter i fastighetsrörelsen

Fastigheter i fastighetsrörelsen avser de projekt som bedrivs av affärsenheterna Projektutveckling Sverige och Projektutveckling Europa.

Rörelseresultatet för fastigheter i fastighetsrörelsen uppgick till 1 051 Mkr (3 206)

där resultatet från försäljningar av färdigutvecklade fastigheter uppgick till 294 Mkr (2 155).

Driftnettot för färdiga fastigheter uppgick till 789 Mkr (774), vilket motsvarade en driftnettomarginal om cirka 70 procent (69). Uthyrningsgraden minskade till 84 procent (92) mätt efter yta och 87 procent (93) mätt efter hyra.

Den bedömning av marknadsvärdet för färdiga fastigheter i fastighetsrörelsen per den 31 december 2002 som gjorts, delvis i samarbete med externa värderingsmän, visar ett bedömt marknadsvärde om cirka 11 200 Mkr (8 800), inkl delägda fastigheter. Det motsvarande bokförda värdet i koncernen uppgick till 7 200 Mkr (4 700).

Inklusive färdiga fastigheter som bokförts som färdigställda per den 1 januari 2003 uppgick det uppskattade totala marknadsvärdet till cirka 13,6 mdr kronor med ett motsvarande bokfört värde om 9,1 mdr kronor.

Under året har 9 projekt färdigställts. Vid årets slut fanns i koncernens fastighetsrörelse 11 pågående projekt, varav 3 utanför Sverige. Det motsvarar en uthyrningsbar yta om cirka 137 000 kvadratmeter. Det bokförda värdet vid färdigställandet uppskattas till 2 500 Mkr. Vid årets slut var det bokförda värdet 1 551 Mkr. Den förväntade direktavkastningen, baserad på bokfört värde, beräknas till cirka 10 procent. Vid årets slut hade avtal tecknats avseende cirka 84 procent av de ytor som är under produktion.

Investeringar

Rörelsen	2002	2001
Investeringar		
Immateriella anläggningstillgångar	-52	-164
Materiella anläggningstillgångar	-1 762	-2 435
Tillgångar i BOT rörelsen	-579	-728
Omsättningsfastigheter	-6 890	-9 424
	-9 283	-12 751

Desinvesteringar

Immateriella anläggningstillgångar	9	33
Materiella anläggningstillgångar	527	539
Tillgångar i BOT rörelsen	0	131
Omsättningsfastigheter	6 601	12 119
	7 137	12 822

Nettoinvesteringar i rörelsen -2 146 71

Strategiska investeringar

Investeringar		
Förvärv	-498	-384
Aktier	-41	-49
	-539	-433

Desinvesteringar

Försäljning av rörelse	0	0
Aktier	351	100
	351	100

Netto strategiska investeringar -188 -333

Totala nettoinvesteringar -2 334 -262

Koncernens bruttoinvesteringar minskade till 9 822 Mkr (13 184). Desinvesteringarna uppgick till 7 488 Mkr (12 922). Årets nettoinvesteringar ökade till 2 334 Mkr (262).

Försäljnings- och investeringsvolymen i omsättningsfastigheter, både kommersiella projekt och bostäder, minskade betydligt, särskilt försäljningsvolymen av kommersiella fastigheter var lägre än förra året.

Inom BOT-verksamheten investerades framför allt i projekt i Chile och Brasilien. Investeringsvolymen var dock lägre än förra året.

Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 1 762 Mkr (2 435), vilka avser löpande ersättningsinvesteringar i rörelsen. Den minskade investeringsvolymen speglar den försämrade byggkonjunkturen.

Nettoinvesteringarna i rörelsen ökade till 2 146 Mkr (-71) mycket beroende av de lägre försäljningsvolymerna för främst kommersiella fastigheter.

Företag och aktier har förvärvats till ett värde av 539 Mkr (433) och aktier har avyttrats till ett värde av 351 Mkr (100). Det största förvärvet var det amerikanska anläggningsbolaget Yeager. Avyttringarna innefattar bland annat försäljningen av aktieinnehaven i Pandox och delar av innehavet i Nobia.

Kassaflöde

Mkr	2002	2001
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring i rörelsekapitalet	4 302	2 536
Förändring i rörelsekapitalet	-26	2 548
Nettoinvesteringar i löpande verksamhet	-2 146	71
Justering, likvidtidpunkt av nettoinvesteringar ¹⁾	1 142	-1 397
Betalda skatter i löpande verksamhet	-1 444	-1 911
Kassaflöde från löpande verksamhet	1 828	1 847
Räntenetto och övrigt finansnetto	-663	-997
Förändring i räntebärande fordringar och skulder	-435	4 490
Betalda skatter i finansieringsverksamhet	154	154
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-944	3 647
Kassaflöde från verksamheten	884	5 494
Strategiska nettoinvesteringar	-188	-333
Betalda skatter på strategiska investeringar	-917	-873
Kassaflöde från strategiska investeringar	-1 105	-1 206
Utdelning m m	-1 306	-2 352
Kassaflöde	-1 527	1 936
Likvida medel vid årets början	9 335	6 769
Kursdifferens i likvida medel	-892	630
Likvida medel vid årets slut	6 916	9 335

¹⁾ Justering, likvidtidpunkt av nettoinvesteringar avser erlagda likvider under innevarande år avseende investeringar/desinvesteringar tidigare år, respektive ej betalda investeringar/desinvesteringar avseende innevarande år.

Kassaflödet minskade från 1 936 Mkr till -1 527 Mkr.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 1 828 Mkr, vilket var i stort oförändrat från förra året. Jämfört med föregående år har en kraftig förbättring skett av det underliggande kassaflödet i verksamheten och rörelsekapitalet har stabiliserats. Rörelsekapitalet har påverkats av den minskade verksamhetsvolymen samt av

tidsförskjutningar i betalningar från kunder och utbetalningar till underentreprenörer och leverantörer vid förra årsskiftet i den amerikanska verksamheten.

Justering, likvidtidpunkt av nettoinvesteringar om 1 142 Mkr avser likvid som erhållits huvudsakligen för fastighetsförsäljningar i slutet av förra året.

Från finansieringsverksamheten var kassaflödet under året -944 Mkr (3 647). Förändringen förklaras främst av en minskning av räntebärande skulder jämfört med förra året.

Inom strategiska investeringar består betalda skatter till största delen av skatt för flygleasingbolag.

Finansiering och likviditet

Räntebärande nettoskuld inklusive avsättningar uppgick till 9 030 (6 812) Mkr. Koncernens räntenetto, före beaktande av aktiverade räntor, uppgick till -770 (-924) Mkr, förändringen är främst hänförlig till lägre marknadsräntor i flera hemmamarknader.

Koncernens räntebärande tillgångar minskade till 8 095 (11 281) Mkr. Av dessa utgjorde fordringar i utländsk valuta 76 (82) procent. Den genomsnittliga räntebindningstiden för samtliga räntebärande tillgångar var 0,2 (0,7) år och genomsnittlig ränta uppgick till 2,78 (3,65) procent.

Förändring i räntebärande nettoskuld

	2002	2001
Ingående nettoskuld	-6 812	-3 678
Kassaflöde från löpande verksamhet	1 828	1 847
Kassaflöde från finansieringsverksamhet exkl förändring i räntebärande fordringar och skulder	-509	-843
Kassaflöde från strategiska investeringar	-1 105	-1 206
Utdelning m m	-1 306	-2 352
Förändring i räntebärande pensioner	-656	0
Övrig omklassificering	247	-474
Förvärvad/såld nettoskuld	-175	-7
Kursdifferenser	-472	-97
Övrigt	-70	-2
Utgående nettoskuld	-9 030	-6 812

Koncernens räntebärande skulder och avsättningar minskade till 17 125 (18 093) Mkr. Den genomsnittliga räntebindningstiden för

samtliga räntebärande skulder var 0,8 (0,9) år, den genomsnittliga förfallotiden för de räntebärande skulderna uppgick till 2,4 (2,5) år.

Den genomsnittliga räntesatsen för samtliga räntebärande skulder i koncernen uppgick vid årsskiftet till 5,2 (6,4) procent. Andelen lån i utländsk valuta minskade till 48 (60) procent.

Vid årsskiftet hade koncernen outnyttjade kreditfaciliteter och tillgänglig likviditet om 5 984 (5 780) Mkr.

Valutasäkring

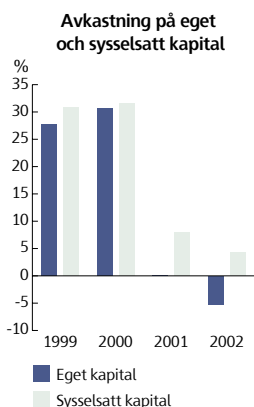
Koncernen består till största delen av affärsenheter med verksamhet på respektive hemmamarknad och med transaktioner i huvudsakligen lokal valuta.

I de fallen kontrakterade inflöden i utländsk valuta inte motsvaras av utflöden i samma valuta säljs den utländska valutan genom terminskontrakt.

Koncernens resultat påverkas marginellt av denna säkringsåtgärd.

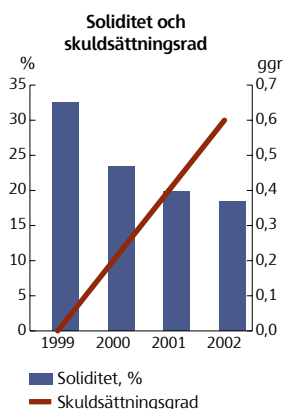
Orealiserade vinster och förluster på terminskontrakten ingår i värderingen av respektive projekt.

Eget kapital i utländska dotterbolag valutasäkras normalt inte, då dessa betraktas såsom investeringar av långsiktig karaktär. Undantag kan dock förekomma. Givet den omfattande andelen av eget kapital denominerat i amerikanska dollar, valutasäkras eget kapital i koncernens dotterbolag i USA från och med september 2002.

Avkastningen på sysselsatt kapital minskade från 8,0 procent till 4,3 procent. Trots lägre sysselsatt kapital har jämförelsestörande poster i form av nedskrivningar och omstrukturingskostnader påverkat resultatet vilket medfört en försämring av nyckeltalet.

Avkastningen på eget kapital uppgick till -5,2 procent (0,1).

Den synliga soliditeten sjönk från 19,8 till 18,5 procent. Minskningen förklaras av att det egna kapitalet minskar relativt sett mer än balansomslutningen, beroende på det negativa årsresultat och negativa omräkningsdifferenser.

Skuldsättningsgraden uppgick till 0,6 (0,4).

Eget kapital

Koncernens egna kapital uppgick vid årsskiftet till 14 217 Mkr (17 871) fördelat på 11 532 Mkr (15 187) fritt och 2 685 Mkr (2 684) bundet eget kapital. Avsättningar till bundet eget kapital uppgår till 0 Mkr (0).

Förändringar i styrelse och ledning

Vid den ordinarie bolagsstämman i april avgick styrelseordföranden Bo Rydin ur styrelsen och till ordinarie ledamot nyvaldes Anders Nyren. I september avgick Claes Björk ur styrelsen.

Bland de av arbetstagarorganisationerna utsedda styrelserepresentanterna avgick ordinarie ledamoten Ivan Karlsson, SEKO, och suppleanten Jörgen Persson, Industrifacket, ur styrelsen. Till ny ordinarie ledamot utsåg arbetstagarorganisationerna Gunnar Larsson, SEKO och till ny suppleant Peter Johansson, Industrifacket.

Vid det konstituerande styrelsemötet i anslutning till stämman utsåg styrelsen Sverker Martin-Löf till ny styrelseordförande.

Bolagets verkställande direktör, Claes Björk, lämnade sin befattning i september och till ny verkställande direktör utsågs Stuart Graham.

Till ny vice verkställande direktör utsågs i februari Keith Clarke. Koncernledningen utökades i september med två nya vice verkställande direktörer, Thomas Alm och Johan Bergman. Mats Wäppling lämnade under året sin befattning som vice verkställande direktör.

Koncernens ledningsgrupp består av koncernchefen Stuart Graham och sex vice verkställande direktörer. Gruppen har följande sammansättning och fördelning av huvudansvar för de direktrapporterande enheterna:

Stuart Graham, verkställande direktör och koncernchef, ansvarar i koncernledningen för Skanska USA Building, Skanska USA Civil och Skanska Services.

Hans Biörck, ekonomi- och finansdirektör.

Thomas Alm ansvarar i koncernledningen för verksamheterna inom Skanska BOT, Skanska International Projects och Sade Skanska.

Johan Bergman har i koncernledningen ansvar för projektutveckling inom Skanska Projektutveckling Sverige, Skanska Projektutveckling Europa och Skanska Projektutveckling USA.

Keith Clarke ansvarar för Skanska UK, Skanska Poland och Skanska CZ (Tjeckien).

Johan Karlström, ansvarar för Skanska Sverige, Skanska Danmark, Selmer Skanska (Norge) och Skanska Oy (Finland).

Daniel Johannesson, har ansvar för speciella projekt.

Styrelsearbetet

Styrelsen har under året haft fem ordinarie sammanträden, ett konstituerande sammanträde samt två extra sammanträden. Vid sammanträdet i oktober 2002 besökte styrelsen verksamheten i Tjeckien med bl a besök vid två arbetsplatser i Prag.

Bland de viktigare frågor styrelsen har haft att behandla kan nämnas den strategiska översynen av bolaget och tillsättande av ny verkställande direktör samt den finansiella rapporteringen.

De av styrelsen inrättade kommittéerna, revisionskommittén och lönekommittén, har under året rapporterat till styrelsen i enlighet med de arbetsformer som är fastslagna i styrelsens arbetsordning.

Styrelsens arbetsordning har reviderats vid sammanträdet i augusti 2002, bland annat avseende arbetsformerna för styrelsens lönekommitté.

Forskning och utveckling

Koncernen satsar stora resurser på forskning och utveckling i såväl egen regi som externt.

Av de områden som koncernen fokuserat sina forsknings- och utvecklingsinsatser till kan nämnas, fukt och mögel i byggnader och underjordsarbeten.

Genom egen och sponsrad forskning och utveckling har Skanska byggt upp ett strategiskt forskningsnätverk innefattande många kända forskningsinstitutioner över världen.

Miljö

En stor del av Skanskas byggprojekt genomförs med höga miljökrav, där Skanska eller kunden initierat en miljöanpassning som är mer långtgående än lag- och myndighetskraven. De större projekt som initierats på detta sätt svarar för ett ordervärde, motsvarande drygt 40 procent av koncernens ordergång, vilket är ungefär samma andel som 2001.

Mer än 95 procent av verksamheterna i koncernens enheter är nu certifierade enligt miljöledningsstandarden ISO 14001 och de bolag som förvärvades 2000 slutförde sina certifieringar i slutet av 2002.

Uppföljning av miljöledningssystemen sker bl a genom regelbundna interna och externa miljörevisioner. Antalet revisioner ökar fortlöpande i och med att fler enheter blir certifierade och under 2002 genomfördes 1 753 interna miljörevisioner. Antalet miljörevisioner som genomförts av externa certifieringsorgan är 204. Vid dessa revisioner har sju betydande avvikelser noterats som samtliga är åtgärdade.

Verksamheten i Sverige omfattar ett antal verksamheter som är tillstånds- och anmälningspliktiga. De har dock genom sin karaktär en mindre betydande miljöpåverkan och ger inte upphov till annat än små mängder utsläpp till luft och vatten.

För en mer detaljerad beskrivning av Skanskas miljöarbete hänvisas till Hållbarhetsredovisning 2002 och miljöinformation på Skanskas hemsida.

Personal

Antalet anställda i koncernen uppgick i medeltal under året till 76 358 (79 924), varav antalet anställda i Sverige uppgick till 15 014 (15 765).

Flera aktiviteter genomfördes under året för att sätta fokus på koncernens förhållningssätt i viktiga sociala, miljömässiga och etiska frågor. Omfattande utbildningsaktiviteter vad gäller Etikod planerades under året för att genomföras under 2003.

Under året deltog cirka 500 medarbetare i olika ledarutvecklingsaktiviteter inom Skanska Leadership Institute. Under året initierades också en översyn av koncernens ledarutveckling i syfte att säkra en gemensam värdegrund och strategiskt fokus i de utvecklingsprogram och aktiviteter som erbjuds koncernövergripande.

Ett nytt verktyg för chefsutvärdering har tagits fram. Under 2002 genomfördes en första utvärdering av de 250 ledande befattningshavarna i koncernen. Här bedöms såväl uppnådda mål som ledaregenskaper utifrån en gemensam ledarprofil. Ett fortsatt arbete med att implementera ett koncernövergripande arbetssätt kommer att fortgå under 2003.

Optioner

Skanska ABs styrelse beslutade att tilldela 10 ledande befattningshavare att utan vederlag erhålla så kallade personaloptioner. Tilldelningen omfattar totalt 656 000 syntetiska optioner och utgör en komplettering av befintligt personaloptionsprogram 2001–2006.

Optionerna har ett lösenpris uppgående till 128 kronor och kan nyttjas under perioden 1 mars 2004–31 mars 2006.

Totalt innehar 36 ledande befattningshavare, ovanstående tilldelning inräknad, 4 120 000 personaloptioner.

Optionsprogrammet omfattar syntetiska optioner och avräkning sker kontant. Optionerna har erhållits vederlagsfritt, och kan endast utnyttjas under förutsättning att anställningen i Skanska kvarstår vid utnyttjandetillfället eller att personen avgått med pension. De som erhåller optioner kan ej överlåta rätten att utnyttja dessa.

De syntetiska optionsprogrammen redovisas i balansräkningen som avsättning om börskursen på Skanskas B-aktie på balansdagen överstiger respektive lösenpris. Årets förändring av avsättningen ingår i resultaträkningen och redovisas som personalkostnad. Då börskursen den 31 december 2002 understeg lösenkursen redovisas ingen sådan personalkostnad.

Huvuddelen av de åtaganden som de syntetiska optionsprogrammen kan ge upphov till, om börskursen på Skanskas B-aktie på balansdagen överstiger respektive lösenkurs, har säkrats med hjälp av sk aktieswappar avseende aktier i Skanska AB. Skillnaden mellan börskurs på balansdagen och swapavtalets ingångskurser redovisas direkt mot eget kapital.

Börskursen för Skanska-aktien den 31 december 2002 understeg lösenkurserna avseende aktieswapparna. Årets förändring om cirka 85 Mkr har redovisats direkt mot eget kapital.

Optionsprogrammen medför ingen utspädning av eget kapital.

Bolagsstämman

Ordinarie bolagsstämma i Skanska AB äger rum på Nybrokajen 11, Musikaliska akademiens stora sal, Stockholm den 6 maj 2003 klockan 16.00.

I Skanska ABs nomineringskommitté ingår Sverker Martin-Löf, styrelseordförande i Skanska AB och vice styrelseordförande i Industrivärden, Staffan Grebbäck, chef för kapitalförvaltningen i Alecia, Per Ludvigsson, verkställande direktör i Inter IKEA Investment AB, Mats Guldbrand, aktiechef i AMF Pension samt Curt Källströmer, bankdirektör och chef för ordförandekansliet i Handelsbanken.

Förslag till utdelning

Styrelsen föreslår en ordinarie utdelning om 2,00 kronor (3,00) för verksamhetsåret 2002 vilket motsvarar en utdelning om totalt 837 Mkr (1 256).

Utdelningsförslaget faller inom ramen för gällande utdelningspolicy. Utdelningspolicyen att utdelningen antingen ska motsvara 35–45 procent av styrelsens bedömd uthållig vinst efter skatt, eller som ett minimum av 5–6 procent av koncernens, av styrelsen, bedömda justerade egna kapital.

Moderbolaget

Årets resultat uppgick till 1 189 Mkr (-123).
Medelantalet anställda var 56 (52).

Marknadsutsikter

Sammantaget har marknadsutsikterna för kommersiellt byggande och bostadsbyggande försämrats under året. Totalt sett väntas volymen av bygginvesteringar minska på Skanskas huvudmarknader under det närmaste året.

Bostadsbyggandet i Finland, Tjeckien och Ryssland är stabilt medan de svenska och norska marknaderna visar en svagare utveckling.

Det amerikanska kommersiella byggandet, avseende kontors- och industrilokaler är fortsatt svagt. Det amerikanska byggandet inom hälso- och utbildningssegmentet (institutionellt byggande) är stabilt. Investeringsvolymen i de brittiska PFI-projekten (privatfinansierade projekt, t ex sjukhus, skolor och fängelser) bedöms fortsätta att öka kommande år.

Infrastrukturinvesteringarna på Skanskas huvudmarknader väntas öka kommande år. Investeringsvolymen på den amerikanska marknaden väntas vara stabil. Budgetunderskott på statlig och delstatlig nivå i USA skapar dock en osäkerhet för utvecklingen av det amerikanska infrastrukturbyggandet på något längre sikt. Tillväxttakten på de nordiska marknaderna är låg idag, men väntas öka under 2003. Den största potentialen på lite längre sikt finns i Tjeckien och Polen, inte minst mot bakgrund av EU utvidgningen.

De marknader där Skanska är verksam inom kommersiell projektutveckling väntas ha en svag utveckling, med påföljd att färre nya projekt startas upp under 2003.

Förstärkning av den svenska kronan, framför allt mot den amerikanska dollarn, kommer att leda till negativa omräkningsdifferenser på resultaträkningen.

Koncernens resultaträkning

Mkr	Not	2002	2001
Nettoomsättning	2	145 576	164 937
Kostnader för produktion och förvaltning	1, 3	-133 704	-155 541
Bruttoresultat		11 872	9 396
Försäljnings- och administrationskostnader	4, 5	-9 471	-9 063
Resultat i fastighetsrörelsen: fastighetsförsäljningar	6	294	2 155
Resultat i fastighetsrörelsen: nedskrivningar/ reverseringar av nedskrivningar	7	-63	0
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat	8	-11	35
Jämförelsestörande intäkter	9	0	435
Jämförelsestörande kostnader	9	-1 645	-665
Rörelseresultat	10, 11, 12, 13, 14	976	2 293
Resultat från andelar i intresseföretag och joint ventures	16	5	69
Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar	17	-473	986
Resultat från finansiella omsättningstillgångar	18	481	514
Räntekostnader och liknande resultatposter	1, 19	-916	-2 746
Resultat efter finansiella poster		73	1 116
Skatt på årets resultat	21	-856	-1 094
Minoritetsintressen		-54	0
Årets resultat	22	-837	22
Resultat per aktie, kr	41	-2,00	0,05

Kommentarer till resultaträkningen

Nettoomsättning

Nettoomsättningen minskade med 12 procent till 145,6 Mkr.

Ett stort nyförvärv under året var Yeager Construction Company, som bidrar med 1,0 mdr kronor till nettoomsättningen i konsolideringen från och med årets tredje kvartal.

De största marknaderna var USA med 39 procent, Sverige med 19 procent och Storbritannien med 10 procent av omsättningen.

Rörelseresultatet

Rörelseresultatet minskade från 2,3 mdr kronor till 1,0 mdr kronor. Rörelseresultatet består av bruttoresultatet med tillägg eller avdrag för ett antal särredovisade poster.

I bruttoresultatet ingår resultatet från försäljningar av projektutveckling i egen regi (övriga omsättningsfastigheter) med 688 Mkr (114).

Resultat av projektutveckling i egen regi, övriga omsättningsfastigheter

Mkr	2002	2001
Skandinavien	237	374
Europa	238	-365
USA	213	146
Övriga marknader	0	-41
Summa	688	114

I bruttoresultatet ingår även resultatet av den löpande verksamheten i fastighetsrörelsen, dvs huvudsakligen hyresintäkter från färdigställda men ännu inte sålda fastigheter.

Försäljnings- och administrationskostnader, resultat av fastighetsförsäljningar i fastighetsrörelsen, nedskrivningar och reverseringar av nedskrivningar av fastigheter i fastighetsrörelsen, andelar i intresseföretags resultat och jämförelsestörande poster särredovisas i rörelseresultatet.

I försäljnings- och administrationskostnader ingår av- och nedskrivningar av goodwill om 581 Mkr respektive 199 Mkr.

Resultatet av försäljningar avser försäljningar av fastigheter i fastighetsrörelsen.

Grundat på externa marknadsvärderingar har värdet av ett antal fastigheter i fastighetsrörelsen justerats, netto med nedskrivning om 63 Mkr.

Jämförelsestörande poster omfattar omstruktureringskostnader, nedskrivning av goodwill och nedskrivningar av driftfastigheter om totalt 1 645 Mkr (se tabell jämförelsestörande poster not 9).

Med samma tillämpning av redovisningsprinciper som tidigare år skulle rörelseresultatet ha påverkats negativt med 180 Mkr.

Finansnetto

Finansnettot uppgick till -903 Mkr (-1 177).

Resultat från andelar i intresseföretag och joint ventures avser huvudsakligen andel i kommanditbolag.

Resultatet av övriga finansiella anläggningstillgångar består av kursförluster, ränteintäkter och realisationsresultat, förklaras huvudsakligen av kursdifferenser. Här ingår också realisationsresultat vid försäljningar av aktier och förtidsinlösen av en fordran.

I resultatet från finansiella omsättningstillgångar ingår ränteintäkter och kursdifferenser.

Räntekostnader och liknande resultatposter avser huvudsakligen räntekostnader och kursdifferenser. Dessutom ingår kostnader för värdenedgång i svenska pensionsstiftelser.

Räntenettet har förbättrats med 144 Mkr genom ändrad tillämpning av redovisningsprinciper.

Årets resultat

Årets resultat uppgick till -837 Mkr (22), vilket gav ett resultat per aktie på -2,00 kronor (0,05).

Skattekostnaden förklaras av stora inte skattemässigt avdragsgilla nedskrivningar av goodwill samt av att vissa förlustavdrag inte aktiverats.

Effekt av valutaförändring i resultaträkningen

Mkr	2002 kurs 2001 ¹⁾	2002	Valuta- effekt
Nettoomsättning	150 575	145 576	-4 999
Rörelseresultat	928	976	48
Resultat efter finansnetto	-94	73	167
Årets resultat	-1 019	-837	182

¹⁾ 2002 års siffror omräknade till 2001 års kurser.

Effekten av påverkan av förändrade valutakursen under året framgår av ovanstående tabell. Tabellen skall tolkas så att nettoomsättningen är 4 999 Mkr lägre 2002 än vad den varit med 2001 års valutakurser medan resultaten är högre. De stora nedskrivningar av förvärvsgoodwill, där förvärvsgoodwillen är uttryckt i lokal valuta, har påverkat resultatet i ett antal lokala valutor negativt. Den svenska kronans stärkta ställning under året gentemot dessa valutor förklarar orsaken till att resultatet varit sämre om 2001 års valutakurser använts.

	USD	EUR	ARS	GBP	Övriga	Totalt
Nettoomsättning	-3 525	-95	-1 578	-432	631	-4 999
Rörelseresultat	-95	2	122	2	17	48
Resultat efter finansnetto	-97	3	250	2	9	167
Nettoresultat	-54	3	225	5	3	182

Hade fjolårets valutakurser använts 2002 hade rörelseresultatet från verksamheter denominerade i amerikanska dollar varit 95 Mkr bättre, i stort oförändrad i euroverksamheter och 122 Mkr sämre i verksamheter i argentinska pesos.

Koncernens balansräkning

Mkr	Not	2002	2001
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	23,24	6 071	8 482
Materiella anläggningstillgångar	25		
Fastigheter i fastighetsrörelsen		-	11 991
Byggnader och mark		2 420	2 942
Maskiner och inventarier		5 535	5 714
Pågående nyanläggningar		105	98
Summa materiella anläggningstillgångar		8 060	20 745
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i intresseföretag och joint ventures	26, 27	809	659
Fordringar hos intresseföretag och joint ventures	30, 31	332	251
Andra långfristiga värdepappersinnehav	26, 29	547	768
Andra långfristiga fordringar	30, 32	2 617	2 660
Summa finansiella anläggningstillgångar		4 305	4 338
Summa anläggningstillgångar		18 436	33 565
Omsättningsfastigheter	33, 34	19 544	6 799
Material- och varulager	35	890	1 035
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		22 163	25 126
Kortfristiga fordringar hos intresseföretag och joint ventures	36	105	87
Upparbetad men ej fakturerad intäkt	37	5 570	8 198
Övriga kortfristiga fordringar	38	3 037	7 613
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	39	1 703	1 326
Summa kortfristiga fordringar		32 578	42 350
Kortfristiga placeringar		303	582
Kassa och bank		6 613	8 753
Summa omsättningstillgångar		59 928	59 519
SUMMA TILLGÅNGAR	40	78 364	93 084

Mkr	Not	2002	2001
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Aktiekapital		1 256	1 256
Bundna reserver		1 429	1 428
Bundet eget kapital		2 685	2 684
Fria reserver		12 369	15 165
Årets resultat		-837	22
Fritt eget kapital		11 532	15 187
Summa eget kapital	41	14 217	17 871
Minoritetsintressen		296	515
Avsättningar	42		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	43	968	437
Avsättningar för skatter	44	2 340	2 227
Övriga avsättningar	45	3 078	2 699
Summa avsättningar		6 386	5 363
Skulder	46		
Obligationslån		7 220	6 383
Skulder till kreditinstitut		7 554	9 122
Förskott från kunder		986	1 253
Leverantörsskulder		17 026	19 837
Skulder till intressebolag och joint ventures		58	91
Skatteskulder		455	1 454
Fakturerad men ej upparbetad intäkt	47	10 318	12 072
Övriga skulder	48	5 626	10 520
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	49	8 222	8 603
Summa skulder		57 465	69 335
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	50, 51, 52	78 364	93 084
Ställda säkerheter	53		
Panter och därmed jämförliga säkerheter för egna skulder och avsättningar		1 226	1 383
Övriga ställda panter och därmed jämförliga säkerheter		568	561
Summa ställda säkerheter		1 794	1 944
Ansvarsförbindelser	54	18 937	16 556

Kommentarer till balansräkningen

Balansomslutningen minskade med cirka 16 procent till 78,4 mdr kronor (93,1).

Balansomslutningen påverkades avsevärt av nedskrivningar av förvärvsgoodwill och minskade verksamhetsvolym. Dessutom minskade balansomslutningen med cirka 6,5 mdr kronor vid omräkning av utländsk valuta till svenska kronor.

Tillgångar

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar minskade till 6,1 mdr kronor (8,5).

Immateriella anläggningstillgångar består dels av goodwill om 5,6 mdr kronor och dels av övriga immateriella anläggningstillgångar om 0,5 mdr kronor.

Goodwill uppgick till 5,6 mdr kronor (7,7), en minskning med 2,1 mdr kronor.

Goodwillbeloppet har påverkats av årets nedskrivningar av förvärvsgoodwill om 1,7 mdr kronor och av avskrivningar om 0,6 mdr kronor. Genom förvärv ökade goodwillposten med 0,2 mdr kronor, huvudsakligen genom förvärvet av Yeager. Omräkningsdifferenser vid omräkning av valuta minskade goodwillposten med 0,2 mdr kronor medan övriga justeringar ökade posten med 0,2 mdr kronor.

Övriga immateriella anläggningstillgångar har minskat med 0,3 mdr kronor till 0,5 mdr kronor (0,8). Minskningen hänför sig till valutaomräkningsdifferenser och nedskrivningar. Posten består huvudsakligen av en koncession att driva en betalmotorväg i ett BOT-projekt i Chile.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar minskade med 12,6 mdr kronor till 8,1 mdr kronor (20,7).

Minskningen hänför sig huvudsakligen till omklassificeringen fastigheter i fastighetsrörelsen från anläggningstillgångar till omsättningstillgångar.

Övriga byggnader och mark

Övriga byggnader och mark omfattar driftfastigheter som används i den egna rörelsen, huvudsakligen förråd, grustakter och egna kontor.

Förvärvsöverbuden i fastigheter i den polska verksamheten skrevs ned med 150 Mkr under året.

Finansiella anläggningstillgångar

Investeringar i intressebolag inom BOT-verksamheten i Chile och Brasilien har ökat innehavet av aktier och andelar i intressebolag och joint ventures. Innehavet i Pandox och en tredjedel av innehavet i Nobia har sålts under året vilket minskat posten "Andra långfristiga värdepappersinnehav". Andra långfristiga for-

dringar består till största delen av uppskjutna skattefordringar.

Omsättningsfastigheter

Som omsättningsfastigheter har tidigare endast redovisats fastigheter som varit avsedda att säljas i samband med entreprenadprojekt. Den strategiska inriktningen mot en snabbare omsättning av fastighetsinnehavet har medfört att även de fastigheter som tillhör fastighetsrörelsen nu redovisas som omsättningsfastigheter, vilket bl a innebär att avskrivningar inte görs. Om tidigare redovisningsprinciper gällt hade avskrivningarna uppgått till drygt 200 Mkr.

Ändrade redovisningsprinciper innebär att räntekostnader om cirka 100 Mkr aktiverades.

Bokförda värden på fastigheter i fastighetsrörelsen

Mkr	2002	2001
Färdiga fastigheter	7 227	4 744
Fastigheter under uppförande	3 449	5 018
Exploateringsfastigheter	1 934	2 229
Summa	12 610	11 991

Det bokförda värdet för fastigheter i fastighetsrörelsen ökade från 12,0 mdr kronor till 12,6 mdr. Ökningen av det bokförda värdet hänför sig till en lägre volym avslutade försäljningar.

Bokförda värden på övriga omsättningsfastigheter (projektutveckling i egen regi)

Mkr	2002	2001
Skandinavien	4 029	3 652
Europa	1 850	2 123
USA	988	900
Övriga marknader	67	124
Summa	6 934	6 799

Övriga omsättningsfastigheter som omfattar byggande i egen regi i entreprenadrörelsen var stabil under året, investeringarna uppgick till cirka 5,2 mdr kronor och fastigheter med ett bokfört värde om cirka 5,0 mdr såldes. Nedskrivningar av bokförda värden på övriga omsättningsfastigheter i Baltikum och Danmark gjordes till ett belopp om cirka 0,1 mdr kronor.

Kortfristiga fordringar

Kortfristiga fordringar har minskat med cirka 23 procent jämfört med föregående år. Minskningen är till stor del relaterad till minskad verksamhetsvolym och avslutande av projekt med faktureringsunderskott i förhållande till upparbetad intäkt samt att fordringar för fastighetsförsäljningar föregående år har likvidregerats. Valutaomräkningsdifferenser svarade för cirka 3,7 mdr kronor av minskningen.

Skulder och eget kapital

Eget kapital

Det egna kapitalet uppgick till 14,2 mdr kronor varav 11,5 mdr utgjorde fritt och 2,7 mdr bundet eget kapital. Under året delades 1,3 mdr kronor ut till aktieägarna. Valutaomräkningsdifferenser minskade eget kapital med cirka 1,5 mdr kronor. Givet den omfattande andelen av eget kapital denominerat i amerikanska dollar, valutasäkrades i september 2002 eget kapital i koncernens dotterbolag i USA.

Avsättningar

Avsättningarna ökade med cirka 1 mdr kronor till 6,4 mdr.

Avsättningar för pensioner ökade med cirka 0,5 mdr kronor. Av ökningen hänför sig 0,4 mdr kronor till åtaganden i svenska pensionsstiftelser.

Övriga avsättningar uppgick till 3,1 mdr kronor, ökningen om 0,4 mdr förklarar huvudsakligen av ökade avsättningar för strukturåtgärder.

Skulder

Skuldposten har minskat med cirka 11,8 mdr kronor till 57,5 mdr (69,3).

De räntebärande skulderna har minskat med cirka 1,4 mdr kronor till 16,4 mdr medan räntefria skulderna minskade med 10,4 mdr kronor.

Förändringen av de räntefria skulderna hänför sig till volymminskningen i verksamheten såsom minskat faktureringsöverskott i förhållande till upparbetad intäkt samt minskning av leverantörsskulder. Skatteskulder har minskat med cirka 1 mdr kronor huvudsakligen beroende av att skatter relaterade till skatteprocesser gällande flygleasing slutbetalats.

Valutapåverkan på balansräkningen

Omräkningsdifferenser vid omräkning av utländska valutor till svenska kronor har påverkat balansräkningen enligt nedanstående tabell.

Mdr	2002	2001
Tillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar	-0,4	0,8
Materiella anläggningstillgångar	-0,6	0,5
Aktier och andelar	-0,2	0,0
Finansiella fordringar	-0,1	0,1
Fastigheter i fastighetsrörelsen	-0,3	0,2
Övriga omsättningsfastigheter	-0,3	0,4
Varulager och rörelsefordringar	-3,7	2,5
Likvida medel	-0,9	0,6
Summa	-6,5	5,1
Eget kapital och Skulder		
Eget kapital	-1,5	1,0
Minoritet	0,0	0,0
Räntebärande avsättningar och skulder	-0,5	0,8
Räntefria avsättningar och skulder	-4,5	3,3
Summa	-6,5	5,1

Koncernens kassaflödesanalys

Mkr	Not	2002	2001
Löpande verksamhet			
Rörelseresultat		976	2 293
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	55	3 326	243
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i rörelsekapitalet		4 302	2 536
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital			
Förändring varulager samt rörelsefordringar		4 715	-823
Förändring rörelseskulder		-4 741	3 371
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		-26	2 548
Investeringar i löpande verksamhet			
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-52	-164
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-1 762	-2 435
Förvärv av tillgångar i BOT verksamheten		-579	-728
Förvärv av omsättningsfastigheter		-6 890	-9 424
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		9	33
Försäljning av materiella anläggningsfastigheter		527	539
Försäljning av tillgångar i BOT-verksamheten		0	131
Försäljning av omsättningsfastigheter		6 601	12 119
Nettoinvesteringar i löpande verksamhet		-2 146	71
Justering, likvidtidpunkt av nettoinvesteringar ¹⁾		1 142	-1 397
Betalda skatter i löpande verksamhet	56	-1 444	-1 911
Kassaflöde från löpande verksamhet		1 828	1 847

¹⁾ Justering, likvidtidpunkt av nettoinvesteringar avser erlagda likvider under innevarande år avseende investeringar/desinvesteringar tidigare år respektive ej betalda investeringar/desinvesteringar avseende innevarande år.

Förändring i räntebärande nettoskuld			
Mkr	Not	2002	2001
Ingående nettoskuld		-6 812	-3 678
Kassaflöde från löpande verksamhet		1 828	1 847
Kassaflöde från finansieringsverksamhet exklusive förändring i räntebärande fordringar och skulder		-509	-843
Kassaflöde från strategiska investeringar		-1 105	-1 206
Utdelning m m		-1 306	-2 352
Förändring i räntebärande pensioner		-656	0
Övrig omklassificering		247	-474
Förvärvad/såld nettoskuld		-175	-7
Kursdifferenser		-472	-97
Övrigt		-70	-2
Utgående nettoskuld		-9 030	-6 812

Mkr	Not	2002	2001
Finansieringsverksamhet			
Räntenetto	57	-626	-924
Övriga finansiella intäkter och kostnader	57	-37	-73
Förändring av räntebärande fordringar	58	664	1 508
Förändring av räntebärande skulder och avsättningar	59	-1 099	2 982
		-1 098	3 493
Betalda skatter i finansieringsverksamhet	56	154	154
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-944	3 647
Kassaflöde från verksamheten		884	5 494
Strategiska investeringar			
Förvärv av koncernbolag	60	-498	-384
Förvärv av aktier		-41	-49
Försäljning av verksamheter	61	0	0
Försäljning av aktier		351	100
Nettoinvesteringar		-188	-333
Betalda skatter på strategiska investeringar	56	-917	-873
Kassaflöde från strategiska investeringar		-1 105	-1 206
Utdelning m m			
Utdelning		-1 256	-1 413
Återköp av aktier		0	-749
Utdelat till minoritet		-50	-190
Kassaflöde från utdelningar m m		-1 306	-2 352
Årets kassaflöde			
Likvida medel vid årets början		9 335	6 769
Omräkningsdifferens i likvida medel		-892	630
Likvida medel vid årets slut	62	6 916	9 335

Tilläggsupplysning för Redovisningsrådets Rekommendation nr 7

Mkr	Not	2002	2001
Kassaflöde från löpande verksamhet		1 828	1 847
avgår nettoinvesteringar i anläggningstillgångar		1 857	2 624
Kassaflöde från löpande verksamhet enl RR7		3 685	4 471
Kassaflöde från strategiska investeringar		-1 105	-1 206
Nettoinvesteringar i anläggningstillgångar		-1 857	-2 624
Kassaflöde från investeringsverksamheten enl RR7		-2 962	-3 830
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-944	3 647
Utdelningar m m		-1 306	-2 352
Kassaflöde från finansieringsverksamheten enl RR7		-2 250	1 295
Kassaflöde		-1 527	1 936

Moderbolagets resultaträkning

Mkr	Not	2002	2001
Nettoomsättning	2	219	261
Bruttoresultat		219	261
Försäljnings- och administrationskostnader		-590	-646
Rörelseresultat	7, 10, 12, 13	-371	-385
Resultat från andelar i koncernföretag	15	1 853	210
Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar	17	87	638
Resultat från finansiella omsättningstillgångar	18	7	3
Räntekostnader och liknande resultatposter	19	-323	-822
Resultat efter finansiella poster		1 253	-356
Bokslutsdispositioner	20	-35	215
Skatt på årets resultat	21	-29	18
Årets resultat		1 189	-123

Tilläggsupplysning för Redovisningsrådets Rekommendation nr 7

Kassaflöde från löpande verksamhet	143	-1 336
avgår nettoinvesteringar i anläggningstillgångar	1	-3
Kassaflöde från löpande verksamhet enl RR7	144	-1 339
Kassaflöde från strategiska investeringar	994	-481
Nettoinvesteringar i anläggningstillgångar	-1	3
Kassaflöde från investeringsverksamheten enl RR7	993	-478
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	119	3 979
Utdelningar mm	-1 256	-2 162
Kassaflöde från finansieringsverksamheten enl RR7	-1 137	1 817
Kassaflöde	0	0

Moderbolagets kassaflödesanalys

Mkr	Not	2002	2001
Löpande verksamhet			
Rörelseresultat		-371	-385
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	55	7	4
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i rörelsekapitalet		-364	-381
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital			
Förändring varulager samt rörelsefordringar		114	0
Förändring rörelseskulder		58	-365
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		172	-365
Investeringar i löpande verksamhet			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-1	-2
Försäljning av materiella anläggningsfastigheter			5
Nettoinvesteringar i löpande verksamhet		-1	3
Betalda skatter i löpande verksamhet	56	336	-593
Kassaflöde från löpande verksamhet		143	-1 336
Finansieringsverksamhet			
Räntenetto	57	-107	-122
Övriga finansiella intäkter och kostnader	57	1 946	672
Finansiella mellanhavande med dotterbolag, netto		-1 547	3 527
Förändring av räntebärande fordringar	58	22	-9
Förändring av räntebärande skulder och avsättningar	59	-21	69
		293	4 137
Betalda skatter i finansieringsverksamhet	56	-174	-158
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		119	3 979
Kassaflöde från verksamheten		262	2 643
Strategiska investeringar			
Förvärv av aktier och andelar		-141	-1 282
Försäljning av aktier och andelar		1 135	801
Nettoinvesteringar		994	-481
Betalda skatter på strategiska investeringar	56	0	0
Kassaflöde från strategiska investeringar		994	-481
Utdelning m m			
Utdelning		-1 256	-1 413
Återköp av aktier		0	-749
Kassaflöde från utdelningar m m		-1 256	-2 162
Årets kassaflöde		0	0
Likvida medel vid årets början		0	0
Omräkningsdifferens i likvida medel		0	0
Likvida medel vid årets slut		0	0

Moderbolagets balansräkning

Mkr	Not	2002	2001	Mkr	Not	2002	2001
TILLGÅNGAR				EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Immateriella anläggningstillgångar	23	20	21	Aktiekapital		1 256	1 256
Materiella anläggningstillgångar	25			Bundna fonder		598	598
Byggnader och mark		18	19	Bundet eget kapital		1 854	1 854
Maskiner och inventarier		5	6	Balanserad vinst		4 804	6 268
Summa materiella anläggningstillgångar		23	25	Årets resultat		1 189	-123
Finansiella anläggningstillgångar				Fritt eget kapital		5 993	6 145
Andelar i koncernföretag	26, 28	10 565	12 458	Summa eget kapital	41	7 847	7 999
Andelar i joint ventures	26	1	4	Obeskattade reserver	20	814	779
Fordringar hos koncernföretag	30	833	218	Avsättningar			
Andra långfristiga fordringar	30	114	114	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse	43	363	184
Summa finansiella anläggningstillgångar		11 513	12 794	Avsättning för skatt		11	11
Summa anläggningstillgångar		11 556	12 840	Övriga avsättningar	45	98	56
Kortfristiga fordringar				Summa avsättningar		472	251
Kundfordringar		0	1	Skulder	46		
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag		17	88	Skulder till kreditinstitut		277	298
Övriga kortfristiga fordringar	38	90	309	Leverantörsskulder		56	13
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		116	181	Skulder till koncernföretag		2 236	4 014
Summa kortfristiga fordringar		223	579	Skatteskulder		0	0
Summa omsättningstillgångar		223	579	Övriga skulder		2	11
SUMMA TILLGÅNGAR		11 779	13 419	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		75	54
				Summa skulder		2 646	4 390
				SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		11 779	13 419
				Ställda säkerheter		43	43
				Ansvarsförbindelser	54	100 161	90 020

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningslag, nyheter, koncernredovisning m m

Årsredovisningslag

Årsredovisningen är upprättad efter bestämmelserna i årsredovisningslagen med beaktande av gällande rekommendationer från Redovisningsrådet.

Nyheter

Under 2002 har följande rekommendationer från Redovisningsrådet trätt i kraft:

- nr 1:00 Koncernredovisning
- nr 15 Immateriella tillgångar
- nr 16 Avsättningar, ansvarsförbindelser och eventualtillgångar
- nr 17 Nedskrivningar
- nr 19 Verksamheter under avveckling
- nr 21 Lånekostnader
- nr 23 Upplysningar om närstående

De nya rekommendationerna har ej medfört någon ändring av jämförelsetal.

Näringslivets Börskommitté har gett ut en rekommendation rörande information om ledande befattningshavares förmåner. Information enligt rekommendationen lämnas i not till resultaträkningen.

Som omsättningsfastigheter har tidigare endast redovisats fastigheter som varit avsedda att avyttras i samband med entreprenadprojekt. Den strategiska inriktningen mot en snabbare omsättning av fastighetsinnehavet har medfört att även de fastigheter som tillhör fastighetsrörelsen redovisas från och med 1 januari 2002 som omsättningstillgångar, vilket innebär att avskrivningar inte görs. I not till balansräkningen uppdelas omsättningsfastigheter på huvudgrupperna Fastigheter i fastighetsrörelsen och Övriga omsättningsfastigheter, vilka båda delas upp på Färdiga fastigheter, Fastigheter under uppförande och Exploateringsfastigheter.

Med verkan från 1 januari 2002 inräknas lånekostnader under uppförande av byggnad i anskaffningskostnaden och därmed redovisas ej längre som finansiell kostnad i resultaträkningen. Den nya principen är

angiven som tillåten alternativ princip i Redovisningsrådets rekommendation nr 21 Lånekostnader och utgör branschpraxis. Aktivering av lånekostnader begränsas till tillgångar som tar betydande tid i anspråk för färdigställande, vilket för koncernens del innebär att principförändringen endast får inverkan på värderingen av omsättningsfastigheter och fastigheter som används i den egna verksamheten (anläggningsfastigheter). Enligt rekommendationens övergångsregler kan endast lånekostnader uppkomma efter ikraftträdandet (1 januari 2002) aktiveras som anskaffningskostnad. Någon ändring av jämförelsetal har därför ej skett.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar boksluten för moderbolaget och de bolag, i vilka moderbolaget har, direkt eller indirekt, ett bestämmande inflytande. Normalt innebär detta ett krav på innehav av mer än 50 procent av andelarnas röstvärde. I de fall andelarna avses bli avyttrade inom kort efter förvärvet sker ej konsolidering.

Upprättandet av koncernredovisningen har gjorts med tillämpning av Redovisningsrådets rekommendation nr 1:00. Aktieinnehav i koncernbolag har eliminerats enligt förvärvsmetoden. Förvärvade respektive avyttrade bolag konsolideras respektive dekonsolideras från datum för förvärv/avyttring.

Valutaomräkning sker i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation nr 8 Redovisning av effekter av ändrade valutakurser. Dagskursmetoden tillämpas för valutaomräkning av resultat- och balansräkningar i självständiga utlandsverksamheter. Beträffande självständiga utlandsverksamheter i höginflationsländer sker först inflationsjustering och därefter omräkning enligt dagskursmetoden. Förändring av ingående eget kapital på grund av ändrad valutakurs från föregående år redovisas som kursdifferens som förs direkt till eget kapital. Rekommendationens övergångsregel om ackumulerade kursdifferenser bokförda före 1999 tillämpas.

Koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper överensstämmer med undantag för redovisningen av obeskattade reserver och bokslutsdispositioner. I koncernen är dessa borttagna, varvid skatteandelen redovisas bland uppskjutna skatter.

Verksamheter under avveckling

Vid redovisning av verksamheter under avveckling avses med en avvecklad verksamhet en klart avgränsad del av koncernens verksamhet, som har avvecklats eller nedlagts i enlighet med en enda sammanhållen plan. Verksamheten utgör en betydande organisatorisk enhet och kan särskiljas för verksamhets- och redovisningsändamål.

Intressebolag

Som intressebolag enligt kapitalandelsmetoden, redovisas bolag i vilka koncernen innehar minst 20 och högst 50 procent av rösterna, förutsatt att ägandet utgör ett led i en varaktig förbindelse och att innehavet ej skall redovisas som joint venture. Av vinster som uppstår vid transaktioner mellan koncernen och ett intressebolag elimineras den del som motsvarar koncernens ägarandel.

Joint ventures (konsortier och samägda företag)

Företag som drivs tillsammans med andra företag och kontrollen enligt avtal utövas gemensamt redovisas som joint ventures. Joint ventures som bedriver entreprenadverksamhet redovisas enligt klyvningsmetoden. I övriga fall tillämpas kapitalandelsmetoden. Av vinster som uppstår vid transaktioner mellan koncernen och ett joint venture elimineras den del som motsvarar koncernens ägarandel.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Värdering av fordringar och skulder har skett till balansdagkurs eller kurs enligt terminssäkring. Uppkomna kursdifferenser på s k equity-lån kvittas i koncernen, med beaktande av skatteeffekten, till den del de motsvaras av differenser som uppstår vid

valutaomräkning av de utländska dotterbolagens nettotillgångar. Equity-lån och terminkontrakt ingås i utländsk valuta för att reducera valutaeffekten vid omräkning till SEK av självständiga utlandsverksamheter.

Kvittning av balansposter

Kvittning av fordringar mot skulder sker endast i de fall legala förutsättningar för kvittning vid betalning finns. Kvittning av uppskjutna skatteskulder mot uppskjutna skattefordringar sker i den mån så är tillåtet enligt Redovisningsrådets rekommendation nr 9 Inkomstskatter.

Publicerad årsredovisning

I den publicerade årsredovisningen redovisas uppgifter om koncernbolag, intressebolag, joint ventures samt om antal anställda och löner i avkortad form. Fullständiga uppgifter återfinns i den version av årsredovisningen som insänds till Patent- och registreringsverket.

Resultaträkningen

Nettoomsättningen

Som nettoomsättning redovisas årets projektintäkter, material- och varuleveranser, hyresintäkter och andra rörelseintäkter, som inte särredovisas på egen rad. Avyttring av omsättningsfastigheter inom fastighetsrörelsen redovisas på egen rad. Övriga avyttringar av omsättningsfastigheter ingår i nettoomsättningen.

Projektintäkter redovisas i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation nr 10, Entreprenader och liknande uppdrag. Det innebär att resultatet av ett byggprojekt redovisas i takt med projektets uppbyggnad. Graden av uppbyggnad bestäms i huvudsak på basis av nedlagda projektkostnader i förhållande till beräknade nedlagda projektkostnader vid färdigställandet. Om utfallet inte kan beräknas på ett tillfredsställande sätt redovisas en intäkt som motsvarar nedlagda kostnader på balansdagen (nollavräkning). Befarade förluster kostnadsförs omedelbart. Om byggprojektet även innehåller ett ansvar för avyttringen av

uppförda bostäder så beaktas antalet osålda bostäder vid redovisningen av byggprojektets resultat.

Andra intäkter än projektintäkter redovisas i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation nr 11 Intäkter. Avyttring av omsättningsfastigheter redovisas normalt som intäkt det år då bindande avtal om försäljning ingås.

I not 2 angivna belopp för operationell leasing omfattar endast hyror från omsättningsfastigheter som tillhör fastighetsrörelsen då övriga omsättningsfastigheter är avsedda att avyttras i samband med entreprenadprojektens genomförande.

Kostnader för produktion och förvaltning

Som kostnader för produktion och förvaltning redovisas bland annat direkta och indirekta tillverkningskostnader, förlustriskavsättningar, kundförluster och garantikostnader. Häri ingår också avskrivningar enligt plan på anläggningstillgångar som använts för produktion och förvaltning.

Avskrivningar enligt plan sker linjärt efter beräknad ekonomisk livslängd, vilken varierar avsevärt mellan de olika tillgångsslagen. För maskiner och inventarier, som uppförs på avskrivningsplan, uppgår normalt den beräknade avskrivningstiden till mellan fem och tio år. Motsvarande tid för byggnader är mellan 15 och 50 år. Grus- och bergtäkter avskrivs i takt med substansuttagen. Andra immateriella tillgångar än goodwill avskrivs över nyttjandeperioden med beaktande av eventuellt restvärde vid periodens slut.

Uppgift om kostnader för operationell leasing omfattar kontrakt med kvarstående avgifter om minst EUR 1 miljon.

Försäljnings- och administrationskostnader

I enlighet med branschkommentar från Sveriges Byggindustrier redovisas försäljnings- och administrationskostnader som en post. Häri ingår sedvanliga administrationskostnader, teknikkostnader, försäljningskostnader och avskrivningar på

maskiner och inventarier som använts för försäljning och administration. Inköpt mjukvara (större datasystem) avskrivs under högst fem år.

Som försäljnings- och administrationskostnad redovisas även avskrivningar på goodwill, som uppstått vid förvärv av dotterbolag. Avskrivningstiden har bestämts efter individuell prövning och varierar mellan 3 och 20 år. Den längre avskrivningstiden är förbehållen ett fåtal större strategiska förvärv på viktiga marknader.

Av utgifter för forskning och utveckling aktiveras, i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation nr 15 Immateriella tillgångar, endast utgifter för sådan utveckling, som innebär att den immateriella tillgången uppfyller rekommendationens kriterier för aktivering. Härvid är särskilt att märka att utgifter som kostnadsförts i tidigare hel- eller delårsbokslut ej kan senare tas upp som tillgång.

Personaloptioner

De syntetiska optionsprogrammen redovisas i balansräkningen som avsättning om börskursen på balansdagen överstiger respektive lösenpris. Årets förändring av avsättningen ingår i resultaträkningen och redovisas bland personalkostnader.

De åtaganden vid kursuppgång som de syntetiska optionsprogrammen ger upphov till har säkrats med hjälp av aktieswappar avseende aktier i Skanska AB. Skillnaden mellan börskurs på balansdagen och swapavtalens ingångskurser redovisas direkt mot eget kapital.

Nedskrivningar

Nedskrivningar beräknas med tillämpning av reglerna i Redovisningsrådets rekommendation nr 17 Nedskrivningar. Nedskrivningarna bestäms efter tillgångarnas marknadsvärde eller beräknade nyttjandevärden.

Reversering av nedskrivning sker när grunderna, helt eller delvis, för nedskrivningen har bortfallit.

Termen nedskrivningar används även i samband med omvärdering av fastigheter

som redovisas som omsättningstillgångar. Värdering av dessa fastigheter sker dock enligt lägsta värdets princip och följer då Redovisningsrådets rekommendation nr 2 Varulager.

Särredovisade rörelseposter

Resultat av fastighetsförsäljningar, andelar i intresseföretags och joint ventures (redovisade enligt kapitalandelsmetoden) resultat samt jämförelsestörande poster särredovisas i resultaträkningen.

Särredovisning av resultat av fastighetsförsäljningar och nedskrivningar/reverseringar av nedskrivningar sker endast för fastigheter som tillhör fastighetsrörelsen.

Resultatandelar i intresseföretag och i joint ventures som redovisas enligt kapitalandelsmetoden utfördelas i koncernresultaträkningen på rörelseresultat (andel av resultat efter finansnetto) och skattekostnad. Resultatandelar i handels- och kommanditbolag, inklusive utländska motsvarigheter, redovisas i sin helhet som rörelseresultat, med undantag för ett mindre antal andelar i kommanditbolag av finansiell karaktär som redovisas i finansnettot.

Redovisningsrådets rekommendation nr 4 Extraordinära intäkter och kostnader tillämpas, vilket innebär att resultat effekter av särskilda händelser och transaktioner av väsentlig betydelse specificeras. Exempel på sådana händelser och transaktioner är realisationsresultat vid avyttring av verksamhetsgrenar och betydande anläggningstillgångar och nedskrivningar.

Finansiella poster

Med verkan från 1 januari 2002 inräknas lånekostnader under uppförande av byggnad i anskaffningskostnaden och därmed redovisas ej längre som finansiell kostnad i resultaträkningen. Generellt gäller att aktivering av lånekostnader skall begränsas till tillgångar som tar betydande tid i anspråk för färdigställande, vilket för koncernens del innebär att aktiveringen omfattar uppförande av omsättningsfastigheter och fastigheter för den egna verksamheten (anläggningsfas-

tigheter). Aktivering får ske när utgifter, som ingår i anskaffningsvärdet uppkommit och aktiviteter för att färdigställa byggnaden har påbörjats. Aktiveringen upphör när byggnaden är färdigställd. Lånekostnader under tid när arbetet med att färdigställa byggnaden är avbrutet under längre tid aktiveras ej. Om särskild upplåning har skett för projektet används den faktiska lånekostnaden. I andra fall beräknas lånekostnaden utifrån koncernens upplåningskostnad.

Till den del årets avsättningar för underskott i pensionsstiftelse beror på värdenedgång av pensionsstiftelsens tillgångar redovisas avsättningen som finansiell kostnad.

I moderbolaget redovisas nettot av koncernbidrag, med avdrag för aktieägarettillskott, som lämnats vid mottagande av koncernbidrag, som finansiell intäkt.

Skatt på årets resultat

Inkomstskatt och uppskjuten skatt redovisas enligt Redovisningsrådets rekommendation nr 9 Inkomstskatter.

Skatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital. Aktuell skatt är skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Beloppen beräknas efter hur de temporära skillnaderna förväntas bli utjämnade och med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen. Temporära skillnader beaktas ej i koncernmässig goodwill och inte heller i skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intressebolag som inte förväntas bli beskattade inom överskådlig framtid. I koncernredovisningen är obeskattade reserver uppdelade på uppskjuten skattekuld och eget kapital. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära

skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skattebetalningar i framtiden.

Balansräkning

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar upptas till anskaffningskostnad minus ackumulerade avskrivningar enligt plan.

Goodwill som uppkommer vid förvärv av bolag värderas i förvärvsanalysen efter reglerna i Redovisningsrådets rekommendation nr 1:00 Koncernredovisning. Koncernmässig goodwill, hänförlig till en självständig utlandsverksamhet, är uttryckt i lokal valuta. Omräkningen till SEK följer Redovisningsrådets rekommendation nr 8 Effekter av ändrade valutakurser. Förvärv gjorda före 2002 har ej omräknats med anledning av den nya rekommendationen om koncernredovisning. Nedskrivning av goodwill sker med ledning av Redovisningsrådets rekommendation nr 17 Nedskrivningar.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar upptas till anskaffningskostnad minus ackumulerade avskrivningar enligt plan. Se även avsnittet Nedskrivningar.

Leasingkontrakt

Uppbokning av finansiella leasingkontrakt enligt Redovisningsrådets rekommendation nr 6 sker när investeringen motsvarar minst EUR 5 miljoner. Om återstående avgifter överstiger EUR 1 miljon medtas kontraktet i redovisningen av operationell leasing.

Fordringar

Fordringar upptas efter individuell värdering till belopp varmed de beräknas inflyta.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar upptas normalt till anskaffningskostnad. Se även avsnittet Nedskrivningar.

Beträffande uppskjutna skattefordringar, se kommentar under Skatt på årets resultat.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas enligt lägsta värdets princip varvid Redovisningsrådets rekommendation nr 2 Redovisning av varulager tillämpas.

Med undantag för fastigheter som används i den egna rörelsen redovisas koncernens fastighetsinnehav som omsättningstillgångar eftersom avsikten inte är att förvalta fastigheterna under en längre tid efter färdigställandet. Andelar i fastighetsägande bolag jämföras med omsättningsfastigheter om bolagets fastigheter skulle ha redovisats som omsättningsfastigheter om ett direktägande förelegat.

Fastigheter som bebyggts inom koncernen och som under året bokats upp som färdiga objekt, har i koncernen värderats till direkt nedlagda kostnader plus skälig andel av indirekta kostnader. Från och med 1 januari 2002 aktiveras räntekostnader under byggtiden, vilket kommenteras under Finansiella poster.

Skillnaden mellan upparbetad projektintäkt och ännu ej fakturerat belopp redovisas som tillgång enligt metoden för successiv vinstavräkning enligt Redovisningsrådets rekommendation nr 10 Entreprenader och liknande uppdrag.

Avsättningar

Beträffande uppskjutna skatteskulder, se kommentar under Skatt på årets resultat.

Avsättning görs för framtida kostnader på grund av garantiåtaganden. Beräkningen är grundad på utgifter under räkenskapsåret för liknande åtaganden eller kalkylerade kostnader för respektive projekt.

Redovisning av pensionsåtaganden följer redovisningen av dessa enligt redovisningspraxis i respektive land. Till den del pensionsåtaganden säkras av tillgångar i pensionsstiftelse upptas de ej i balansräkningen.

Avsättning för omstruktureringskostnader redovisas när en detaljerad omstruktureringsplan har fastställts och omstruktureringen antingen har påbörjats eller annonserats offentligt.

Skulder

Skulder upptas normalt till nominellt belopp. Redovisningsrådets rekommendation nr 3 Redovisning av fordringar eller skulder med hänsyn till räntevillkor och dold räntekompensation tillämpas på enskilda väsentliga belopp.

Skillnaden mellan fakturerat belopp och ännu ej upparbetad projektintäkt redovisas som skuld enligt metoden för successiv vinstavräkning, vilken beskrivs i Redovisningsrådets rekommendation nr 10 Entreprenader och liknande uppdrag.

Kassaflödesanalys

Vid upprättandet av kassaflödesanalysen tillämpas den indirekta metoden enligt Redovisningsrådets rekommendation nr 7 Redovisning av kassaflöden. Förutom kassa- och bankflöden gäller att till likvida medel hänförs kortfristiga placeringar, vilkas omvandlande till bankmedel kan ske till ett i huvudsak i förväg känt belopp. Som likvida medel anses kortfristiga placeringar med en kortare löptid än tre månader.

Ansvarsförbindelser

Av moderbolaget utfärdade fullgörandegarantier till förmån för koncernbolag är beräknade med utgångspunkt från antingen hela eller del av respektive entreprenads kontraktssumma, beroende på avtalsvillkoren, utan kvittning mot ännu ej erhållen ersättning från beställaren.

I samband med entreprenader lämnas ofta säkerhet i form av garanti från bank eller försäkringsinstitut för fullgörandet. Utfärdaren av garantin erhåller i sin tur normalt en motförbindelse från entreprenadbolaget eller annat koncernbolag. I enlighet med branschpraxis redovisas inte sådana motförbindelser som avser egna entreprenader som ansvarsförbindelser då de inte innebär något utökat ansvar jämfört med entreprenadåtagandet.

Orderingång och orderstock

Med orderstock avses värdet av återstående ej upparbetade projektintäkter i ineliggande uppdrag.

Vid förvärvstidpunkten ineliggande orderstock i förvärvade dotterbolag redovisas ej som orderingång, men ingår i beloppen för orderstock.

Valutakurser 2002

Valuta	Land	Balansdagskurs		Genomsnittskurs	
		2002	2001	2002	2001
ARS	Argentina	2,60	6,41	3,21	10,47
CZK	Tjeckien	0,29	0,29	0,30	0,27
DKK	Danmark	1,23	1,26	1,23	1,24
EUR	EU	9,15	9,33	9,16	9,25
GBP	England	14,12	15,33	14,57	14,87
HKD	Hongkong	1,13	1,36	1,25	1,32
NOK	Norge	1,25	1,17	1,22	1,15
PLN	Polen	2,29	2,67	2,38	2,52
USD	USA	8,83	10,58	9,73	10,33

Valutaenhet är 1 på samtliga valutor uttryckt i SEK.

Noter

Belopp i Mkr där ej annat anges.

Not 1 Effekter av ändrad tillämpning av redovisningsprinciper

	Rörelse- resultat	Finansnetto	Resultat efter finansnetto
Omklassificering av fastigheter i fastighetsrörelsen	211		211
Aktivering av räntekostnader	-31	144	113
Summa	180	144	324

Se värderings- och redovisningsprinciper.

Not 2 Nettoomsättning

På fastigheter i fastighetsrörelsen har egna byggkostnader på 1 177 (2 391) Mkr aktiverats. Beloppet elimineras i nettoomsättningen.

I nettoomsättningen ingår fakturering och upparbetade intäkter med 748 Mkr mot intressebolag och joint ventures som redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

Nettoomsättningens fördelning

A. Nettoomsättning per marknad och segment

	2002	2001
Skandinavien	38 685	43 267
Europa	37 690	39 880
USA	57 168	68 942
Övriga marknader	9 169	11 334
Summa Byggrelaterade tjänster	142 712	163 423
Projektutveckling & BOT	1 474	1 387
Services	2 505	3 061
Övriga verksamheter, eliminering av interna mellanhavanden	-1 115	-2 934
Summa nettoomsättning	145 576	164 937

B. Nettoomsättning per geografiskt område

	2002	2001
Sverige	27 596	29 308
Norge	8 810	9 499
Danmark	5 006	5 999
Finland	7 671	7 477
Storbritannien	14 128	13 511
Polen	4 611	5 876
Tjeckien	7 176	7 627
USA	57 207	69 112
Argentina	630	2 653
Hongkong	3 728	4 837
Indien	873	1 203
Övriga länder	8 140	7 835
Summa	145 576	164 937

Forts. Not 2

C. Nettoomsättning per rörelsegren

	2002	2001
Upparbetade intäkter från entreprenadrörelsen	135 672	153 230
Fakturering avseende försäljning av projektutveckling, bostäder	5 820	7 160
Hysesintäkter	1 573	1 527
Fakturering Facilities managementverksamhet	2 053	2 247
Övrig fakturering	458	773
Summa	145 576	164 937

Moderbolaget

I beloppet ingår försäljning till dotterbolag med 219 (261) Mkr. Moderbolagets inköp från dotterbolag uppgick till 121 (180) Mkr.

Not 3 Leasing

Några finansiella leasingavtal av väsentlig betydelse har ej ingåtts.

A. Uppgifter som leasetagare

Koncernens leasingkostnader avseende operationella leasingavtal för året uppgår till 249 (178) Mkr varav 215 (166) Mkr avser minimileaseavgifter och 34 (12) Mkr avser variabla avgifter.

Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal fördelar sig på förfallotidpunkter enligt följande;

Kostnader	2002	2001
Inom ett år	153	162
Senare än ett år men inom fem år	382	293
Senare än fem år	286	278
Summa	821	733

Av beloppet avser 3 Mkr (0) objekt som vidareuthyrts. Leasingintäkten understeg 1 Mkr per år.

B. Uppgifter som leasegivare

Koncernens variabla leasinginkomster avseende operationella leasingkontrakt uppgår för året till 26 (0) Mkr. Beloppet för året avser omsättningsbaserade lokalhyror.

Framtida minimileaseavgifter som hänför sig till icke uppsägningsbara operationella leasingavtal fördelar sig på förfallotidpunkter enligt följande;

Intäkter	2002	2001
Inom ett år	1 409	1 392
Senare än ett år men inom fem år	4 081	3 691
Senare än fem år	2 037	1 479
Summa	7 527	6 562

Beträffande anskaffningsvärden, bokförda värden, etc på koncernens fastigheter i fastighetsrörelsen, vilken utgör leasingverksamhet enligt definitionen i Redovisningsrådets rekommendation nr 6 hänvisas till not 25.

Not 4 Försäljnings- och administrationskostnader

Försäljnings och administrationskostnader redovisas i en post.
Se redovisnings- och värderingsprinciper.

Fördelning av Försäljnings- och administrationskostnader per marknad och segment

	2002	2001
Skandinavien	3 203	2 913
Europa	2 626	2 702
USA	1 328	1 188
Övriga marknader	723	716
Summa Byggrelaterade tjänster	7 880	7 519
Projektutveckling & BOT	297	214
Services	509	372
Övrigt	785	958
Summa	9 471	9 063

Not 5 Forskning och utveckling

Direkta kostnader för forskning och utveckling uppgår till 57 Mkr.
Kostnader för forskning och utveckling är ofta inbäddade i pågående projekt.

Not 6 Resultat av fastighetsförsäljningar i fastighetsrörelsen

	Färdiga fastigheter		Fastigheter under uppförande och exploateringsfastigheter		Totalt	
	2002	2001	2002	2001	2002	2001
Försäljningsintäkt	503	4 117	277	842	780	4 959
Bokfört värde	-234	-2 251	-252	-553	-486	-2 804
Resultat	269	1 866	25	289	294	2 155

Not 7 Nedskrivningar/reverseringar av nedskrivningar

Redovisning per resultat post och tillgång

A. Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Nedskrivningar	Goodwill		Övriga immateriella anläggningstillgångar		Byggnader och mark	
	2002	2001	2002	2001	2002	2001
Koncernen						
Kostnader för produktion och förvaltning	9		64		8	119
Administrations- och försäljningskostnader	199	85				
Jämförelsestörande kostnader	1 495	500			150	
Summa	1 703	585	64	0	158	119

B. Finansiella anläggningstillgångar, andelar

Nedskrivningar	I intresseföretag och joint ventures		Andelar i andra långfristiga värdepappersinnehav	
	2002	2001	2002	2001
Koncernen				
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat	10	20		
Resultat från finansiella anläggningstillgångar			4	
Summa	10	20	4	0

Forts. Not 7**Nedskrivningar**

Moderbolaget	2002	2001
Resultat från andelar i koncernföretag	141	488
Summa	141	488

C. Omsättningsfastigheter

Nedskrivningar	Fastigheter i fastighetsrörelsen		Övriga omsättningsfastigheter	
	2002	2001	2002	2001
Koncernen				
Kostnader för produktion och förvaltning			170	548
Fastighetsrörelsen	103			
Summa	103	0	170	548

Reversering av nedskrivningar

Koncernen	Fastigheter i fastighetsrörelsen		Övriga omsättningsfastigheter	
	2002	2001	2002	2001
Koncernen				
Kostnader för produktion och förvaltning			58	
Fastighetsrörelsen	40			
Jämförelsestörande intäkter		435		
Summa	40	435	58	0

Not 8 Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat

Koncernen	2002	2001
Koncernen		
Andelar i intresseföretags resultat	-8	19
Andelar i joint ventures resultat	-3	16
Summa	-11	35

Not 9 Jämförelsestörande poster

Koncernen	2002	2001
Koncernen		
Jämförelsestörande intäkter		
Reverseringar av nedskrivningar i fastighetsrörelsen		435
Summa jämförelsestörande intäkter	0	435

Jämförelsestörande kostnader

Nedskrivning av goodwill, Skanska Poland	-521	-500
Nedskrivning av driftfastigheter, Skanska Poland	-150	
Nedskrivning av goodwill, Skanska Selmer	-610	
Nedskrivning av goodwill, Gammon Skanska	-364	
Avsättning av del av SPP återbetalning till personalfond		-150
Resultat vid avyttring av aktieinnehavet i JABO AB		-15
Summa	-1 645	-665

Not 10 Avskrivningar enligt plan**A. Per marknad och segment/funktion**

	Produktion och förvaltning		Försäljning och administration		Totalt	
	2002	2001	2002	2001	2002	2001
	Skandinavien	653	665	266	205	919
Europa	438	509	343	393	781	902
USA	127	112	178	189	305	301
Övriga marknader	154	231	39	47	193	278
Summa						
Byggrelaterade tjänster	1 372	1 517	826	834	2 198	2 351
Projektutveckling & BOT	0	192	5	3	5	195
Services	57	36	70	36	127	72
Övrigt	1	-15	12	10	13	-5
Summa, koncernen	1 430	1 730	913	883	2 343	2 613

B. Per tillgång

	2002	2001
Immateriella anläggningstillgångar	615	643
Fastigheter i fastighetsrörelsen		
Förvaltningsfastigheter	-	140
Förvaltningsfastigheter under uppförande	-	31
Exploateringsfastigheter	-	13
Övriga byggnader och mark	163	120
Maskiner och inventarier	1 565	1 666
Summa	2 343	2 613

På grund av omklassificering av fastigheter i fastighetsrörelsen från anläggnings-tillgång till omsättningstillgång görs inga avskrivningar från och med 2002. Med tidigare klassificering hade avskrivningar på fastigheter i fastighetsrörelsen uppgått till 211 Mkr. Se värderings- och redovisningsprinciper.

I moderbolaget ingår avskrivningar enligt plan med 4 (4) Mkr.

Not 11 Fördelning av koncernens rörelseresultat

Marknader och segment	2002	2001
Kärnverksamheten		
Skandinavien	353	-413
Europa	446	-604
USA	1 542	1 173
Övriga marknader	178	214
Summa Byggrelaterade tjänster	2 519	370
Projektutveckling & BOT	1 009	2 748
Services	-147	112
Övrigt	-760	-707
	2 621	2 523
Jämförelsestörande poster	-1 645	-65
Summa, kärnverksamheten	976	2 458
Icke-kärnverksamhet		
Jämförelsestörande poster	0	-165
Summa, icke-kärnverksamhet	0	-165
Summa	976	2 293

Not 12 Personalkostnader

Löner och andra ersättningar fördelade per geografisk område och mellan styrelseledamöter m fl och övriga anställda.

	2002			2001		
	Styrelse VD och vVD	Övriga anställda	Totalt	Styrelse VD och vVD	Övriga anställda	Totalt
	Moderbolaget					
Sverige	31	39	70	23	36	59
varav tantiem	7		7	0		0
Dotterföretag						
Sverige	52	4 506	4 558	42	4 769	4 811
varav tantiem	20		20	13		13
Norge	7	2 388	2 395	6	1 634	1 640
varav tantiem	2		2	0		0
Danmark	12	1 336	1 348	11	1 479	1 490
varav tantiem	4		4	1		1
Finland	27	920	947	30	1 060	1 090
varav tantiem	4		4	0		0
Storbritannien	43	2 068	2 111	30	1 919	1 949
varav tantiem	3		3	7		7
Polen	28	641	669	43	1 028	1 071
varav tantiem	3		3	1		1
Tjeckien	57	539	596	25	486	511
varav tantiem	26		26	12		12
USA	48	5 001	5 049	17	6 072	6 089
varav tantiem	28		28	2		2
Argentina	27	213	240	26	747	773
varav tantiem	0		0	0		0
Hongkong	4	685	689	6	120	126
varav tantiem	0		0	3		3
Indien	1	69	70	1	90	91
varav tantiem	0		0	0		0
Övriga länder	17	1 499	1 516	14	1 254	1 268
varav tantiem	2		2	2		2
Summa	354	19 904	20 258	274	20 694	20 968
varav tantiem	99		99	41		41

I belopp avseende styrelse, VD och vVD inkluderas ersättningar till tidigare styrelse, VD och vVD under räkenskapsåret.

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2002		2001	
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
Moderbolaget	70	279	59	187
varav pensionskostnader ¹⁾		209		153
Dotterföretag	20 188	5 050	20 909	5 266
varav pensionskostnader		1 630		1 611
Summa koncernen	20 258	5 329	20 968	5 453
varav pensionskostnader		1 839		1 764

¹⁾ Moderbolagets pensionskostnad förklaras av bl a kostnader för att täcka värdenedgång i de svenska pensionsstiftelserna för bolagets pensionsåtaganden samt av moderbolagets pensionsförpliktelser för cirka 5 000 tidigare anställda i Skanska AB.

Forts. Not 12

Av moderbolagets pensionskostnader avser 46,4 (38,9) Mkr gruppen styrelse, VD och vVD. I beloppet inkluderas ersättningar till tidigare styrelse, VD och vVD. Företagets utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 148,6 (98,4) Mkr. Av koncernens pensionskostnader avser 72,9 (63,9) Mkr gruppen styrelse, VD och vVD. I beloppet inkluderas ersättningar till tidigare styrelse, VD och vVD.

Kostnad för avsättning till personalens vinstandelsstiftelse uppgår till 0 (87) Mkr.

Villkor för styrelse och ledning

A. Berednings- och beslutsprocesser

Lön och övriga förmåner för verkställande direktören fastställs av Skanska ABs styrelse efter förslag från styrelsens lönekommitté. Lönekommittén fastställer ramarna för löner, bonus och övriga förmåner för vice verkställande direktörer, koncernstabschefer och affärsenhetschefer.

I lönekommittén ingick under 2002 från och med det konstituerande styrelsesammanträdet i april styrelseordförande Sverker Martin-Löf och styrelseledamoten Sören Gyll.

Bolagsstämman beslutar om styrelsearvodet till styrelseledamöterna efter förslag från nomineringskommittén, att fördelas bland styrelseledamöterna enligt styrelsens bestämmande.

B. Principer för ersättningar till koncernledning

I koncernledningen ingår verkställande direktören och vice verkställande direktörer i Skanska AB. Gruppen omfattade nio personer under 2002.

Löner och andra ersättningar fastställs med hänsyn till vad som gäller i branschen i övrigt och vad som är gängse i respektive lokal marknad. Skanska tillämpar en ersättningsmodell med en fast årslön och en rörlig lönedel som baseras på uppnådda finansiella mål. De rörliga lönedelarna uppgår till mellan 50 procent och 150 procent av den fasta årslönen.

C. Förmåner för styrelse och koncernledning

Ersättningar och övriga förmåner

tkr sek	Styrelsearvode/ grundlön	Rörlig ersättning	Övrig förmåner	Pensions- kostnad	Övrig ersättning	Summa
Styrelsens ordförande						
Sverker Martin-Löf	950					950
Styrelseledamoten						
Roger Flanagan					180	180
Verkställande direktörerna						
Claes Björk	5 950	9 370	780	20 745		36 845
Stuart Graham	2 275	0	250	2 500	0	5 025
Övrig koncernledning	20 570	28 400	945	8 020	0	57 935
Summa	29 745	37 770	1 975	31 265	180	100 935

Rörlig ersättning avser för verksamhetsåret 2002 eller tidigare år kostnadsförd bonus om 37 770 tkr, som utbetalats under 2002. Bonus avseende verksamhetsåret 2002 fastställs i mars/april 2003.

C1. Styrelsens ordförande

Styrelsens ordförande Sverker Martin-Löf har under verksamhetsåret tillerkänts styrelsearvode med 950 000 kronor, vilket belopp beslutas av styrelsen inom ramen för det av bolagsstämman fastställda totala arvodesbeloppet till styrelsen.

C2. Styrelseledamöter

- Styrelseledamoten Roger Flanagan har under verksamhetsåret utöver styrelsearvode erhållit 180 000 kronor för konsultuppdrag avseende fukt- och mögelfrågor.
- Styrelseledamoten Eliot R. Cutler är delägare i advokatfirman Akin, Gump, Strauss, Hauer & Feld LLP i USA. Akin, Gump, Strauss, Hauer & Feld LLP har under verksamhetsåret erhållit ersättningar från bolag inom Skanskakoncernen med sammanlagt 27 894 000 kronor. Uppdragen har avsett juridisk rådgivning.
- Övriga styrelseledamöter har ej erhållit någon ersättning utöver styrelsearvode.

C3. Bolagets tidigare koncernchef och verkställande direktör Claes Björk

Claes Björk lämnade befattningen som koncernchef och verkställande direktör i Skanska den 11 september 2002. Claes Björks anställningsavtal gäller till och med den 30 juni 2003 varefter han erhåller pension från bolaget enligt särskilt avtal. För tiden fram till anställningsavtalets upphörande står Claes Björk till verkställande direktörens förfogande som rådgivare.

Claes Björk har under verksamhetsåret uppburit lön, arvoden och övriga ersättningar från koncernbolag med 6 730 000 kronor samt bonus på 9 370 000 kronor, varav 2 560 000 kronor uttagits som pensionsförmån och tryggats i Skanskas pensionsstiftelser.

Claes Björk hade vid ingången av verksamhetsåret ett pensionsavtal som gav honom en pensionsförmån beräknad till 2 590 000 kronor per år att utbetalas under 20 år. Med ändring av pensionsavtalet har tiden för utbetalning förkortats till fem år. Det beräknade beloppet per år uppgår till 8 605 715 kronor. Skanska AB har löpande reserverat kostnader för Claes Björks pension. Det beräknade nuvärdet för pensionen uppgår till 41 378 000 kronor. Claes Björks pension är förmånsbestämmd och bolagets kostnad under året uppgår till 14 345 000 kronor.

Claes Björk ingår i Skanska USAs generella pensionsplan där han efter 30 års anställning erhåller ett engångsbelopp med ett nuvärde (2002) motsvarande cirka 11 530 000 kronor.

Det finns även en särskild bonusförpliktelse med ett nuvärde (2002) uppgående till cirka 33 847 000 kronor. Bolagets kostnad under året uppgår till 6 400 000 kronor, redovisad som pensionskostnad.

Samtliga ovanstående förpliktelser är skuldförda i 2002 års bokslut.

År 2000 tilldelades Claes Björk 240 000 personaloptioner (se D nedan) och år 2001 ytterligare 80 000 personaloptioner (se D nedan). Claes Björk har vidare deltagit i koncernens rullande incitamentsprogram 2002 (se E nedan).

C4. Koncernchefen och verkställande direktören Stuart Graham

Stuart Graham tillträdde den 12 september 2002 som koncernchef och verkställande direktör i Skanska AB. Stuart Graham har en avtalad fast årslön från koncernbolag på USD 800 000. Av årslönen utbetalas USD 560 000 i Sverige i SEK till en vid anställningstidpunkten bestämd valutakurs 9,42.

Stuart Graham har rätt till fri bostad i Sverige. Bolaget har för 2002 kompenserat kostnaden för bostaden med 165 000 kronor. På årsbasis beräknas kostnaden till 1 314 000 kronor. Stuart Graham är sedan september 2002 bosatt i Stockholm.

Stuart Graham har en rörlig lönedel som kan intjänas från och med verksamhetsåret 2003 med högst 50 procent av årslönen. Stuart Graham har under verksamhetsåret 2002 i sin egenskap av koncernchef och verkställande direktör, inte erhållit några rörliga lönedelar. Dock har han tidigare under 2002, i sin egenskap av vice verkställande direktör och ansvarig för USA-verksamheten, erhållit fast och rörlig lön enligt då gällande anställningsavtal.

Forts. Not 12

Stuart Graham kan erhålla pension tidigast från 61 år. Full pension motsvarande cirka 50 procent av den fasta årslönen erhålls från 65 års ålder, inkluderande andelen i Skanska USAs generella pensionsplan. Pensionen är förmånsbestämd och kostnaden under den del av året som Stuart Graham varit koncernchef uppgår till 2 500 000 kronor. Pensionsrätten intjänas linjärt under anställningstiden och utbetalas under resterande livstid. Pensionen är villkorad av framtida anställning.

Stuart Graham ingår i Skanska USAs generella pensionsplan där han efter 15 års anställning erhåller ett engångsbelopp med ett nuvärde (2002) på cirka 7 300 000 kronor.

År 2000 tilldelades Stuart Graham 120 000 personaloptioner (se D nedan) och år 2001 ytterligare 80 000 personaloptioner (se D nedan). Stuart Graham har också deltagit i koncernens rullande incitamentsprogram 2002 (se E nedan).

Stuart Graham har vid uppsägning från bolagets sida, eller vid egen uppsägning på grund av väsentligt kontraktsbrott från bolagets sida, rätt till lön och övriga anställningsförmåner under sex månaders uppsägningstid och därefter 30 månaders avgångsvederlag motsvarande fast lön vid uppsägningstidpunkten.

D. Övrig koncernledning

Övrig koncernledning omfattar under 2002 sammanlagt åtta personer. Koncernledningen har fast årslön och en rörlig lönedel baserad på koncernens resultat. Se tabell ovan. Gruppen har tilldelats personaloptioner enligt programmen 2000–2005 och 2001–2006. Vidare omfattas ledande befattningshavare av koncernens rullande incitamentsprogram 2002 (se E nedan).

	Personaloptioner		Summa
	2000/2005 Antal	2001/2006 Antal	
Verkställande direktörerna			
Claes Björk	240 000	80 000	320 000
Stuart Graham	120 000	80 000	200 000
Övrig koncernledning	300 000	580 000	880 000
Summa	660 000	740 000	1 400 000

D1. Pensionsförmåner

Personer i koncernledningen har normalt rätt till pensionsförmån enligt förmånsbestämda pensionssystem. Premiebaserade pensionslösningar förekommer undantagsvis och motsvarar kostnadsmissigt i huvudsak ITP-planen. Pensionsåldern för personer i koncernledning är 60–65 år. ITP-planen är förmånsbestämd och garanterar livsvarig ålderspension från 65 års ålder. Pensionsbeloppet utgör viss procent av slutlönen och tjänstetid för full pension är 30 år. Pensionsrätt för lönedelar upp till 284 700 kronor är 10 procent, för lönedelar mellan 284 700 kronor och 758 000 kronor är förmånen 65 procent och för lönedelar upp till 1 137 000 kronor är förmånen 32,5 procent av lönen.

Därutöver omfattas denna grupp av en kompletterande pensionsrätt för lönedelar överstigande 30 basbelopp. Pensionsrätten är avgiftsbestämd och premien är 20 procent av den pensionsmedförande lön som överstiger 30 basbelopp. Avsatta belopp garanteras en försäkringsteknisk ränta. Pensionsrätt tryggas i Skanskas Särskilda Pensionsstiftelse. Pensionsförmånen är temporära med en kortaste tid för utbetalning på fem år.

D2. Uppsägningstider m m

Vid uppsägning från bolagets sida gäller uppsägningstider från 6 månader till 12 månader. Lön och övriga ersättningar utbetalas utan reduktion under uppsäg-

ningstid. Efter uppsägningstiden utbetalas avgångsvederlag under 12–18 månader. Vederlag som utbetalas efter uppsägningstid är förenad med avräkningskyldighet.

E. Rullande ett års incitamentsprogram

Skanska införde år 2000 ett årligt rullande bonusprogram. Koncernledning och ytterligare cirka 230 befattningshavare ingår i programmet. Bonusprogrammet är uppbyggt på två olika kriterier. Kursutvecklingen för Skanska B-aktien inklusive utdelning skall jämföras med ett index. Detta index består av till en tredjedel Findata "total return index" och till två tredjedelar av Dow Jones "Heavy Construction total return index". Bonus utbetalas med en tredjedel under de tre följande åren efter intjänande under förutsättning att den anställde kvarstår i tjänst. Det rullande programmet för 2001 gav inget utfall och motsvarande gäller för programmet 2002. Detta rullande ett års incitamentsprogram avslutas med år 2002 och förnyas inte under 2003.

Med syfte att ersätta det rullande ettårsprogrammet, i avvaktan på ett nytt långsiktigt bonusprogram, kommer för 2003 ett tillfälligt bonusprogram att erbjudas ett antal befattningshavare inklusive verkställande direktören. Vid utfall kan programmet ge ett bonusbelopp motsvarande högst 10 procent av vederbörandes årslön. Eventuellt utfall är villkorat av att vissa finansiella resultatmål uppnås.

F1. Personaloptioner 2000–2005

Skanska ABs styrelse beslutade år 2000 att tilldela 13 personer i Skanskas koncernledning sammanlagt 1 596 000 syntetiska optioner. Dåvarande koncernchefen Claes Björk erhöll 240 000 optioner. Nuvarande koncernchefen Stuart Graham erhöll 120 000 optioner. I detta program återstår för närvarande 1 236 000 optioner fördelade på 10 personer.

Lösenpriset uppgår till 94,40 kronor vilket motsvarade 125 procent av den genomsnittliga sista betalkursen för Skanska B aktien under perioden 28 februari 2000–3 mars 2000. Optionerna kan utnyttjas under perioden 3 mars 2003–31 mars 2005.

F2. Personaloptioner 2001–2006

Skanska ABs styrelse beslutade år 2001 att tilldela 21 personer i Skanskas koncernledning sammanlagt 2 040 000 optioner. I februari 2002 beslutade Skanska ABs styrelse om ytterligare tilldelning av optioner. Personaloptionsprogrammet 2001–2006 omfattar efter nämnda beslut och efter justering till följd av personalavgång 33 personer och antalet optioner uppgår till 2 884 000.

Dåvarande koncernchefen Claes Björk erhöll 80 000 optioner. Nuvarande koncernchefen Stuart Graham erhöll 80 000 optioner.

Lösenpriset uppgår till 128 kronor vilket motsvarade 125 procent av den genomsnittliga sista betalkursen för Skanska B aktien under perioden 14–20 juni 2001. Optionerna kan utnyttjas under perioden 1 mars 2004–31 mars 2006.

F3. Villkor för personaloptioner

För ovan nämnda personaloptionsprogram gäller bl a följande. Optionsprogrammet avser syntetiska optioner som skall avräknas kontant. Optionerna har erhållits vederlagsfritt och kan endast utnyttjas under förutsättning att innehavaren vid tidpunkten för inlösen kvarstår i anställning eller har avgått med pension. Innehavare kan inte överlåta rätten att utnyttja optionen. Skanska har säkrat det åtagande som bolaget kan få till följd av börsuppgång.

Marknadsvärdet, om 6,82 kronor per option, för årets tilldelningar av personaloptioner 2001–2006 har värderats enligt Black&Scholes värderingsmodell. Utifrån analys av den historiska volatiliteten för bolagets och jämförbara bolags börskurs, har den förväntade volatiliteten under optionernas löptid beräknats till 35 procent.

Principerna för redovisning av personaloptioner framgår av "värderings- och redovisningsprinciper".

Not 13 Medelantal anställda				
	2002	Varav män	2001	Varav män
Moderbolaget				
Sverige	56	31	52	28
Dotterföretag				
Sverige	14 958	13 253	15 713	13 843
Norge	4 820	4 437	4 806	4 412
Danmark	2 271	2 089	3 098	2 807
Finland	3 383	3 025	3 681	3 251
Storbritannien	4 209	3 709	4 239	3 726
Polen	6 243	5 275	10 020	8 510
Tjeckien	6 526	5 556	7 441	6 321
USA	9 462	8 339	10 033	8 689
Argentina	2 157	2 106	3 281	3 204
Hongkong	3 155	2 788	4 061	3 561
Indien	2 250	2 228	2 094	2 052
Övriga länder	16 868	16 018	11 405	10 645
Summa	76 358	68 854	79 924	71 049

Not 14 Arvode och ersättningar till revisorer				
Koncernen	2002	2001		
KPMG				
Revisionsuppdrag	44	40		
Andra uppdrag	33	21		
Övriga revisorer				
Revisionsuppdrag	2	2		
Andra uppdrag	1			
Summa	80	63		

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisorer att utföra. Allt annat är andra uppdrag. Andra uppdrag omfattar huvudsakligen konsultationer avseende skatte- och redovisningsfrågor samt s k due diligence-uppdrag.

Not 15 Resultat från andelar i koncernföretag			
Moderbolaget	2002	2001	
Utdelning	1 946	673	
Realisationsvinst	48	25	
Nedskrivningar	-141	-488	
Summa	1 853	210	

Beloppet för utdelningar 2002 består av utdelningar enligt bolagsstämmobeslut, 1 216 Mkr och resultat av lämnade och mottagna koncernbidrag, 730 Mkr. För 2001 bestod beloppet för utdelningar av utdelningar enligt bolagsstämmobeslut, 2 Mkr, resultat av lämnade och mottagna koncernbidrag, 688 Mkr och avdrag för lämnade aktieägartillskott, 17 Mkr.

Not 16 Resultat från andelar i intresseföretag och joint ventures			
Koncernen	2002	2001	
Kapitalandel	5	69	
Summa	5	69	

Not 17 Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar				
	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Utdelning	2	5		
Ränteintäkter	116	72	87	638
Kursdifferens	-756	996		
Realisationsresultat	173	-7		
Nedskrivning	-8	-80		
Summa	-473	986	87	638

I moderbolaget avser 87 (638) Mkr av ränteintäkterna koncernföretag.

Not 18 Resultat från finansiella omsättningstillgångar				
	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ränteintäkter	284	430	7	4
Kursdifferens	199	86		-1
Nedskrivning	-2	-2		
Summa	481	514	7	3

Not 19 Räntekostnader och liknande resultatposter				
	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Räntekostnader	-1 026	-1 427	-201	-764
Kursdifferenser	506	-1 096		
Finansiell del av värdenedgång i pensionsstiftelse	-322	-170	-122	-58
Övrigt	-74	-53		
Summa	-916	-2 746	-323	-822

I moderbolaget avser 182 (751) Mkr av räntekostnaderna koncernföretag.

För att trygga åtaganden enligt gällande pensionsåtaganden har värdenedgången i pensionsstiftelser i Sverige kostnadsförts enligt ovan och skuldförts som pensions-skuld respektive särskild löneskatt.

I koncernen aktiverades räntekostnader under året med 144 Mkr.

Not 20 Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver				
Moderbolaget	Bokslutsdispositioner		Obeskattade reserver	
	2002	2001	2002	2001
Avskrivningar över plan				
Maskiner och inventarier			1	1
Byggnader och mark	0	0	3	3
Periodiseringsfond	-35	215	810	775
Summa	-35	215	814	779

Not 21 Skatt på årets resultat

Skattekostnad och resultat före skatt		
Koncernen	2002	2001

Specifikation av skattekostnad		
Aktuell skatt	-1 299	-2 209
Uppskjuten skatteintäkt från förändring av temporära skillnader	787	764
Uppskjuten skatteintäkt från förändring av förlustavdrag	-344	351
	-856	-1 094

Koncernens genomsnittliga skattesats har beräknats till 40 procent (34 procent). Skattesatsen påverkas starkt av den stora verksamheten i USA, där den federala och delstatliga bolagsbeskattningen varierar mellan 35 procent och 45 procent.

Sambandet mellan skatt enligt genomsnittlig skattesats och redovisad skatt belyses i nedanstående tabell.

	2002	2001
Resultat före skatt	73	1 116
Skatt enligt genomsnittlig skattesats, 40 procent (34)	-29	-380
Skatteeffekt av		
Avskrivning/nedskrivning av goodwill	-568	-370
Förluster som inte motsvaras av uppskjutna skattefordringar	-125	-920
Övrigt	-134	576
Redovisad skattekostnad	-856	-1 094

Moderbolaget		
	2002	2001

Specifikation av skattekostnad		
Aktuell skatt	-30	-1
Uppskjuten skatteintäkt från förändring av temporära skillnader	1	19
	-29	18

Sambandet mellan den svenska skattesatsen om 28 procent och redovisad skatt belyses i nedanstående tabell.

Resultat efter finansiella poster		
	2002	2001
Resultat efter finansiella poster	1 253	-356
Skatt med skattesatsen 28 procent	-351	100
Skatteeffekt av:		
Bokslutsdispositioner	-10	-60
Likvidation av dotterbolag	46	113
Nedskrivning av aktier i dotterbolag	-40	-137
Utdelningar från dotterbolag	341	
Övrigt	-15	2
Redovisad skattekostnad	-29	18

Not 22 Effekt av valutaförändring i resultaträkningen under 2002

2002 års resultaträkning omräknad till 2001 års valutakurser, förändring för respektive valuta i SEK.

	2002, kurs 2001 ¹⁾	2002	Valutaeffekt
Nettoomsättning	150 575	145 576	-4 999
Rörelseresultat	928	976	48
Resultat efter finansnetto	-94	73	167
Nettoresultat	-1 019	-837	182

1) 2002 års siffror omräknade till 2001 års kurser.

	USD	EUR	ARS	GBP	Övriga	Totalt
Nettoomsättning	-3 525	-95	-1 578	-432	631	-4 999
Rörelseresultat	-95	2	122	2	17	48
Resultat efter finansnetto	-97	3	250	2	9	167
Nettoresultat	-54	3	225	5	3	182

Not 23 Immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen		Totalt	Moderbolaget
	Goodwill	Övriga immateriella anläggningstillgångar	immateriella anläggningstillgångar	Immateriella anläggningstillgångar
Akkumulerade anskaffningsvärden				
Vid årets början	9 495	915	10 410	25
Företagsförvärv	247		247	
Företagsförsäljningar		-8	-8	
Nyanskaffningar		90	90	
Avyttringar		-17	-17	
Utrangeringar/Bortskrivningar		-64	-64	
Omklassificeringar	123	-90	33	
Årets kursdifferenser	-421	-174	-595	
	9 444	652	10 096	25

Akkumulerade avskrivningar enligt plan

Vid årets början	1 167	150	1 317	4
Företagsförsäljningar		-3	-3	
Omklassificeringar	101	0	101	
Årets avskrivningar	581	34	615	1
Årets kursdifferenser	-82	-10	-92	
	1 767	171	1 938	5

Akkumulerade nedskrivningar

Vid årets början	611		611	0
Omklassificeringar	-135		-135	
Årets nedskrivningar	1 703		1 703	
Årets kursdifferenser	-92		-92	
	2 087	0	2 087	0

Planenligt restvärde

vid årets slut	5 590	481	6 071	20
Planenligt restvärde vid årets början	7 717	765	8 482	21

Forts. Not 23

Alla immateriella anläggningstillgångar utgör externt förvärvade tillgångar.

I beloppet för övriga immateriella anläggningstillgångar ingår huvudsakligen en motorvägs koncession i Chile med ett anskaffningsvärde om 510 Mkr. Beloppet har till följd av negativ påverkan av kursdifferenser minskat till 372 Mkr. Avskrivning på denna koncession har ännu ej påbörjats då byggprojektet fortfarande är pågående och beräknas så vara till år 2005. Beräknad nyttjandetid är 25 år.

Not 24 Goodwillvärden fördelade på avskrivningstid
Goodwillvärden och avskrivningstid

Planenligt restvärde	Avskrivningstid, år				Totalt
	20	15	10	5	
Fördelning per affärsenhet	20	15	10	5	
Selmer Skanska	1 689	41	77	8	1 815
Skanska CZ	342			16	358
Skanska Oy	59		193	230	482
Skanska UK	1 820		11	63	1 894
Gammon Skanska	230				230
Sverige			75		75
USA Building			358		358
USA Civil			180		180
Services			133	7	140
Övriga			34	24	58
	4 140	41	1 061	348	5 590

I beloppet som skrivs av på 20 år återfinns huvudsakligen den centralt förvärvade goodwill som uppstod år 2000 då företag och andelar i företag förvärvades i Norge, Polen, Tjeckien, UK och Hongkong. Kvarvarande avskrivningstid för denna goodwill är cirka 17,5 år.

Not 25 Materiella anläggningstillgångar

Per den 1 januari 2002 har fastigheter i fastighetsrörelsen klassificerats om från materiella anläggningstillgångar till omsättningstillgångar, se värderings- och redovisningsprinciper.

	Koncernen			Moderbolaget	
	Byggnader och mark	Maskiner och inventarier	Pågående nyanläggningar	Byggnader och mark	Maskiner och inventarier
Akkumulerade anskaffningsvärden					
Vid årets början	4 064	14 367	98	44	11
Nyanskaffningar	165	1 535	62		1
Företagsförvärv	120	598			
Företagsförsäljningar	-98	-166	-4		
Avyttringar	-306	-657	-9	0	
Omklassificeringar	-82	200	-34		
Årets kursdifferenser	-220	-1 062	-8		
	3 643	14 815	105	44	12
Akkumulerade avskrivningar enligt plan					
Vid årets början	913	8 653	0	25	5
Företagsförvärv		11			
Företagsförsäljningar	-21	-106			
Avyttringar och utrangeringar	-51	-485			0
Omklassificeringar	-19	253			
Årets avskrivningar	163	1 565		1	2
Årets kursdifferenser	-49	-611			
	936	9 280	0	26	7

	Koncernen			Moderbolaget	
	Byggnader och mark	Maskiner och inventarier	Pågående nyanläggningar	Byggnader och mark	Maskiner och inventarier
Akkumulerade uppskrivningar					
Vid årets början	13				
	13	0	0	0	0

	Koncernen			Moderbolaget	
	Byggnader och mark	Maskiner och inventarier	Pågående nyanläggningar	Byggnader och mark	Maskiner och inventarier
Akkumulerade nedskrivningar					
Vid årets början	222				
Avyttringar	-46				
Omklassificeringar	-8				
Årets nedskrivningar	158				
Årets kursdifferenser	-26				
	300	0	0	0	0

	Koncernen			Moderbolaget	
	Byggnader och mark	Maskiner och inventarier	Pågående nyanläggningar	Byggnader och mark	Maskiner och inventarier
Planenligt restvärde vid årets slut	2 420	5 535	105	18	5
Planenligt restvärde vid årets början	2 942	5 714	98	19	6
Taxeringsvärden	818			45	
Motsvarande bokförda värden, Sverige	641			15	

Not 26 Finansiella anläggningstillgångar, andelar i intressebolag, joint ventures och andra långfristiga värdepappersinnehav

	Koncernen		Moderbolaget	
	I intresseföretag och joint-ventures	Andra långfristiga värdepappersinnehav	I koncernföretag	I joint-ventures
Andelar				
Akkumulerade anskaffningsvärden				
Vid årets början	689	811	14 077	4
Nyanskaffningar	561	20	141	
Avyttringar	-10	-249	-1 087	
Omklassificeringar	-120	-22	-806	-3
Årets kursdifferenser	-210	15		
Årets internvinst	-72			
Årets förändring av andel i intressebolagens och joint ventures resultat	-6			
	832	575	12 325	1

	Koncernen		Moderbolaget	
	I intresseföretag och joint-ventures	Andra långfristiga värdepappersinnehav	I koncernföretag	I joint-ventures
Akkumulerade nedskrivningar				
Vid årets början	30	43	1 619	
Årets nedskrivningar	10	4	141	
Omklassificeringar	-17	-13		
Årets kursdifferenser		-6		
	23	28	1 760	0
Bokfört restvärde vid årets slut	809	547	10 565	1

Not 27 Specifikation över koncernens och moderbolagets innehav av aktier och andelar i intressebolag och joint ventures

Bolag	Organisations nummer	Säte	Antal andelar	Andel (%) av kapital bokfört	Koncernmässigt värde
Svenska intresseföretag och joint ventures					
AB Sydsten	556108-2990	Malmö	150 000	50	0
Bo Klok HB	969672-1639	Malmö		50	1
Gamla Filmstaden Exploatering KB	916639-5104	Stockholm	1	50	70
Västerjärva Exploaterings AB	556611-6884	Solna	1 000	50	0
Övriga					76
					147

Utländska intresseföretag och joint ventures

Bolag	Organisations nummer	Säte	Antal andelar	Andel (%) av kapital	% av röster röster annat än % av kapital	Valuta	Koncernmässigt bokfört värde
Utländska intresseföretag och joint ventures							
Autopista Central S.A.	Chile		27 840 000	48		CLP	326
Breitener Energetica S/A	Brasilien		30 709 000	35		BRL	40
Bridgend Custodial Services Ltd	Storbritannien		50 000	20	9	GBP	1
Gammon China Ltd	Hongkong		10 000	50		HKD	0
HpC King's College Hospital Ltd	Storbritannien		50 000	33		GBP	0
Maputo Port Development Company S.A.,	Moçambique			17		MZM	0
Ponte de Pedra Energetica S/A	Brasilien		55 000 000	50		BRL	136
The Coventry and Rugby Hospital Comp.Ltd	Storbritannien		12 500	25		GBP	0
Tieyhtiö Nelostie Oy	Finland		115	41		EUR	10
Övriga							149
							662
Summa							809

Forts. Not 27

Skanskakoncernens påverkan, inklusive jämförelsestörande poster, av Gammon-Skanska, vilket är redovisat enligt klyvningsmetoden, framgår av nedanstående tabell.

	2002	2001
Nettoomsättning	4 323	4 833
Rörelsens kostnader	-4 237	-4 750
Jämförelsestörande poster	-364	
Rörelseresultat	-278	83
Finansiella poster	5	18
Resultat efter finansiella poster	-273	101
Skatt	-19	-18
Nettoresultat	-292	83
Anläggningstillgångar	482	910
Omsättningstillgångar	1 796	2 429
Summa tillgångar	2 278	3 339
Varav räntebärande	346	705
Eget kapital	62	541
Skulder	2 216	2 798
Summa eget kapital och skulder	2 278	3 339
Varav räntebärande	661	851

Medelantal anställda

	per land	varav män
Hongkong	3 154	2 787
Thailand	146	115
Malaysia	184	154
Kina	174	115
Övriga länder	1	1
Summa	3 659	3 172

Not 28 Specifikation över moderbolagets innehav av aktier och andelar i koncernföretag

Bolag	Organisations nummer	Säte	Antal andelar	Bokfört värde
Svenska dotterbolag				
Hexabar Kornblå AB	556556-6642	Stockholm	1 000	0
Skanska Financial Services AB	556106-3834	Stockholm	500 000	65
Skanska Kraft AB	556118-0943	Stockholm	4 000 000	10 500
Summa				10 565

Samtliga av ovanstående dotterbolag ägs till 100 procent av moderbolaget.

Not 29 Specifikation över andra långfristiga värdepappersinnehav

Koncernen	Antal andelar	% av kapitalet	Börsvärde	Bokfört värde
Börsnoterade aktier				
Nobia AB	7 203 549	12,5	465	428
Övriga innehav				119
Summa				547

Not 30 Finansiella anläggningstillgångar, fordringar hos intressebolag och joint ventures och andra långfristiga fordringar

Fordringar	Koncernen		Moderbolaget	
	Hos intresseföretag och joint-ventures	Andra långfristiga fordringar	Hos koncernföretag	Andra långfristiga fordringar
Akkumulerade anskaffningsvärden				
Vid årets början	284	2 672	218	114
Tillkommande/reglerade fordringar	81	-37	615	0
	365	2 635	833	114
Akkumulerade nedskrivningar				
Vid årets början	33	12		
Årets nedskrivningar	0	6		
	33	18		
Bokfört restvärde vid årets slut	332	2 617	833	114

Not 31 Fördelning av fordringar mellan intresseföretag och joint ventures

Koncernen	2002	2001
Fordringar hos intresseföretag	22	17
Fordringar hos joint ventures	310	234
Summa	332	251

Not 32 Specifikation av andra långfristiga fordringar

Koncernen	2002	2001
Uppskjutna skattefordringar ¹⁾	1 621	1 412
Övriga fordringar	996	1 248
Summa	2 617	2 660

¹⁾ Uppskjutna skattefordringar

Koncernen	2002	2001
Uppskjuten skattefordran för förlustavdrag	173	529
Uppskjuten skattefordran från andra temporära skillnader	1448	883
Summa	1 621	1 412

Temporära skillnader som inte redovisas av uppskjutna skattefordringar

Koncernen	2002	2001
Förlustavdrag med förfallodag inom 1 år	25	63
Förlustavdrag med förfallodag mellan 1 och 3 år	277	402
Förlustavdrag med förfallodag senare än 3 år	1 403	2 662
Andra temporära skillnader	75	1 014

Underskottsavdrag och andra temporära skillnader har reducerats genom avyttringar och likvidationer av koncernbolag.

Not 33 Omsättningsfastigheter

Per den 1 januari 2002 har fastigheter i fastighetsrörelsen klassificerats om från materiella anläggningstillgångar till omsättningstillgångar, se värderings- och redovisningsprinciper.

Koncernen	Fastigheter i fastighetsrörelsen	Övriga omsättningsfastigheter	Totalt omsättningsfastigheter
Bokfört värde			
Vid årets början	11 991	6 799	18 790
Företagsförvärv		101	101
Företagsförsäljningar		-25	-25
Nyanskaffningar	1 671	5 219	6 890
Avyttringar	-486	-5 066	-5 552
Nedskrivningar/reverseringar av nedskrivningar	-63	-112	-175
Omklassificeringar	-158	294	136
Årets kursdifferenser	-345	-276	-621
Vid årets slut	12 610	6 934	19 544
Under året aktiverade räntor	95	49	144
Akkumulerade aktiverade räntor	95	49	144
Taxeringsvärden, Sverige	8 406	996	9 402
Motsvarande planenligt restvärde, Sverige	9 177	2 005	11 182

Räntor har under året aktiverats till en räntesats om 5,5 procent.

Not 34 Specifikation av omsättningsfastigheter

Koncernen	Fastigheter i fastighetsrörelsen	Övriga omsättningsfastigheter	Totalt
Färdiga fastigheter	7 227	1 520	8 747
Fastigheter under uppförande	3 449	2 197	5 646
Exploateringsfastigheter	1 934	3 217	5 151
	12 610	6 934	19 544

Marknadsvärdet på färdiga fastigheter i fastighetsrörelsen bedöms per 31 december 2002 uppgå till cirka 11,2 mdr. Inklusive färdiga fastigheter som bokförts som färdigställda per den 1 januari 2003 uppgick det uppskattade totala marknadsvärdet till cirka 13,6 mdr med ett motsvarande bokfört värde om 9,1 mdr.

Not 35 Material- och varulager m m

Koncernen	2002	2001
Råvaror och förnödenheter	556	696
Varor under tillverkning	58	71
Färdigvaror och handelsvaror	268	234
Förskott till leverantörer	8	34
Summa	890	1 035

Not 36 Kortfristiga fordringar hos intresseföretag och joint ventures

Koncernen	2002	2001
Fordringar hos intresseföretag	0	43
Fordringar hos joint ventures	105	44
Summa	105	87

Not 37 Upparbetad men ej fakturerad intäkt

Koncernen	2002	2001
Upparbetad intäkt	104 983	65 231
Fakturering	-99 413	-57 033
Summa	5 570	8 198

Not 38 Övriga kortfristiga fordringar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Kortfristig del av långfristiga fordringar	19	24		
Skattefordran	310	474	67	288
Övriga kortfristiga fordringar	2 708	7 115	23	21
Summa	3 037	7 613	90	309

Not 39 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Koncernen	2002	2001
Upplupna intäkter	356	
Förutbetalda kostnader	1 347	
Summa	1 703	1 326

Not 40 Fördelning av räntebärande samt icke räntebärande tillgångar

Koncernen	2002			2001		
	Räntebärande	Icke räntebärande	Summa	Räntebärande	Icke räntebärande	Summa
Finansiella anläggningstillgångar	594	3 711	4 305	878	3 460	4 338
Kortfristiga fordringar	585	31 993	32 578	1 068	41 282	42 350
Kortfristiga placeringar	303		303	582		582
Kassa och bank	6 613		6 613	8 753		8 753
Övriga anläggnings- och omsättningstillgångar		34 565	34 565		37 061	37 061
Summa	8 095	70 269	78 364	11 281	81 803	93 084

Not 41 Förändring av eget kapital

Koncernen	Aktiekapital	Bundna reserver	Fria reserver	Årets resultat	S:a eget kapital
Enligt årsredovisning år 2001	1 256	1 428	15 165	22	17 871
Överföring av 2001 års resultat			22	-22	0
Aktieswap för personaloptioner			-85		-85
Utdelning			-1 256		-1 256
Kursdifferenser, m m			-1 476		-1 476
Förskjutning mellan bundet och eget kapital		1	-1		0
2002 års resultat				-837	-837
Belopp vid årets slut	1 256	1 429	12 369	-837	14 127

Under räkenskapsåret har kursdifferenser på -1 981 Mkr förts direkt till eget kapital. Beloppet består huvudsakligen av negativa kursdifferenser i valutorna USD, GBP, ARS, CLP, BRL och PLN, samt positiv kursdifferens i NOK.

Årets kursdifferenser har reducerats med 445 Mkr genom valutasäkringsåtgärder, främst mot den amerikanska dollarn.

Accumulerade kursdifferenser som ingår i eget kapital uppgår till -184 (1 352) Mkr.

Koncernens egna kapital har inte ökat till följd av att intressebolag och vissa joint ventures redovisats enligt kapitalandelsmetoden.

Moderbolaget	Aktiekapital	Reservfond	Balanserad vinst	Årets resultat	S:a eget kapital
Enligt årsredovisning år 2001	1 256	598	6 298	-123	7 999
Överföring av 2001 års resultat			-123	123	0
Aktieswap för personaloptioner			-85		-85
Utdelning			-1 256		-1 256
2002 års resultat				1 189	1 189
Belopp vid årets slut	1 256	598	4 804	1 189	7 847

Koncernen/Moderbolaget	2002	2001
Genomsnittligt antal aktier	418 553 072	419 981 149
Totalt antal aktier	418 553 072	418 553 072

Resultat per aktie beräknas som årets resultat dividerat med genomsnittligt antal aktier (se definitioner).

Antalet aktier uppgår till 418 553 072 stycken, fördelat på 35 681 909 aktier av serie A och 382 871 163 stycken av serie B. Nominellt värde per aktie uppgår till 3 kronor.

Aktieswap för personaloptioner, se värderings- och redovisningsprinciper.

Några optionsprogram som medför utspädning av eget kapital finns inte.

Not 42 Avsättningar			
Koncernen	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		Övriga avsättningar
	2002	2001	2001
Belopp vid årets ingång	437	2 227	2 699
Företagsförvärv		180	8
Företagsförsäljningar	-10	14	-39
Årets avsättningar	492	330	1 164
lanspråkta avsättningar		-187	-614
Outnyttjade belopp som återförts	-10	-28	
Ökning av diskonterade belopp	4		
Kursdifferenser		-46	-120
Omklassificeringar	55	-150	-20
Belopp vid årets slut	968	2 340	3 078

Not 43 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
PRI-skuld	657	265	116	43
Övriga pensionsåtaganden	311	172	247	141
Summa	968	437	363	184

För att säkra åtaganden enligt gällande pensionsplaner (ITP) avseende värdenedgång och ordinarie nyintjänande i svenska pensionsstiftelser har skuldföring av beloppen gjorts. Värdenedgången orsakades av nedgången på aktiemarknaden. 411 Mkr av avsättning för pensioner hänför sig till värdenedgången. Av beloppet för övriga pensionsåtaganden i moderbolaget, 247 Mkr avser 62 Mkr åtaganden utanför Tryggandelagen.

Not 44 Avsättning för skatter		
Koncernen	2002	2001
Uppskjuten skatteskuld från obeskattade reserver	1 343	1 297
Uppskjuten skatteskuld från övervärden	46	91
Andra uppskjutna skatteskulder	951	839
Summa	2 340	2 227

Andra uppskjutna skatteskulder avser temporära skillnader mellan skattemässiga värden och i balansräkningen redovisade värden. Dessa skillnader uppkommer bl a när koncernens värderingsprincip avviker från den som tillämpas lokalt av dotterbolaget. I huvudsak är dessa uppskjutna skatteskulder realiserade inom fem år.

Not 45 Övriga avsättningar				
	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Garantiåtaganden	362			
Twistreserv	737			
Omstruktureringar	475			
Försäkringsrörelse	675			
Personalfond Sverige	150			
Aktieswap för personaloptioner	89		89	
Andra avsättningar	590		9	56
Summa	3 078	2 699	98	56

Åtagandenas karaktär framgår av ovanstående uppställning. Normal omloppstid är cirka 1-3 år.

Not 46 Skuldernas förfallotidpunkt								
Koncernen	> 5 år		< 5 år: > 1 år		< 1 år		Summa	
	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001
Obligationslån	275	280	5 331	4 585	1 614	1 518	7 220	6 383
Skulder till kreditinstitut	814	852	5 449	6 295	1 291	1 975	7 554	9 122
Förskott från kunder	11		52		923	1 253	986	1 253
Leverantörsskulder					17 026	19 837	17 026	19 837
Skulder till intresseföretag		2	2	29	14	34	16	65
Skulder till joint ventures				2	42	24	42	26
Skatteskulder					455	1 454	455	1 454
Fakturerad men ej upparbetad intäkt					10 318	12 072	10 318	12 072
Övriga skulder	303	102	273	365	5 050	10 053	5 626	10 520
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter					8 222	8 603	8 222	8 603
Summa	1 403	1 236	11 107	11 276	44 955	56 823	57 465	69 335

Moderbolaget	> 5 år		< 5 år: > 1 år		< 1 år		Summa	
	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001
Obligationslån							0	0
Skulder till kreditinstitut	277	298					277	298
Leverantörsskulder					56	13	56	13
Skulder till koncernföretag	2 236	4 014					2 236	4 014
Skatteskulder					0	0	0	0
Övriga skulder					2	11	2	11
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter					75	54	75	54
Summa	2 513	4 312	0	0	133	78	2 646	4 390

Not 47 Fakturerad ej upparbetad intäkt			
Koncernen	2002	2001	
Fakturerad men ej upparbetad intäkt	142 394	144 323	
Upparbetad intäkt	-132 076	-132 251	
Summa	10 318	12 072	

Av beställaren innehållna belopp, som har delfakturerats enligt fastställd plan och som beställaren innehåller enligt kontraktvillkoren tills samtliga i kontraktet specificerade villkor har uppfyllts, uppgick till 3 772 Mkr (7 023).

Not 48 Övriga skulder		
Koncernen	2002	2001
Långfristiga skulder	1 908	
Moms	764	
Personalens skatter	792	
Övriga kortfristiga skulder	2 162	
Summa	5 626	10 520

Not 49 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Koncernen	2002	2001
Upplupna lönekostnader, inklusive sociala kostnader	2 257	
Förutbetalda intäkter	522	
Upplupna räntekostnader	228	
Övriga upplupna kostnader	5 215	
Summa	8 222	8 603

Not 50 Fördelning av räntebärande respektive icke räntebärande skulder och avsättningar						
Koncernen	2002			2001		
	Räntebärande	Icke räntebärande	Summa	Räntebärande	Icke räntebärande	Summa
Skulder till kreditinstitut	7 554		7 554	9 122		9 122
Övriga skulder	8 898	41 013	49 911	8 748	51 465	60 213
Avsättningar	673	5 713	6 386	223	5 140	5 363
Minoritetsintressen och eget kapital		14 513	14 513		18 386	18 386
Summa	17 125	61 239	78 364	18 093	74 991	93 084

Not 51 Kursdifferenser i balansräkningen		
Mdr	2002	2001
Tillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar	-0,4	0,8
Materiella anläggningstillgångar	-0,6	0,5
Aktier och andelar	-0,2	0,0
Finansiella fordringar	-0,1	0,1
Fastigheter i fastighetsrörelsen	-0,3	0,2
Övriga omsättningsfastigheter	-0,3	0,4
Varulager och rörelsefordringar	-3,7	2,5
Likvida medel	-0,9	0,6
Summa	-6,5	5,1
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	-1,5	1,0
Minoritet	0,0	0,0
Räntebärande avsättningar och skulder	-0,5	0,8
Räntefria avsättningar och skulder	-4,5	3,3
Summa	-6,5	5,1
Påverkan av kursdifferenser på koncernens räntebärande nettoskuld	-0,5	-0,1

Not 52 Balansräkningen fördelad per valuta										
Mdr	USD	GBP	EUR	NOK	CZK	DKK	PLN	Övriga utländska valutor ¹⁾		Totalt
								Hedge-lån ²⁾	SEK	
Tillgångar										
Immateriella anläggningstillgångar	0,6	2,1	0,5	1,8	0,3			0,4	0,4	6,1
Materiella anläggningstillgångar	1,5	0,8	0,4	0,8	1,1	0,2	0,6	0,1	2,6	8,1
Aktier och andelar			0,1				0,1	0,6	0,6	1,4
Finansiella fordringar	0,8	4,5	1,2	0,2				-6,1	0,6	1,2
Fastigheter i fastighetsrörelsen	0,7		1,6	0,1		1,1		0,1	9,0	12,6
Övriga omsättningsfastigheter	1,0		0,8	1,0	0,5	1,0	0,5	0,1	2,0	6,9
Varulager och rörelsefordringar	10,7	6,4	2,2	2,7	1,8	0,9	1,2	0,7	8,6	35,2
Likvida medel	3,0	1,0	0,3	0,3	0,2	0,2		0,3	1,6	6,9
Summa	18,3	14,8	7,1	6,9	3,9	3,4	2,4	-3,8	25,4	78,4
Eget kapital och skulder										
Eget kapital ³⁾	3,7	4,4	2,2	2,6	1,4	0,5	0,5	1,1	-2,2	14,2
Minoritet	0,1		0,1					0,1	0,0	0,3
Räntebärande avsättningar och skulder	1,2	2,2	1,7	1,0	0,2	1,5	0,7	-5,9	4,1	17,1
Räntefria avsättningar och skulder	13,3	8,2	3,1	3,3	2,3	1,4	1,3	0,9	13,0	46,8
Summa	18,3	14,8	7,1	6,9	3,9	3,4	2,5	-3,8	4,1	21,2

¹⁾ Inklusive eliminering av interna fordringar och skulder.

²⁾ Förutom hedgelån i valutorna GBP, EUR, USD och BRL har Skanska hedgeat eget kapital i utländsk valuta via terminskontrakt (ej i balansräkningen) motsvarande skulder på 5,2 mdr i valutorna USD och CLP.

³⁾ Efter eliminering av aktier i dotterbolag.

Not 53 Ställda säkerheter för skuld/avsättning								
Koncernen	Fastighets-inteckning		Företags-inteckning		Spärrade bankmedel		Summa	
	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001
Egna åtaganden								
Skuld till kreditinstitut	612	925	6	14	4	194	622	1 133
Andra skulder/avsättningar	10	16	19	9	575	225	604	250
Summa egna åtaganden	622	941	25	23	579	419	1 226	1 383
Övriga åtaganden	10	70	0	41	558	450	568	561
Summa	632	1 011	25	64	1 137	869	1 794	1 944

Not 54 Ansvarsförbindelser	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna/avsättningarna		3		
Ansvarsförbindelser till förmån för koncernbolag			88 339	78 319
Övriga ansvarsförbindelser	18 937	16 553	11 822	11 701
Summa	18 937	16 556	100 161	90 020

Koncernens ansvarsförbindelser som är relaterade till konsortier uppgår totalt till cirka 15,9 mdr kronor. Solidariskt ansvar för byggkonsortiers åtaganden som belöper på utomstående konsortiedlemmar svarar för cirka 14,5 mdr kronor. Sådant ansvar är ofta ett krav från beställaren. I den mån det bedöms som sannolikt att Skanska kommer att utkrävas ansvar redovisas åtagandet som skuld/avsättning i balansräkningen. Ansvarsförbindelser som avser andra konsortier än byggkonsortier uppgår till cirka 1,4 mdr kronor. Andra ansvarsförbindelser än sådana som är relaterade till konsortier uppgår till cirka 3 mdr kronor.

Av moderbolagets ansvarsförbindelser avser nära 69 mdr kronor entreprenad-åtaganden som ingåtts av dotterbolag. För koncernen utgör moderbolagets lämnade förbindelser ej något utökat ansvar jämfört med entreprenadåtagandena. Resterande ansvarsförbindelser för dotterbolag utgörs i huvudsak av lämnad borgen för dotterbolagens upplåning hos kreditinstitut. I moderbolagets ansvarsförbindelser ingår 33 miljoner kronor avseende konsortium.

För Air Rail Transit Consortiums utförande av JFK-entreprenaden i New York svarar Skanska AB, liksom Bombardier Inc, solidariskt gentemot beställaren, Port Authority of New York and New Jersey.

Bombardier Inc., vars dotterbolag Bombardier Transit Corporation svarar för den delen av entreprenaden som avser tåg och drift, har till Skanska överlämnat en förbindelse som fritar Skanska från ansvar i förhållande till Bombardier Inc. För denna del av entreprenaden, vilkens del av den totala entreprenadsumman uppgår till 2,4 mdr kronor exklusive eventuell förlängning på fem eller tio år.

Med hänsyn till Bombardier Incs förbindelse har någon ansvarsförbindelse för nämnda del inte tagits upp i bokslutet. På motsvarande sätt har Skanska AB fritagit Bombardier Inc. från ansvar för byggdelen.

Koncernen förvärvade under åren 1988-1990 genom delägda bolag andelar i flygplan. Gjorda värdeminskingsavdrag har senare kommit att behandlas i skatteprocesser beträffande flertalet av de delägda bolagen. Samtliga skatteprocesser är ännu inte slutligt avgjorda. De olika kraven på tillkommande skatter med tillhörande avgifter och räntor är emellertid till fullo erlagda av koncernen.

Olika syn vad avser följderna för efterföljande taxeringsår på grund av de ej godkända värdeminskingsavdragen har medfört att skatteprocesser uppstått avseende även senare taxeringsår. Dessa skatteprocesser bedöms sammantaget ej medföra någon risk för koncernen.

Not 55 Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Av- och nedskrivningar samt reverseringar av nedskrivningar	4 464	3 430		
Resultat sålda anläggningstillgångar och omsättningsfastigheter	-1 187	-3 157		
Resultat efter finansnetto från intressebolag	-11	-35		
Utdelning från intressebolag	7	7		
Internvinster	72			
Övriga poster som ej påverkat kassaflödet från den löpande verksamheten	-19	-2		
Summa	3 326	243		
Moderbolaget	2002	2001		
Av- och nedskrivningar samt reverseringar av nedskrivningar	7	4		
Summa	7	4		

Not 56 Betald skatt

Betald skatt är fördelad på löpande verksamhet, finansieringsverksamhet och strategiska investeringar.

Koncernen

Totalt betald skatt för koncernen under året uppgår till 2 207 (2 630) Mkr.

Av beloppet belöper 917 Mkr på strategiska investeringar och avser till största delen betalda skatter i flygleasingbolag.

Moderbolaget

Totalt betald skatt för moderbolaget under året uppgår till -162 (751) Mkr.

Not 57 Uppgift om räntor och utdelningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Erhållen intäktsränta under året	338	370	94	642
Betald kostnadsränta under året	-1 131	-1 290	-182	-764
Erhållen utdelning under året	9	12	1 216	4 002

Not 58 Förändring av räntebärande fordringar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ökning av fordringar - lämnade lån	-455	-416		-9
Minskning av fordringar - återbetalning av lämnade lån	1 119	1 924	22	
	664	1 508	22	-9

Not 59 Förändring av räntebärande skulder och avsättningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Upptagna lån	2 614	9 438		94
Amortering av skuld	-3 713	-6 456	-21	-25
	-1 099	2 982	-21	69

Not 60 Förvärv av koncernbolag

Förvärvade tillgångar och skulder 2002 var enligt förvärvsbalanserna:

Tillgångar	
Immateriella anläggningstillgångar	247
Materiella anläggningstillgångar	707
Omsättningsfastigheter	101
Varulager och rörelsefordringar	311
Likvida medel	17
	1 383

Skulder	
Räntebärande avsättningar och skulder	277
Räntefria avsättningar och skulder	591
	868

Utbetald köpeskilling	-515
Likvida medel i de förvärvade företagen	17
Påverkan på koncernens likvida medel	-498

Förvärvade koncernbolag balansräkningar utgörs till största delen av Yeager i USA. Några mindre koncernbolag i Finland ingår också.

Not 61 Avyttring av koncernbolag

Avyttrade tillgångar och skulder 2002.

Tillgångar	
Immateriella anläggningstillgångar	-6
Materiella anläggningstillgångar	-141
Omsättningsfastigheter	-25
Varulager och rörelsefordringar	-188
	-360

Skulder	
Räntebärande avsättningar och skulder	-102
Räntefria avsättningar och skulder	-258
Summa	-360

Inbetald köpeskilling	0
-----------------------	---

Avyttringarna avser ett antal mindre polska koncernbolag.

Not 62 Likvida medel

Koncernen	2002	2001
Kassa och bank	6 613	8 753
Kortfristiga placeringar	303	582
Summa	6 916	9 335

Kortfristiga placeringar enligt balansräkningen överensstämmer med de kortfristiga placeringar som redovisas bland likvida medel i kassaflödesanalysen. Koncernens outnyttjade krediter uppgick vid årets slut till 5 984 Mkr (5 780).

Koncernen kvartalsvis

Mkr	2002				2001			
	kv 4	kv 3	kv 2	kv 1	kv 4	kv 3	kv 2	kv 1
Koncernen								
Orderingång	34 330	33 702	38 948	30 610	21 871	37 251	44 459	48 926
Resultat								
Nettoomsättning	37 853	35 532	39 155	33 036	42 553	43 001	44 565	34 818
Rörelsens kostnader	-34 657	-32 482	-35 870	-30 695	-39 650	-41 005	-41 857	-33 029
Försäljnings- och administrationskostnader	-2 642	-2 165	-2 500	-2 164	-2 348	-2 352	-2 251	-2 112
	554	885	785	177	555	-356	457	-323
Resultat av fastighetsförsäljningar	249	1	4	40	741	92	1 320	2
Nedskrivningar/reverseringar av nedskrivningar	-63							
Andelar i intresseföretags resultat	-45	-10	27	17	26	5	0	4
Jämförelsestörande poster	-1 645	0	0	0	286	-504	-12	0
Rörelseresultat	-950	876	816	234	1 608	-763	1 765	-317
Räntenetto	-143	-154	-150	-179	-306	-241	-238	-139
Resultat försäljningar av aktier och andelar	-12	4	53	47	0	0	0	0
Övriga finansiella poster	116	-56	-439	10	-54	-204	-6	11
	-39	-206	-536	-122	-360	-445	-244	-128
Resultat efter finansnetto	-989	670	280	112	1 248	-1 208	1 521	-445
Skatt	-330	-346	-131	-49	-144	-492	-619	161
Minoritetsandelar	-26	0	-10	-18	19	11	-19	-11
Periodens resultat	-1 345	324	139	45	1 123	-1 689	883	-295
Orderstock	137 940	145 512	143 422	153 633	158 643	183 553	191 490	185 560
Sysselsatt kapital	31 638	35 815	34 985	35 365	36 479	38 257	39 898	36 836
Räntebärande nettoskuld	9 030	11 449	10 955	9 454	6 812	10 734	10 199	7 548
Skuldsättningsgrad	0,6	0,7	0,7	0,5	0,4	0,6	0,5	0,4
Avkastning sysselsatt kapital, %	4,3	10,7	6,0	9,0	8,0	10,0	15,3	19,3
Kassaflöde								
Kassaflöde från löpande verksamhet	2 920	157	692	-1 941	4 740	87	-429	-2 551
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-1 863	214	719	-14	-1 443	-141	1 740	3 491
Kassaflöde från verksamheten	1 057	371	1 411	-1 955	3 297	-54	1 311	940
Kassaflöde från strategiska investeringar	-112	-368	251	-876	-95	-237	-387	-487
Utdelning m m	-38	-13	-1 233	-22	-60	-5	-1 416	-871
Periodens kassaflöde	907	-10	429	-2 853	3 142	-296	-492	-418

Koncernen kvartalsvis

Marknader och segment

Mkr	2002				2001			
	kv 4	kv 3	kv 2	kv 1	kv 4	kv 3	kv 2	kv 1
Orderingång								
Kärnverksamhet								
Skandinavien	8 680	9 439	10 251	9 136	8 622	9 371	12 776	10 384
Europa	13 527	8 839	11 199	5 940	10 630	8 654	10 192	12 610
USA	9 837	14 502	14 219	12 636	-5	15 157	18 293	20 416
Övriga marknader	2 057	379	2 454	1 232	1 390	3 339	2 509	4 752
Summa Byggrelaterade tjänster	34 101	33 159	38 123	28 944	20 637	36 521	43 770	48 162
Services	106	400	642	1 539	841	662	740	573
Centralt och elimineringsar	123	143	183	127	393	68	-51	191
Totalt kärnverksamhet	34 330	33 702	38 948	30 610	21 871	37 251	44 459	48 926
Ej kärnverksamhet	0	0	0	0	-273	92	99	82
Totalt Skanska-koncernen	34 330	33 702	38 948	30 610	21 598	37 343	44 558	49 008
Nettoomsättning								
Kärnverksamhet								
Skandinavien	10 314	9 450	10 591	8 330	9 933	11 669	12 759	8 906
Europa	9 367	10 303	9 993	8 027	10 717	11 624	10 441	7 098
USA	14 378	13 461	15 514	13 815	17 553	17 006	18 447	15 936
Övriga marknader	2 643	1 897	2 349	2 280	3 594	2 707	2 792	2 241
Summa Byggrelaterade tjänster	36 702	35 111	38 447	32 452	41 797	43 006	44 439	34 181
Projektutveckling & BOT	394	369	362	349	357	346	336	348
Services	675	567	626	637	888	645	824	704
Centralt och elimineringsar	82	-515	-280	-402	-216	-1 088	-1 133	-497
Totalt kärnverksamhet	37 853	35 532	39 155	33 036	42 826	42 909	44 466	34 736
Ej kärnverksamhet	0	0	0	0	-273	92	99	82
Totalt Skanska-koncernen	37 853	35 532	39 155	33 036	42 553	43 001	44 565	34 818

Mkr	2002				2001			
	kv 4	kv 3	kv 2	kv 1	kv 4	kv 3	kv 2	kv 1
Rörelseresultat								
Kärnverksamhet								
Skandinavien	59	161	274	-141	102	-370	267	-412
Europa	66	240	96	44	97	-435	-39	-227
USA	387	373	488	294	310	275	323	265
Övriga marknader	63	73	36	6	95	79	6	34
Summa Byggrelaterade tjänster	575	847	894	203	604	-451	557	-340
Projektutveckling & BOT	374	223	200	212	948	242	1 419	139
Services	14	-7	-135	-19	-1	20	43	50
Centralt och elimineringar	-268	-187	-143	-162	-223	-76	-252	-156
	695	876	816	234	1 328	-265	1 767	-307
Jämförelsestörande poster	-1 645				435	-500		
Totalt kärnverksamheten	-950	876	816	234	1 763	-765	1 767	-307
Ej kärnverksamhet	0	0	0	0	-155	2	-2	-10
Totalt Skanska-koncernen	-950	876	816	234	1 608	-763	1 765	-317

Affärsenheter

Marknader och segment

	Nettomättning		Orderingång		Orderstock	
	2002	2001	2002	2001	2002	2001
Kärnverksamheten						
Skanska Sverige	25 510	28 358	24 352	27 332	14 536	15 727
Selmer Skanska	8 551	9 145	8 813	9 710	6 116	6 207
Skanska Danmark	4 624	5 764	4 341	4 111	1 761	2 051
Summa Skandinavien	38 685	43 267	37 506	41 153	22 413	23 985
Skanska Oy	9 656	8 781	9 193	8 345	5 564	5 443
Skanska Poland	4 832	6 453	5 004	5 593	3 917	4 510
Skanska CZ	7 181	7 989	9 672	8 764	8 467	6 049
Skanska UK	15 179	15 438	15 496	18 468	17 969	18 932
Skanska J/V Projects UK	815	1 057	140	785	448	1 197
Övrigt	27	162	0	131	0	0
Summa Europa	37 690	39 880	39 505	42 086	36 365	36 131
Skanska USA Building	42 730	53 585	35 257	39 186	45 489	62 631
Skanska USA Civil	13 293	14 307	14 792	13 625	22 252	20 964
Skanska Projektutveckling USA	1 145	1 050	1 145	1 050	0	0
Summa USA	57 168	68 942	51 194	53 861	67 741	83 595
Skanska International Projects	1 912	2 362	170	2 548	2 137	4 056
Sade Skanska	2 277	3 672	2 102	2 475	2 040	3 634
Gammon Skanska	4 323	4 833	2 965	4 711	2 775	4 820
Skanska Cementation India	657	467	885	2 256	1 997	2 129
Summa Övriga marknader	9 169	11 334	6 122	11 990	8 949	14 639
Summa Byggrelaterade tjänster	142 712	163 423	134 327	149 090	135 468	158 350
Skanska Projektutveckling Sverige	1 304	1 182	-	-	-	-
Skanska Projektutveckling Europa	132	205	-	-	-	-
Skanska BOT	38	0	-	-	-	-
Summa Projektutveckling och BOT	1 474	1 387				
Skanska Services	2 490	2 684	2 672	2 760	2 386	213
Skanska Telecom Networks	15	377	15	55	0	0
Summa Services	2 505	3 061	2 687	2 815	2 386	213
Centralt och elimineringsar	-1 115	-2 934	576	602	86	80
	145 576	164 937	137 590	152 507	137 940	158 643
Jämförelsestörande poster						
Totalt kärnverksamheten	145 576	164 937	137 590	152 507	137 940	158 643
Ej kärnverksamhet						
Summa Skanska-koncernen	145 576	164 937	137 590	152 507	137 940	158 643

	EBITA ¹⁾		EBITA-marginal		EBIT ²⁾		EBIT-marginal	
	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001
Kärnverksamheten								
Skanska Sverige	576	770	2,3%	2,7%	456	745	1,8%	2,6%
Selmer Skanska	262	42	3,1%	0,5%	95	-128	1,1%	neg
Skanska Danmark	-193	-1 025	neg	neg	-198	-1 030	neg	neg
Summa Skandinavien	645	-213	1,7%	neg	353	-413	0,9%	neg
Skanska Oy	122	223	1,3%	2,5%	18	122	0,2%	1,4%
Skanska Poland	-73	-547	neg	neg	-121	-700	neg	neg
Skanska CZ	342	202	4,8%	2,5%	362	215	5,0%	2,7%
Skanska UK	331	400	2,2%	2,6%	202	278	1,3%	1,8%
Skanska J/V Projects UK	38	-409	4,7%	neg	38	-409	4,7%	neg
Övrigt	-53	-110	neg	neg	-53	-110	neg	neg
Summa Europa	707	-241	1,9%	neg	446	-604	1,2%	neg
Skanska USA Building	601	603	1,4%	1,1%	539	538	1,3%	1,0%
Skanska USA Civil	865	529	6,5%	3,7%	856	524	6,4%	3,7%
Skanska Projektutveckling USA	147	115	12,8%	11,0%	147	111	12,8%	10,6%
Summa USA	1 613	1 247	2,8%	1,8%	1 542	1 173	2,7%	1,7%
Skanska International Projects	-111	-25	neg	neg	-111	-25	neg	neg
Sade Skanska	179	131	7,9%	3,6%	179	131	7,9%	3,6%
Gammon Skanska	120	119	2,8%	2,5%	86	83	2,0%	1,7%
Skanska Cementation India	24	25	3,7%	5,4%	24	25	3,7%	5,4%
Summa Övriga marknader	212	250	2,3%	2,2%	178	214	1,9%	1,9%
Summa Byggrelaterade tjänster	3 177	1 043	2,2%	0,6%	2 519	370	1,8%	0,2%
Skanska Projektutveckling Sverige	1 087	1 859	e.t	e.t	1 087	1 859	e.t	e.t
Skanska Projektutveckling Europa	-37	898	e.t	e.t	-37	898	e.t	e.t
Skanska BOT	-41	-9	e.t	e.t	-41	-9	e.t	e.t
Summa Projektutveckling och BOT	1 009	2 748	e.t	e.t	1 009	2 748	e.t	e.t
Skanska Services	133	105	5,3%	3,9%	99	87	4,0%	3,2%
Skanska Telecom Networks	-151	36	neg	9,5%	-246	25	neg	6,6%
Summa Services	-18	141	neg	4,6%	-147	112	neg	3,7%
Centralt och elimineringar	-758	-707	e.t	e.t	-760	-707	e.t	e.t
	3 410	3 225	2,3%	2,0%	2 621	2 523	1,8%	1,5%
Jämförelsestörande poster	-150	435			-1645	-65		
Totalt kärnverksamheten	3 260	3 660	2,2%	2,2%	976	2 458	0,7%	1,5%
Ej kärnverksamhet		-165				-165		
Summa Skanska-koncernen	3 260	3 495	2,2%	2,1%	976	2 293	0,7%	1,4%

¹⁾ EBITA: Rörelseresultat före avskrivningar och nedskrivning på goodwill

²⁾ EBIT: Rörelseresultat

Fem år i sammandrag¹⁾

Mkr	2002	2001	2000	1999	1998
Orderingång	137 590	152 507	127 031	97 332	77 383
Orderstock	137 940	158 643	160 675	93 686	67 871
Resultaträkningar					
Nettoomsättning	145 576	164 937	108 022	79 128	62 435
varav i utlandet, %	81	82	77	72	68
Bruttoresultat	11 872	9 396	9 520	7 823	5 837
Försäljnings- och administrationskostnader	-9 471	-9 063	-6 949	-5 564	-4 430
Fastighetsförsäljning	294	2 155	1 907	703	1 266
Nedskrivningar/reverseringar av nedskrivningar	-63	0	0	-5	-14
Andelar i intresseföretags resultat	-11	35	299	657	684
Jämförelsestörande poster	-1 645	-230	2 413	3 287	1 033
Rörelseresultat	976	2 293	7 190	6 901	4 376
Finansiella intäkter och kostnader	-903	-1 177	1 341	-39	449
Resultat efter finansiella poster	73	1 116	8 531	6 862	4 825
Skatter	-856	-1 094	-2 935	-2 483	-1 965
Minoritetens andel i resultatet	-54	0	-46	-98	-78
Årets resultat	-837	22	5 550	4 281	2 782
Kassaflöde					
Kassaflöde från löpande verksamhet	1 828	1 847	1 147	-1 584	1 083
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-944	3 647	3 646	-815	1 958
Kassaflöde från verksamheten	884	5 494	4 793	-2 399	3 041
Kassaflöde från strategiska investeringar	-1 105	-1 206	740	5 944	-955
Utdelning m m	-1 306	-2 352	-4 659	-1 457	-1 204
Årets kassaflöde	-1 527	1 936	874	2 088	882

Definitioner

Antal aktier	Genomsnittligt antal aktier 2002: 418 553 072 st, 2001: 419 981 149 st, 2000: 444 629 424 st, 1998-1999: 455 419 872 st Totalt antal aktier 2002-12-31: 418 553 072 st, 2001: 418 553 072 st, 2000: 426 145 072 st, 1997-1999: 455 419 872 st
Avkastning på eget kapital	Resultat i procent av genomsnittligt synligt eget kapital.
Avkastning på sysselsatt kapital	Rörelseresultat, finansiella intäkter och netto andelar i intressebolag i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital. Sysselsatt kapital är synligt eget kapital, minoritet och räntebärande skulder.
Direktavkastning, fastigheter	Driftnetto enligt nedan dividerat med bokfört värde vid årets slut.
Driftnetto, fastigheter	Hyresintäkter och räntebidrag minus drift-, underhåll- och administrationskostnader samt fastighetsskatt. Tomträttsavgäld ingår i driftskostnaderna.
Eget kapital per aktie	Synligt eget kapital dividerat med antal aktier.
Resultat per aktie	Årets resultat dividerat med genomsnittligt antal aktier.
Räntebärande nettoskuld	Räntebärande skulder inklusive pensionskuld minus likvida tillgångar och räntebärande fordringar.
Räntetäckningsgrad	Rörelseresultat, finansiella intäkter och nettoandelar i intressebolag plus avskrivningar och jämförelsestörande poster dividerat med räntenetto.
Skuldsättningsgrad	Räntebärande nettoskuld dividerat med synligt eget kapital inklusive minoritet.
Soliditet	Synligt eget kapital inklusive minoritet i procent av balansomslutningen.

Mkr	2002	2001	2000	1999	1998
Balansräkningar					
Immateriella anläggningstillgångar	6 071	8 482	7 709	1 966	1 853
Övriga materiella anläggningstillgångar	8 060	8 754	7 950	5 545	4 920
Aktier och andelar	1 356	1 427	1 405	2 602	7 157
Räntebärande fordringar	1 179	1 946	3 350	2 192	2 372
Räntefria fordringar	35 238	44 350	38 793	23 806	13 876
Fastigheter i fastighetsrörelsen	12 610	11 991	10 690	10 236	8 597
Omsättningsfastigheter	6 934	6 799	6 637	3 978	2 603
Bank och korta placeringar	6 916	9 335	6 769	5 583	3 505
Eget kapital	14 217	17 871	18 937	17 373	13 519
Minoritet	296	515	570	292	271
Räntebärande skulder och avsättningar	17 125	18 093	13 797	8 390	7 855
Räntefria skulder och avsättningar	46 726	56 605	49 999	29 853	23 238
Balansomslutning	78 364	93 084	83 303	55 908	44 883
Sysselsatt kapital	31 638	36 479	33 304	26 055	21 645
Räntebärande nettoskuld	9 030	6 812	3 678	615	1 978
Medelantal anställda	76 358	79 924	63 368	45 063	39 246
Nyckeltal					
Utdelning per aktie, kronor ²⁾	2,00 ³⁾	3,00	3,38	4,00	3,00
Resultat per aktie, kronor ²⁾	-2,00	0,05	12,50	9,40	6,10
Eget kapital per aktie, kronor ²⁾	34,00	42,73	44,40	36,00	29,70
Avkastning på eget kapital, %	-5,2	0,1	30,6	27,7	22,0
Avkastning på sysselsatt kapital, %	4,3	8,0	31,5	30,8	27,0
Soliditet, %	18,5	19,8	23,4	32,5	30,7
Skuldsättningsgrad	0,6	0,4	0,2	0,0	0,1
Räntetäckningsgrad	7,0	6,1	17,1	13,7	21,4

¹⁾ Omräkning av koncernens resultat och balansräkningar till följd av införandet av RR 9 och RR 10 har gjorts fr. o. m. 1999-12-31.

²⁾ Jämförelsetal justerade med hänsyn taget till under året genomförd split av Skanska aktien med 4:1.

³⁾ Styrelsens förslag: utdelning om 2,00 kronor per aktie.

Vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att 2002 års vinst, 1 189 095 018 kronor, jämte balanserade vinstmedel 4 803 939 865 kronor, tillsammans 5 993 034 883 kronor disponeras på följande sätt:

Till aktieägarna utdelas 2,00 kronor per aktie	837 106 144
I ny räkning föres	5 155 928 739
Totalt	5 993 034 883

Stockholm den 13 februari 2003

Sverker Martin-Löf

Per-Olof Eriksson

Roger Flanagan

Sören Gyll

Finn Johnsson

Eliot R. Cutler

Arne Mårtensson

Anders Nyrén

Folmer Knudsen

Gunnar Larsson

Nils-Erik Pettersson

Stuart Graham
Verkställande direktör

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Skanska AB (publ)
Organisationsnummer 556000-4615

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Skanska AB (publ) för år 2002. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger därmed en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vi tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 24 februari 2003

Bernhard Öhrn
Auktoriserad revisor

Caj Nackstad
Auktoriserad revisor

Sverker Martin-Löf

Eliot R. Cutler

Per-Olof Eriksson

Roger Flanagan

Sören Gyll

Inge Johansson

Peter Johansson

Finn Johansson

Folmer Knudsen

Gunnar Larsson

Arne Mårtensson

Anders Nyrén

Christina Palm

Nils-Erik Pettersson

Styrelse

Sverker Martin-Löf

Stockholm, född 1943. Styrelseordförande. Invald 2001. Övriga styrelseuppdrag: SCA (ordf.), Industrivärden (vice ordf.) Telefonaktiebolaget LM Ericsson, Boliden, Svenska Handelsbanken, Svenskt Näringsliv. Innehav: 8 000 B-aktier.

Eliot R. Cutler

Washington, D.C., USA. Född 1946. Invald 2000. Akin Gump Strauss Hauer & Feld, L.L.P. (advokatfirma). Övriga styrelseuppdrag: Muskie School of Public Service (ordf.), Limited Term Mutual Fund (LTMFX). Innehav i Skanska: 4 100 B-aktier.

Per-Olof Eriksson

Sandviken, född 1938. Invald 1994. Tekn dr h c. Övriga styrelseuppdrag: SAPA (ordf.), Svenska Kraftnät (ordf.), Thermia (ordf.), Sandvik, Svenska Handelsbanken, SSAB, Volvo, Custos, Preem Petroleum, Assa Abloy. Ledamot av Ingenjörsvetenskapsakademien. Innehav i Skanska: 8 000 B-aktier.

Roger Flanagan

Henley-On-Thames, Oxon, England, född 1944. Invald 1998. Övriga styrelseuppdrag: Halcrow Group. Innehav i Skanska: 2 000 B-aktier.

Sören Gyll

Saltsjö-Duvnäs, född 1940. Invald 1997. Övriga styrelseuppdrag: Svenskt Näringsliv (ordf.), Probi, SKF, SCA, Medcover Holding S.A. Ledamot av Ingenjörsvetenskapsakademien. Innehav i Skanska: 4 952 B-aktier.

Inge Johansson

Huddinge, född 1951. Byggnads, utsedd 1999. Betongarbetare. Suppleant. Innehav i Skanska: 350 B-aktier.

Peter Johansson

Sjövik, född 1970, Industrifacket, utsedd 2002. Suppleant. Innehav i Skanska: 120 B-aktier.

Finn Johansson

Göteborg, född 1946. Invald 1998. VD Mölnlycke Health Care. Övriga styrelseuppdrag: MVI (ordf.), Wilson Logistics Holding (ordf.), Thomas Concrete Group (ordf.), Handelsbanken Västra Regionstyrelsen (ordf.), Volvo, Industrivärden. Innehav i Skanska: 8 000 B-aktier.

Folmer Knudsen

Eslöv, född 1942. Byggnads, utsedd 1992. Träarbetare. Innehav i Skanska: 600 B-aktier.

Gunnar Larsson

Kalix, född 1953. SEKO, utsedd 2002. Innehav i Skanska: 0 aktier.

Arne Mårtensson

Djursholm, född 1951. Invald 2001. Övriga styrelseuppdrag: Svenska Handelsbanken (ordf.), Handelshögskolan i Stockholm Advisory Board (ordf.), Holmen, Industrivärden, Sandvik, Vin & Sprit, Svenska ICC, Näringslivets Börskommitté,

medlem av Business Council of World Economic Forum. Innehav: 0 aktier.

Anders Nyrén

Bromma, född 1954. Invald 2002. VD och koncernchef i Industrivärden. Övriga styrelseuppdrag: Svenska Handelsbanken (vice ordf.), Industrivärden, Sandvik och SCA. Innehav i Skanska: 2 000 B-aktier.

Christina Palm

Falsterbo, född 1947. SIF, utsedd 2000. Gruppchef konferens/reception/växel. Suppleant. Innehav i Skanska: 400 B-aktier.

Nils-Erik Pettersson

Hemmingsmark, född 1948. LEDARNA, utsedd 1998. Produktionschef. Innehav i Skanska: 9 720 B-aktier.

Revisorer

Caj Nackstad

Stockholm. Auktoriserad revisor.

Bernhard Öhrn

Stockholm. Auktoriserad revisor.

SUPPLEANTER

George Pettersson

Stockholm. Auktoriserad revisor.

Joakim Thilstedt

Stockholm. Auktoriserad revisor.

Johan Bergman

Johan Karlström

Thomas Alm

Keith Clarke

Daniel Johannesson

Stuart E. Graham

Hans Biörck

Koncernens ledningsgrupp

Stuart E. Graham
VD och Koncernchef
 Född 1946.
 Anställningsår 1990.
 Ansvarar i koncernledningen för Skanska USA Building, Skanska USA Civil and Skanska Services.
 Innehav i Skanska: 15 000 B-aktier.

Thomas Alm
vVD
 Född 1949.
 Anställningsår 1988.
 Ansvarar i koncernledningen för Skanska BOT, Skanska International Projects och Sade Skanska.
 Innehav i Skanska: 208 B-aktier.

Johan Bergman
vVD
 Född 1964
 Anställningsår 1990
 Ansvarar i koncernledningen för Skanska Projektutveckling Sverige, Skanska Projektutveckling Europa och Skanska Projektutveckling USA.
 Innehav i Skanska: 0.

Hans Biörck
vVD och Ekonomi- och finansdirektör
 Född 1951.
 Anställningsår 2001.
 Innehav i Skanska: 0.

Keith Clarke
vVD
 Född 1952.
 Anställningsår 2000.
 Ansvarar i koncernledningen för Skanska UK, Skanska Poland och Skanska CZ.
 Innehav i Skanska: 0.

Daniel Johannesson
vVD
 Född 1943.
 Anställningsår 2001
 Ansvarar i koncernledningen för speciella projekt.
 Innehav i Skanska: 1 000 B-aktier.

Johan Karlström
vVD
 Född 1957.
 Anställningsår 2001.
 Ansvarar i koncernledningen för Skanska Sverige, Skanska Danmark, Selmer Skanska och Skanska Oy.
 Innehav i Skanska: 20 000 B-aktier.

Direktörer, koncernstab

Richard Caldera	Personal
Anders Herslow	Controlling
Tor Krusell	Kommunikation
Einar Lundgren	Juridik
Mats Moberg	Ekonomi
Staffan Schéle	Corporate Finance
Peter Thompson	IT
Peter Wallin	Investor Relations
Axel Wenblad	Sustainability

Verkställande direktörer, affärsenheter

Lars-Erik Alm	Skanska International Projects
Zdenek Burda	Skanska CZ (Tjeckien)
Petter Eiken	Selmer Skanska (Norge)
David Fison	Skanska UK
Jan-Gunnar Glave	Skanska Poland
Michael Healy	Skanska USA Building
Mitchell Hochberg	Skanska Projektutveckling USA
Bert-Ove Johansson	Skanska BOT
Mats Jönsson	Skanska Services

Claes Larsson	Skanska Projektutveckling Sverige
Salvatore Mancini	Skanska USA Civil
Klaus Steen Mortensen	Skanska Danmark
Mauri Niemi	Skanska Oy (Finland)
Mario Piantoni	Sade Skanska (Argentina)
Mats Williamson	Skanska Sverige
Fredrik Wirdenius	Skanska Projektutveckling Europa

Verkställande direktörer, supportenheter

John Söderberg	Skanska Teknik
Anders Årling	Skanska Financial Services

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma i Skanska AB hålls tisdagen den 6 maj 2003 kl 16.00 i Musikaliska Akademiens stora sal, Nybrokajen 11 i Stockholm.

Rätt att delta i bolagsstämman

Rätt att delta i stämman har den aktieägare som

- dels är införd i den av VPC AB förda aktieboken, i den utskrift av aktieboken som görs per den 25 april 2003. Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste, för att äga rätt att delta i stämman, tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn hos VPC. Sådan omregistrering bör begäras i god tid före den 25 april 2003 hos den bank eller fondhandlare som förvaltar aktierna,
- dels anmäler sin avsikt att delta i bolagsstämman till Skanska senast kl 12.00 tisdagen den 29 april 2003.

Anmälan till bolagsstämman

Anmälan om deltagande i stämman kan ske:

- per post till Skanska AB, Koncernstab Juridik, Box 1195, 111 91 Stockholm
- per telefon: 08-753 84 06, kl 10–16
- per telefax: 08-753 37 52
- per e-post: bolagsstamma@skanska.se
- via Skanskas hemsida: www.skanska.se

Vid anmälan ska aktieägaren uppgge:

- namn
- personnummer (organisationsnummer)
- adress och telefonnummer

Om deltagande sker med stöd av fullmakt ska denna insändas före bolagsstämman. Anmälda stämmodeltagare kommer att erhålla ett inträdeskort, som bör medtas och uppvisas vid ingången till stämmolokalen.

Utdelning

Styrelsen föreslår en utdelning till aktieägarna om 2,00 kronor per aktie.

Styrelsen föreslår som avstämningsdag för utdelningen fredagen den 9 maj 2003.

Beslutar bolagsstämman enligt förslaget beräknas utdelningen komma att utsändas av VPC onsdagen den 14 maj 2003.

Mer information om Skanska

Skanska ger ut koncerntidningen Worldwide med reportage och nyheter från koncernens verksamhet i olika delar av världen.

Magasinet kommer ut på engelska med fyra nummer per år. Prenumerationen är kostnadsfri och kan göras på nedanstående adress:

Skanska Worldwide
c/o Strömberg Distribution
120 88 Stockholm
Telefon 08-449 88 00
Fax 08-449 88 10
E-post worldwide@strd.se

Skanska har även givit ut Hållbarhetsredovisning 2002. Den finns tillgänglig på både svenska och engelska och beskriver Skanska utifrån de tre perspektiven ekonomi, socialt ansvar och miljö. Önskas ytterligare information eller exemplar av redovisningen kontakta: Axel Wenblad, Direktör Sustainability. Tel: 08-753 89 98 eller e-mail: axel.wenblad@skanska.se. Skanskas webbplats innehåller mer information om vårt arbete kring hållbar utveckling. Du hittar oss på www.skanska.com

Nyhets tjänsten The Hub erbjuder skräddarsydda nyheter om Skanska, dess konkurrenter och branschen. The Hub innehåller korta, snabba nyheter som ofta är länkade till kompletterande information på Internet. Det går att prenumerera via e-post, mobil (SMS) och fax. Nyheterna finns dessutom tillgängliga på en webbsida. Alla nyheter finns på engelska och svenska och de kommenteras ofta av ledande befattningshavare inom Skanska.

Bli medlem på The Hub:s webbsida: <http://www.skanska.com/thehub>

E-post: thehub@skanska.com

Ordlista, förkortningar och definitioner

ORDLISTA

Code of Conduct	En uppsättning affärsprinciper som tillämpas av ett företag eller en organisation för att fastställa en uppförandenivå för anställda, leverantörer och underentreprenörer i fråga om arbetsrätt, mänskliga rättigheter, affäretik, miljö, produktsäkerhet och annat.
Hållbar utveckling	Definieras i Brundtlandkommissionens rapport från 1987 som en ”utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra framtida generationers möjligheter att tillgodose sina behov”.

FÖRKORTNINGAR

BNP	– Bruttonationalprodukt
BOT	– Build Operate Tranfer (Privatfinansierade infrastrukturprojekt)
FM	– Facilities management (Tjänster med anknytning till drift av fastigheter och arbetsplatser)
ILO	– International Labour Organization
OECD	– Organisation for Economic Co-operation and Development
ORA	– Operational Risk Assessment (Skanskas modell för riskbedömning)
PFI	– Private Finance Initiative (Privatfinansierade infrastrukturprojekt)
SET	– Senior Executive Team – Koncernens ledningsgrupp
SFS	– Skanska Financial Services
SLI	– Skanska Leadership Institute

DEFINITIONER

Avkastning på eget kapital	Resultat i procent av genomsnittligt synligt eget kapital.
Avkastning på sysselsatt kapital	Rörelseresultat, finansiella intäkter och netto andelar i intressebolag i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital. Sysselsatt kapital är synligt eget kapital, minoritet och räntebärande skulder.
Eget kapital per aktie	Synligt eget kapital dividerat med antal aktier.
Direktavkastning, fastigheter	Driftnetto enligt nedan dividerat med bokfört värde vid årets slut.
Driftnetto, fastigheter	Hysesintäkter och räntebidrag minus drift-, underhåll- och administrationskostnader samt fastighetsskatt. Tomträttsavgäld ingår i driftskostnaderna.
Resultat per aktie	Årets resultat dividerat med genomsnittligt antal aktier.
Räntebärande nettoskuld	Räntebärande skulder inklusive pensionskuld minus likvida tillgångar och räntebärande fordringar.
Räntetäckningsgrad	Rörelseresultat, finansiella intäkter och nettoandelar i intressebolag plus avskrivningar och jämförelsestörande poster dividerat med räntenetto.
Skuldsättningsgrad	Räntebärande nettoskuld dividerat med synligt eget kapital inklusive minoritet.
Soliditet	Synligt eget kapital inklusive minoritet i procent av balansomslutningen.

Adresser

Skanska AB

Box 1195
111 91 Stockholm
Sverige
Besöksadress: Klarabergsviadukten 90
Tel: 08-753 88 00
Fax: 08-755 12 56
info@skanska.com
www.skanska.com

Ny adress från augusti 2003:

Skanska AB

SE-169 83 Solna
Sweden
Besöksadress: Råsundavägen 2
Tel: 08-753 88 00

Skanska Projektutveckling Sverige

169 83 Solna
Sverige
Besöksadress: Råsundavägen 2
Tel: 08-504 350 00
Fax: 08-755 76 20
www.skanska.se/fastigheter

Skanska Projektutveckling Europa

169 83 Solna
Sverige
Besöksadress: Råsundavägen 2
Tel: 08-504 350 00
Fax: 08-504 369 59
www.skanska.com/property

Skanska Projektutveckling USA

115 Stevens Avenue
NY 10595 Valhalla
USA
Tel: +1 914 773 12 00
Fax: +1 914 773 03 00
www.skanskausa.com

Skanska BOT

169 83 Solna
Sverige
Besöksadress: Råsundavägen 2
Tel: 08-504 350 00
Fax: 08-755 13 96
www.skanska.com/bot

Skanska Sverige

169 83 Solna
Sverige
Besöksadress: Råsundavägen 2
Tel: 08-504 350 00
Fax: 08-755 63 17
www.skanska.se

Selmer Skanska

Postbox 1175 Sentrum
0107 Oslo
Norge
Besöksadress: St Olavs Gate 25
Tel: +47 22 03 06 00
Fax: +47 22 20 88 30
www.selmer.skanska.no

Skanska Danmark

Baltorpvej 154
2750 Ballerup
Danmark
Tel: +45 44 77 99 99
Fax: +45 44 77 98 99
www.skanska.dk

Skanska Oy

P.O.Box 114
00101 Helsingfors
Finland
Besöksadress: Paciuksenkatu 25
Tel: +358 9 6152 21
Fax: +358 9 6152 2271
www.skanska.fi

Skanska Poland

Generala Zajaczk Street 9
01-518 Warszawa
Polen
Tel: +48 22 336 31 31
Fax: +48 22 336 31 32
info@skanska.pl
www.skanska.pl

Skanska CZ

Kubánské nám. 1391/11
100 05 Prag 10 – Vrsovice
Tjeckien
Tel: +420 2 6731 1783
Fax: +420 2 6731 0644
www.skanska.cz

Skanska UK

Maple Cross House
Denham Way, Maple Cross
Rickmansworth
Herts WD3 2SW
Storbritannien
Tel: +44 1923 77 66 66
Fax: +44 1923 42 39 00
skanska.construction@skanska.co.uk
www.skanska.co.uk

Skanska USA Building

1633 Littleton Road (Rt. 202)
Parsippany, NJ 07054
USA
Tel: +1 973 394 91 00
Fax: +1 973 334 64 08
www.skanskausa.com

Skanska USA Civil

16-16 Whitestone Expressway
NY 11357 Whitestone
USA
Tel: +1 718 767 26 00
Fax: +1 718 767 26 63
info@slatterny.com
www.skanskausa.com

Sade Skanska

Av. Pte. Roque S. Peña 788, 9 Piso
C1035AAP, Buenos Aires
Argentina
Tel: +54 11 4341 70 00
Fax: +54 11 4341 75 03
www.sadeskanska.com

Skanska International Projects

169 83 Solna
Sverige
Besöksadress: Råsundavägen 2
Tel: 08 504 350 00
Fax: 08 753 46 13
www.skanska.com/civil

Skanska Services

169 83 Solna
Sverige
Besöksadress: Råsundavägen 2
Tel: 08-504 350 00
Fax: 08-27 93 35
www.skanska.se/fm

Supportenheter

Skanska Teknik

169 83 Solna
Sverige
Besöksadress: Råsundavägen 2
Tel: 08-504 350 00
Fax: 08-753 60 48
www.skanska.com/teknik

Skanska Financial Services

169 83 Solna
Sverige
Besöksadress: Råsundavägen 2
Tel: 08-504 350 00
Fax: 08-753 18 52

För övriga adresser:

www.skanska.com

Produktion: Skanska Koncernstab Investor Relations i samarbete med Askus och Sustain.
Tryck: Strokirk-Landström, Lidköping, 2003.